

Zasuk v Benečiji možen in potreben

DUŠAN UDOVIČ

Dan emigranta, na katerem se bodo Slovenci videmske pokrajine jutri zbrali že 51. leto, je ponovna priložnost, da se v fokus postavi položaj najzahodnejšega dela Slovencev. Ne le zamejskih, temveč Slovencev nasploh, vsaj tako je želeli, da bi vse bolj veljalo tudi v osrednjih zemljepisnih širinah Slovenije. Pa tudi v palačah naših deželnih oblasti, kjer se je dolga leta krojila politika, ki je pripomogla, da je desetine kilometrov dolgo obmejno območje postalo in ostajalo drugorazredna periferija. Z vsemi posledicami, ki sodijo zraven. Upravičeno je pričakovati, da bo s sedanjo deželno upravo drugače, čeprav v teh časih najbrž nihče ne pričakuje čudežev. Ampak ta deželna uprava je s svojo predsednico na čelu napovedala zasuk, ki ga želimo videti kot uvod v resnično drugačen odnos.

Pravkar odklikano leto se je za Slovence videmske pokrajine zaključilo spodbudno, v znamenju nove pridobitve, ki jo prinaša decembra v Špetru odprto Slovensko multimedijno okno. Poleg dvojezične šole lahko to središče postane nova temeljna opora za utrjevanje slovenskega jezika. Pa tudi šola sama naj bi po obetih že ta mesec dobila potrditev, da bo, kar zadeva njene dolgoletne prostorske težave, padla beseda o pozitivni rešitvi. Vprašanje je strateškega pomena, saj gre tudi za možnosti razvoja, potem ko je za njen uspešni model skoraj plebiscitarno povpraševanje tudi na drugih območjih Beneške Slovenije.

Za drugačen odnos pa zgolj kultura in jezik ne bosta dovolj, odločen zasuk je potreben tudi v viziji teritorialnega razvoja, kar je, kot povedo izkušnje, najtrši oreh. Še zlasti ko gre za dolgo zapostavljena gorata območja, iz katerih se ljudje še vedno umikajo, ker na njih ne vidijo življenjske perspektive. Tu bosta morala tako deželna uprava kot Slovenija pokazati največ konkretne volje, začeti s tem, da prisluhneta splošnim protestom ljudi in krajevnih uprav zaradi spornega čezmejnega načrta elektrovođa Okroglo - Videm, ki bi imel na teritorij Soške in Nadiških dolin vse prej kot spodbuden učinek.

Pomembni politični predstavniki z obeh strani meje, ki na jutrišnjem Dnevu emigranta gotovo ne bodo manjkali, imajo o čem razmišljati. Zasuk ni le možen, temveč je tudi nujno potreben.

ITALIJA - Včeraj zasedalo tajništvo Demokratske stranke

Renzi pritiska glede volilne reforme Odstop Stefana Fassine

RIM, FIRENCE - Za tajnika Demokratske stranke Mattea Renzija bo prihodnji teden odločilen glede reforme volilne zakonodaje. Stranka Naprej Italija ima teden časa, da odgovori na predloge DS o volilni reformi, ki je za Renzija bistvena. To izhaja iz včerajšnje seje novega tajništva DS, ki je zasedalo v Firencah in kjer je Renzi tudi posvaril liderja Nove desne sredine Angelina Alfana pred poskusi pogojevanja reforme z vprašanjem družine in istospolnih zvez. Vedno včeraj pa je s svojega položaja odstopil podminister za gospodarstvo v italijanski vladi in vidni predstavnik DS Stefano Fassina, ki je prepričan, da morajo predstavniki demokratov v vladi biti odraz rezultata strankinega kongresa, na katerem je zmagal Renzi.

Na 2. strani

GORICA - Preiskava karabinjerjev

Izsledili tri mlade vandale

Odgovorni so tudi za vlom v goriški bazen - Dva sta v hišnem priporu, tretjega so ovadili

GORICA - Karabinjerji so izsledili vandale, ki so v prejšnjih mesecih vlomili v sedeže različnih športnih društev na Goriškem. Za sabo so vsaki pustili pravo razdejanje, največ škode - okrog 40.000 evrov - so povzročili v goriškem bazenu na Rojcah v noči z 20. na 21. november. Gre za tri mlade Goričane, karabinjerji pa njihove identitete niso razkrijali. Dva vandala sta od včerajšnjega dne v hišnem priporu; tretjega mladeniča so ovadili in ostaja na prostosti. Preiskovalno delo karabinjerjev je koordiniralo goriško državno tožilstvo, priporni nalog so odredile krajevne sodne oblasti. Priprta Goričana - enega so sile javnega reda poznale, drugemu pa so v preteklosti že sodili - sta odgovorna za vsaj tri vandalska dejanja.

Na 9. strani

OBVESTILO BRALCEM Primorski dnevnik do srede samo na spletu

TRST - Primorski dnevnik v torek ne bo izšel. Razlog je v varčevalnih ukrepih, ki jih je junija leta 2012 uvedlo podjetje DZP - PRAE, ki izdaja Primorski dnevnik. Med ukrepe sodi tudi ukinitve prazničnega dela. Najnovejša vesti pa bodo v ponedeljek na razpolago na naši spletni strani www.primorski.eu, za katere bodo poskrbeli po en dežurni novinar v tržaški in goriški redakciji ter tehnik v stavnic.

Naslednja številka Primorskega dnevnika bo izšla v sredo, 8. januarja.

Odkup zlata

Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato,
srebro in platino

Fernetiči 14
Tel. 334 26 56 119

S tem kuponom dobite 5% več
pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnična
Plačamo na stotino grama

Fernetiči 14
Ulica Vergerio 9
Žavle (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco 23
Cervignano - Ulica Garibaldi 44

ČEDAD

Jutri Dan emigranta

ČEDAD - Predsednica dežele Furlanije-Juljske krajine Debora Seracchiani in ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel bosta glavni gostji na jutrišnjem Dnevu emigranta. Tradicionalno novoletno srečanje Slovencev videmske pokrajine, ki ima tudi letos pokroviteljstvo Občine Čedad, se bo v gledališču Ristori v Čedadu jutri začelo ob 15. uri. Dan emigranta se je pred 51. leti rodil iz želje takratnih beneških kulturnopolitičnih delavcev, da bi se srečali in izmenjali voščila z izseljenci, ki so se vračali domov za božične in novoletne praznike. S postopno ublažitvijo pojava izseljevanja in še zlasti po potresu leta 1976 se je Dan emigranta spremenil v največjo politično in kulturno manifestacijo Slovencev na Videmskem.

Najbolj pričakovan trenutek pa je vedno nastop Beneškega gledališča. Letos se bo v režiji Marjana Bevka predstavilo s igro Hipnoza po besedilu angleškega dramaturga Davida Tristrama, ki jo je po beneško priredila Marina Cernetig, ki je tudi koordinatorka celotne prireditve.

Na 3. strani

Tržaška podžupanja o
reorganizaciji izpostav

Na 4. strani

Poslanec G5Z Prodani:
»Zdaj cenijo naše delo«

Na 4. strani

V Trstu delajo tudi
prostitutke srednjih let

Na 6. strani

Goriško sejmišče
na voljo športnikom

Na 9. strani

Z odlokom z dne 31.01.11
je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet
pooblastilo tudi upokojene zdravnike
za izdajo zdravniških potrdil
o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej ponovno izdaja

zdravniška potrdila za vozniški izpit,

še vedno v ul. Rossetti 5,

vsak dan od 10h do 12h

in od 15h do 17h.

Ob sobotah pa od 10h do 12h.

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

ITALIJA - V Firencah seja novega tajništva Demokratske stranke

Za volilni zakon še teden dni Podminister Fassina odstopil

RIM, FIRENCE - Novi tajnik Demokratske stranke Matteo Renzi daje stranki Naprej Italija teden dni časa, da se izreče o predlogih za spremembo volilnega zakona, ki je zanj ključnega pomena, liderja Nove desne sredine Angelina Alfana pa svari pred pogojevanjem tega z vprašanjem družine in istospolnih zvez. To izhaja iz včerajšnje peturne seje strankinega vsedržavnega tajništva, ki je zasedalo v Firencah. Zasedanje zunaj Rima pomeni tudi, da se bo tajništvo DS večkrat selilo v druga mesta, predvsem v tista, kjer bodo letos upravne volitve, je napovedal Renzi.

Teden, ki prihaja, bo po prepričanju tajnika demokratov odločilen glede oblikovanja novega volilnega zakona: »V teh treh dneh smo naredili več korakov naprej kot v zadnjih treh letih,« je dejal Renzi, ki pričakuje odgovor stranke Naprej Italija na predloge DS, saj je FI po političnem položaju druga stranka v Italiji. Pri tem pa je posvaril liderja Nove desne sredine Angelina Alfana, ki se z Renzajem ne strinja glede istospolnih zvez in politike do priseljencev. Tajnik demokratov namreč ne bi hotel, da je Alfano stališče le poskus preusmerjanja pozornosti od osrednje teme, ki jo predstavlja volilna reforma. Obenem je Renzi tudi ošvrknil Alfana in njegovega somišljenika Carla Giovanardija, ki sta po njegovih besedah svojčas, ko sta bila v Berlusconijski vladi, izničila sklad za družine: »Če je družina resna zadeva, je treba biti dosledni,« je dejal. Tajnik DS je bil piker tudi do voditelja Gibanja petih zvezd Beppeja Grilla in njegove trditve, da je parlament nezakonit: »Če velja stališče, da je parlament nezakonit, potem so prvi, ki so nezakoniti, prav njegovi, zato naj se odpove svojim parlamentarcem in njihovim dokladam,« je dejal Renzi.

Drugače je včerajšnja Renzijeve tiskovna konferenca že povzročila prvo ugledno žrtev. Potem ko se je tajnik DS o njem zafrkljivo izrazil, je s položaja podministra za gospodarstvo odstopil vidni predstavnik demokratov Stefano Fassina, ki na strankinih primarnih volitvah ni podpiral Renzija. Fassina je odstopil, ker je prepričan, da morajo biti predstavniki DS v vladi odraz rezultata kongresa, na katerem je kot znano zmagal Renzi.

Novo tajništvo DS se bo po napovedih Mattea Renzija večkrat selilo v druga italijanska mesta

ANSA

BLIŽNJI VZHOD - Kerry tri dni krmaril med izraelskimi in palestinskimi zahtevami

Do dogovora še daleč

Mahmud Abas in John Kerry

ANSA

JERUZALEM - Ameriški državni sekretar John Kerry, ki se mudi na obisku v Jeruzalemu, si je tri dni zapored z izmeničnimi srečanji z izraelsko in palestinsko stranjo prizadeval za preboj v mirovnih pogovorih. Kerry se je včeraj spet sešel s palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom. Po pogovorih s palestinskim predsednikom dejal, da je bil narejen korak naprej v dogovarjanju glede smernic o prihodnjih mirovnih korakih, a da je pred vpletenimi stranmi še veliko dela. »Prepričan sem, da so pogovori v preteklih dneh že prinesli napredek in so celo razrešili nekatera vprašanja, za druge pa ponudili nove možne rešitve,« je dejal po današnjem srečanju z Abasom, s katerim sta se šest ur pogovarjala že v petek. Kerry bo danes v Savdski Arabiji, kjer bo ob bližnjevzhodnih mirovnih pogajanj razpravljal s savdijskim kraljem Abdulahom.

Mirovna pogajanja med stranema so po skoraj triletni prekinitvi po Kerryjevi zaslugi znova oživila Julija. Kerry si intenzivno prizadeva za sklenitev dogovor o smernicah, ki bi obe strani vodile skozi prihodnje mesece pogovorov, ki naj bi se končali aprila.

Kerry se sooča tudi z ostrimi napadi republikanskega senatorja Johna McCaina, ki se prav tako mudi na obisku v Izraelu. Kot je dejal McCain, se strinja z Netanjahujem, ki je po srečanju s Kerryjem izrazil pomisleke glede dogovora o nadaljnjih fazah pogajanj.

Ameriška stran ne želi razkriti nobenih podrobnosti o smernicah, prav tako pa se še ni odločila, ali bo dogovor javno objavila. Med temami, ki naj bi jih vsebovale smernice, so oblikovanje palestinske države, usoda Jeruzalema, varnost, medsebojno priznavanje držav in končanje konflikta. O vseh temah sta se strani pogovarjali tudi v preteklih mesecih, s čimer sta utrlji pot za dosego dogovorov o posameznih vprašanjih.

Palestinci želijo določitev meja palestinske države v skladu z mejami iz leta 1967 pred šestdnevno vojno, ko je Izrael zasedel Zahodni breg. Na drugi strani želi Izrael obdržati obstoječe naselbine na Zahodnem bregu, ki jih je zgradil po zasedbi palestinskega ozemlja. Poleg tega želi Izrael ohraniti vojaško prisotnost v dolini reke Jordan, kjer Zahodni breg meji na Jordanijo. Palestinci vztrajajo, da v njihovi državi ne smejo biti prisotne izraelske vojaške sile, dopuščajo pa možnost mednarodnih sil za zagotavljanje varnosti.

NOVOLETNI PRAZNIKI - Italijanski premier z družino v Logarski dolini

Letta »napolnil akumulatorje« v Sloveniji

Predsednik italijanske vlade navdušen nad bivanjem v Sloveniji - Poslanko stranke Naprej Italija zmotilo, da je premier dopustoval v tujini

LJUBLJANA - Italijani imajo v tem času druge skrbi, kot da bi se ukvarjali z novoletnim dopustom predsednika vlade Enrica Lette, ki je vsekakor novo leto pričakal v Logarski dolini v Sloveniji (na posnetku desno hotel Plesnik). Evropsko poslanko stranke Naprej Italija (Forza Italia) Susy De Martini je zelo zmotilo, da si je premier z družino privoščil nekajdnevni odih izven Italije, medtem ko bi moral v teh kriznih časih podpreti italijanski turizem in ne slovenskega ali hrvaškega. Posebno ne slednjega, ki je močno konkurenčen italijanskemu, pravi še evropska poslanka stranke Silvia Berlusconi, ki je, kot mnogi, napačno ugibala, da je Letta leto 2014 pričakal na Hrvaškem in ne v Sloveniji. De Martinijeva je naravnost zgrožena, da so italijanska občila spregledala premierjev novoletni »beg« v tujino, političarka iz vrst desne sredine pa se spravlja tudi na italijanske turistične delavce, ki si »niso upali« opozoriti ministrskega predsednika, da se tako ne dela. Takšne stvari se v drugih evropskih državah sploh ne dogajajo, je prepričana evropska poslanka.

Lettin zasebni obisk v Sloveniji v svoji satirični rubriki Brodet s škarpeno v včerajšnjem Delu obravnava tudi novinar Boris Šuligoj, ki ugotavlja, da je Letta za skoraj teden dni preliščil vse italijanske in hrvaške novinarje, slovenskih pa ne, ker jih sploh ni zanimalo kje dopustuje predsednik italijanske vlade. »Veliki državnik je zašel v najmanjšo turistično državico z največjim srcem srednje Evrope, v kateri je mogoče pred javnostjo dokazano učinkovito skriti še tako veliko politično živino,« piše Šuligoj.

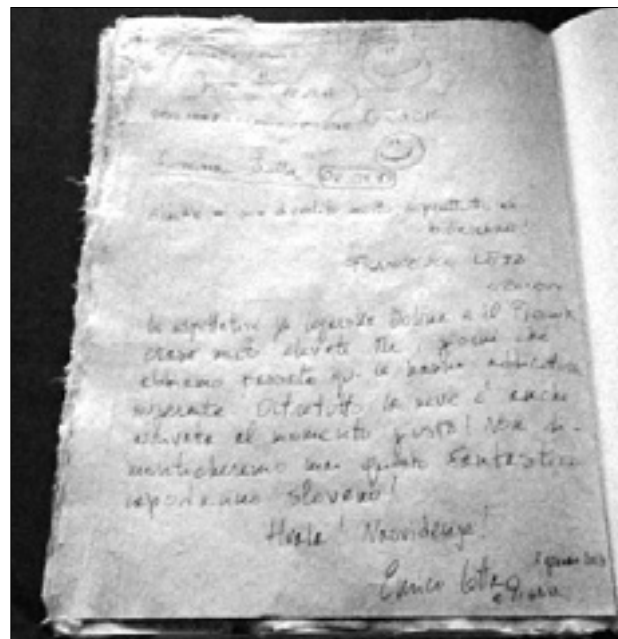
No, kot smo lahko prebrali v včerajšnjih Primorskih novicah, povsem neopažen ni bil. »Odkril« ga je namreč velenjski novinar Jože Miklavc, ki je novoletne praznike prav tako kot Enrico Letta preživel v hotelu Plesnik v Logarski dolini.

Da so bili italijanski premier in člani njegove družine z bivanjem v Sloveniji izredno zadovoljni, pa pričajo njihovi zapisi v knjigi gostov z dne 2. januarja (na posnetku). Poslal jih je naš bralec, ki je bil po novem letu gost

v hotelu Plesnik in »odkril« Lettov zahvalni zapis. Premier je napisal, da so bila pričakovanja za Logarsko dolino in hotel zelo visoka, »toda to, kar smo v teh dneh doživeli tu, jih je celo presegllo. Sneg je zapadel ravno v pravem času, nikoli ne bomo pozabili tega fantastičnega slovenskega novega leta«. Pozdrav je v slovenščini: »Hvala! Nasvidenje!«

Letta se je sicer na povratku domov ustavil tudi v Trstu in nato z Ronk poletel proti Rimu.

ČEDAD - Jutri popoldne v gledališču Ristori z začetkom ob 15. uri

Dan emigranta bo ponovno združil Slovence z Videmskega

Glavni govornici bosta predsednica FJK Debora Serracchiani in ministrica za Slovence v zamejstvu Tina Komel

ČEDAD - Predsednica dežele Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani in ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel bosta glavni gostji na jutrišnjem Dnevu emigranta. Tradicionalno novoletno srečanje Slovencev videmske pokrajine, ki ima tudi letos pokroviteljstvo Občine Čedad, se bo v gledališču Ristori v Čedadu jutri začelo ob 15. uri.

Dan emigranta se je pred 51. leti rodil iz želje takratnih beneških kulturnopolitičnih delavcev, da bi se srečali in izmenjali voščila z izseljenci, ki so se vračali domov za božične in novoletne praznike. S postopno ublažitvijo pojava izseljevanja in še zlasti po potresu leta 1976 se je Dan emigranta spremenil v največjo politično in kulturno manifestacijo Slovencev na Videmskem. Ob tej priložnosti opozarjajo na socialno in kulturno šibkost ter na gospodarsko marginalnost krajev ob meji, zahtevajo izvajanje zaščitnih norm ter predstavnike italijanskih institucij opozarjajo na njihovo odgovornost. Pokrajinski vodstvi SKGZ in SSO, ki prirejata čedajsko manifestacijo, sta letos to nalogo zaupali skupini Mladih Benečanov. Nastala je pred letom dni, v njej se združujejo pretežno mladi, ki so obiskovali špertsko dvojezično šolo in so med drugim bili protagonisti odmevne pobude čiščenja pomazanih dvojezičnih tabel.

Po pozdravu čedajškega župana Stefana Ballocha bosta, kot rečeno, spregovorili ministrica Tina Komel in predsednica FJK Debora Serracchiani.

Dan emigranta je od samega začetka tudi praznik beneške kulturne ustvarjalnosti. Kulturni program, ki je letos prvič čezmejno obarvan, bosta uvedli beneška folklorna skupina Živanit v sodelovanju s folklorno skupino Razor iz Tolmina, ki bosta predstavili splet plesov iz Benečije, Breginjskega kota in Zgornjega Posočja.

Najbolj pričakovani trenutek pa je vsako leto nastop Beneškega gledališča. Letos bo v režiji Marjana Bevka predstavil igro Hipnoza po besedilu angleškega dramaturga Davida Tristrama, ki jo je po beneško priredila Marina Cernetig, ki je tudi koordinatorka celotne prireditve. Igrali bodo Roberto Bergnach, Emanuela Cigoi in Gianni Trusgnach, za glasbo v živo pa bo poskrbel Davide Tomasetig. (NM)

Pred dvema letoma se je Beneško gledališče predstavilo z veseloigro Mož naše žene (na posnetku), letos pa bodo zaigrali Hipnozo

ARHIV

OSANKARICA - 71. obletnica zadnjega boja Pohorskega bataljona

Minister Jakič za več takega optimizma, kot je krasil NOB

SLOVENSKA BISTRICA - Pri Treh žeblih na Osankarici je včeraj dopoldne potekala spominska slovesnost ob 71. obletnici zadnjega boja Pohorskega bataljona. Slavnostni govornik na Pohorju je bil minister za obrambo Roman Jakič, ki je v nagovoru med drugim poudaril nujnost enotnosti Slovencev ter več takšnega optimizma, kakršen je krasil narodnoosvobodilni boj.

»Tu sredi spokojnih pohorskih gozdov so borke in borci Pohorskega bataljona pokazali svojo neuklonljivost s ciljem, da bi našo domovino osvobodili okupatorja in preprečili nadaljnje teptanje slovenstva,« je poudaril Jakič in dodal, da so žrtvovali svoja življenja v boju za to, da bodo svobodni v polnosti doživeli vsaj prihodnji rodovi. Kot je dejal, je bilo to njihovo veliko nesebično dejanje, ki si tudi danes zasluži vse naše spoštovanje in občudovanje.

Minister je dejal, da je slovenski narodnoosvobodilni partizanski boj kljub hudim posledicam previharil vse viharje in dosegel svoje cilje. Ohranjena je bila narodova samobitnost in zagotovljena je bila njegova prihodnost, ki je v začetku 90. let prejš-

njega stoletja po njegovih besedah prinesla tudi zgodovinsko priložnost, da Slovenci stopimo na samostojno pot.

Ob tem je Jakič dodal, da se tudi v samostojni Sloveniji, enakovredni članici Evropske unije, Nata in drugih najpomembnejših mednarodnih povezav, soočamo z mnogimi izzivi. Ob vsakem od njih pa se nam ponuja možnost, da gledamo nanj s pozitivnega, optimističnega vidika ali da se zgolj malodušno predamo toku dogodkov. »Pri odločitvi za aktiven oboroženi odpor v drugi svetovni vojni je bil optimizem ključnega pomena. Borke in borci slovenskega narodnoosvobodilnega partizanskega boja so verjeli v vrednote, na katerih je temeljil njihov boj, zato se niso ozirali na strah. Še več, prezirali so ga, kajti v njihovem uporu nacifašističnemu nasilju ter najbolj grobemu teptanju slovenstva ni bilo prostora za trepet, temveč le za srčnost in pogum,« je dejal minister.

Tudi zato je Jakič izrazil prepričanje, da lahko iz spomina na optimizem, ki je navdajal borke in borce slovenskega narodnoosvobodilnega partizanskega boja,

črpamo moč za sledenje našim ciljem tudi takrat, ko se ti zdijo in tudi v resnici so težko dosegljivi.

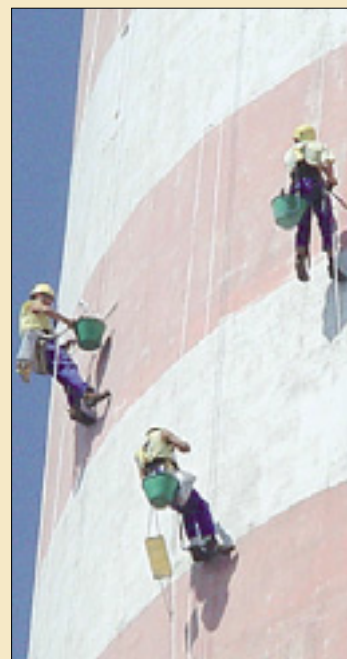
Včerašnje slovesnosti so se poleg okoli tisoč ostalih pohodnikov udeležili še nekateri visoki predstavniki slovenskega političnega življenja, med njimi predsednik republike Borut Pahor, predsednik državnega zbora Janko Veber, ministri, poslanci in državni svetniki, načelnik generalštaba Slovenske vojske Dobran Božič, predstavniki Zveze združenj borcev ter nekateri župani.

Pohorski bataljon je bil ustanovljen 11. septembra 1942 v Dobrovljah na Pohorju. V začetku je enota štela 90 borcev, poveljeval pa ji je Rudolf Mede. Pohorski bataljon je izvedel številne akcije, 21. decembra 1942 pa se je premaknil proti Osankarici, kjer si je uredil zimski tabor. Prve dni leta 1943 so nemške sile odkrile tabor, 8. januarja pa ga je obkloplilo okoli 2000 nemških vojakov. V boju je življenje izgubilo 69 borcev Pohorskega bataljona. Padli borci so bili odpeljani v avstrijski Gradec, kjer so še danes pokopani na tamkajšnjem pokopališču. (STA)

Nocoj prva letošnja oddaja Alpe Jadran na slovenskem RAI

TRST - Bogata plezalska in jamarska tradicija je v Trstu odigrala ključno vlogo pri razvoju prvih večjih podjetij za višinska dela v Italiji. Kar je bilo pred skoraj tridesetimi leti izjema, je danes nadvse popularen posel v polnem razcvetu. Prispevek o višinskih delavcih na Tržaškem (**na posnetku**), ki ga je v produkciji Slovenskega programskega oddelka Rai pripravila Deva Pincin, bo nocoj uvedel prvo letošnjo epizodo oddaje Alpe Jadran.

V nadaljevanju bodo gledalci odkrivali fototerapijo in njene terapevtske učinke za ljudi z gibalnimi omejitvami, odkrivali obnovljene

znamenitosti istrskega mesteca Bale ter obiskali največji sladkovodni akvarij v Evropi ob reki Tisi na Madžarskem. Po vmesniku s kulturnimi novicami iz srednjeevropske stvarnosti, bosta na vrsti reportaži iz Južne Tirolske o naraščajočem številu strojevodkinj in starejših udeležencih tečajev s tabličnimi računalniki. Iz Hrvaške bodo nato poročali o prvi ekološki kokošji farmi proste reje, kjer prisegajo, da so kokoši nadvse zdrave, predvsem pa srečne. Oddajo bo zaključila zgodba o bavarskem izdelovalcu starorimskega orožja. Januarski Alpe Jadran bo v oddaji nocoj ob približno 20. uri in 50 minut, ponovili pa ga bodo v četrtek ob istem času.

prej do novice

www.primorski.eu

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Društvo
Neda Day

Deklice, **NE NEVESTE**

HUDA OBLIKA KRŠITVE TEMELJNIH PRAVIC OSEB

Na stotine deklic med 9. in 18. letom starosti je vsako leto prisiljenih v poroko z moškimi, ki jih izbere družina. S tem dejanjem jih prikrajšajo za pravico do otroštva in do izobrazbe, ogrozijo njihovo zdravje in jih izpostavijo tveganju, da postanejo žrtve nasilja.

TELEFONSKA ŠTEVILKA PROTI TRGOVINI Z DEKLICAMI

800 290 290

BREZPLAČNA, ANONIMNA, DEJAVNA 24H/24

OBČINA TRST - Podžupanja Fabiana Martini o »polemiki« glede izpostave na Proseku

»Ne moremo si privoščiti sedmih občinskih izpostav«

Reorganizacijski načrt še ni dodelan - Med cilji tudi kakovostnejša ponudba

»Zelo obžalujem, da so načrt o globalni reorganizaciji celotnega sistema občinskih izpostav, ki še ni dodelan in o katerem še ni bilo nobene debate, nekateri izbrali za časopisno polemiko na račun zaprtja prošeške izpostave in celo izpostavljali ukinitve zahodno-kraškega rajonskega sveta.«

Tržaško podžupanje Fabiano Martini je polemika med zahodno-kraškim rajonskim svetom in Cosolinijevo občinsko upravo, o kateri je v zadnjih tednih poročal Primorski dnevnik, neprijetno presenetila. Pripisuje pa jo predvsem pomanjkljivi komunikaciji s predsednikom zahodno-kraškega rajonskega sveta Robertom Cattaruzzo. »V zadnjih dneh sem mu večkrat telefonirala, a se na moje klice ni odzval. Žal mi je, saj sva doslej dobro komunicirala.«

Zgodbo velja obnoviti. Sredi decembra se je podžupanja sestala s predsedniki vseh sedmih rajonskih svetov in jim spregovorila o okvirni reorganizaciji občinskih izpostav. »Živimo v času, ko si žal ne moremo privoščiti sedmih struktur; nekatere, na primer tista v Ul. Paisiello, ki je že nekaj mesecev zaprta, bi bile potrebne popravil, za druge moramo plačevati najemnino. Država nam kot znano tudi prepoveduje nove zaposlitve, zaradi česar je v izpostavah večkrat težko zagotoviti prisotnost dveh uslužbencev, ki pa je predvidena po zakonu. K temu je treba dodati tudi dejstvo, da občani manj koristijo storitve, ki jih nudijo izpostave. Razen v nekaterih specifičnih primerih, kot je recimo smrt v družini, se v izpostavo odpravimo vsakih nekaj let, saj marsikatera potrdila niso več potrebna, druga pa so dostopna tudi preko spleta.«

Občinska uprava je zato začela resno razmišljati o globalni reorganizaciji svojih izpostav. »Okvirni načrt, ki smo ga predstavili predsednikom rajonskih svetov, predvideva tri večje in bolj funkcionalne izpostave v mestu (v Ulici Giotto, kjer deluje tudi slovenska služba, v nekdanji šoli Carli ob rimskem gledališču in v Ulici Locchi) ter dve na periferiji (eno na Krasu in eno najverjetneje v Ulici Valmaura),« pojasnjuje podžupanja, ki ve, da reorganizacija ne bo zadovoljila vseh občanov. Spominja pa, da je na primer zdravstveno podjetje razdeljeno na samo štiri okraje in da mora nekdo, ki kot ona živi v bližini Drevoreda D'Annunzio, po potrdila k Sv. Ivanu ...

Fabiana Martini vsekakor zagotavlja, da želijo potrebo po racionalizaciji stroškov združiti s kakovostnejšo ponudbo. »Prebivalcem bi radi ponudili sprejemljivejše urnike, saj današnji ne odspregajajo njihovim potrebam. Kdor dela in želi v izpostavo, mora koristiti dan dopusta. Zato razmišljamo tudi o večernem in sobotnem odprtju, za to pa je seveda potreben dogovor s sindikati. Poleg tega občanom po novem ne bo več treba čakati v vrsti, saj si bo mogoče oštevilčen listek rezervirati preko pametnega telefona.

Ponavljam, to je samo osnutek: naša želja je bila s krajevnim prebivalstvom in njihovimi predstavniki poiskati najustreznejše rešitve, ne pa o njem polemizirati preko časopisov.«

Člani zahodno-kraškega rajonskega sveta so na župana in podžupanje naslovili pismo, v katerem protestirajo proti morebitnemu zaprtju prošeške izpostave, ki že danes obratuje samo enkrat tedensko. V pismu, ki ga je predsednik Cattaruzzo naslovil na podžupanje, pa se omenja tudi potencialna ukinitve zahodno-kraškega rajon-

Pogled na Prosek in podžupanja Fabiana Martini

ARHIV

skega sveta. »Nikoli nisem izjavila, da bi občinska uprava želela ukiniti katerega od kraških rajonskih svetov. Dejstvo pa je, da mo-

ramo na podlagi podatkov o številu prebivalcev, ki izhajajo iz najnovejšega ljudskega štetja, ukiniti vsaj en rajonski svet. Ka-

terege, bo stvar debate: tudi v tem primeru želimo najboljšo rešitev poiskati s skupnimi močmi.« (pd)

KAVARNA TOMMASEO - Prvi obračun poslanca Gibanja 5 zvezd Arisa Prodanija

Politika jetnica državnega aparata

Zavzema se za turizem, ki pa ga v Rimu popolnoma zanemarjajo - Kritičen do tržaške občinske uprave, dobro sodeluje z vrstniki iz DS in SEL

»Z drugimi poslanci sodelujemo. V dvorani poslanske zbornice se pogosto zganja cirkus, v posameznih komisijah pa je delo mnogo bolj konkretno: ko se strinjamo, podpremo predloge drugih, včasih pa tudi naše predloge sprejmemo soglasno,« je včeraj dejal Aris Prodani, poslanec Gibanja petih zvezd, ki je v kavarni Tommaseo opisal prvih osmih mesecev dela v Rimu. Štiridesetletni tržaški podjetnik, ki je pred izvolitvijo oddajal avtomobile v najem, je novinarjem izročil podrobno poročilo na 114 straneh - z besedili vloženih vprašanj in resolucij, odgovori ministrstev ter drugimi dokumenti. Tržaški poslanec se v teh mesecih ni dolgočasil, v prejšnjih mesecih smo že opazili, da je zelo dejaven.

»Začetek ni bil lahek. Kdor je pričakoval takojšnje spremembe v italijanski politiki, je bil razočaran, kakor tudi tisti, ki so se zavzemali za zavezništvo z Demokratsko stranko, čeprav naše gibanje ni nikoli govorilo o tem. Hitro smo morali nadoknaditi zaostanek v organizaciji, ko smo pod močnim pritiskom medijev gradili celotno strukturo,« je dejal državljani-proslanec. Množični vstop navadnih ljudi v institucije je po njegovem mnenju velika novost v primerjavi s poklicnimi politikami. »Sam se je odrekal denarnemu povračilu za tajnika poslanske komisije za proizvodne dejavnosti ter delu poslanske plače, doslej je vrnil državi 25.710 evrov: »S tem seveda ne rešujemo problema stroškov politike, sporočilo pa je pomembno. Zelo smo se morali potruditi, da je ministrstvo za gospodarski razvoj ugodilo naši zahtevi in le odprlo bančni račun.« Denar namenjajo skladu za posojila majhnim in srednje velikim podjetjem.

Prodani se pogosto ukvarja s krajevnimi vprašanji, na državni ravni pa predvsem z gospodarskim razvojem in turizmom, ki mu je posebno pri srcu. »Turizem je eden izmed stebrov italijanskega gospodarstva, v Rimu pa ga popolnoma zanemarjajo,« je zatrdil. Ugotovil je, da je politika jetnica težkega

birokratskega aparata, ki ovira marsikatero napredno pobudo: »Ko bi jutri zamenjali vso politično garnituro, ne bi bilo dovolj, ker so največje zavore v birokratskem aparatu. Tudi vlada je včasih nemočna.« Lettova vlada je preselila oddelke za turizem (in kakih 30 zaposlenih) s predsedstva vlade na ministrstvo za kulturo, zaradi zapletenega postopka in nasprotovanja osebja pa je vse skupaj zastalo, vključno z italijanskim turizmom. Prodani se zavzema za razvoj navičnega, termalnega in kongresnega turizma, za dostopni turizem, spletne storitve idr. Zelo kritičen je do položaja v Trstu, kjer se razne turistične ustanove ne usklajujejo, upravljanje potniškega terminala je porazno, razstave niso uspešne in Miramarski park je zanemarjen. Tržaški občinski odbor pa po njegovih besedah nima razvojne vizije.

Vztrajno nasprotuje plinskemu terminalu in jedrski elektrarni Krško, večkrat je zahteval jasne informacije o sanaciji območja škedenjske železarnice: »Dejstvo je, da danes ne vemo, kdo naj bi očistil onesnaženo območje in s kdo plačal. Zaradi tega Arvedi še ni podpisal, s sklopien storitvene konference pa odlašajo.« Prodani, ki je s parlamentarnim vprašanjem izzval tudi znani odgovor italijanskega zunanjega ministrstva o »neobstoju Svobodnega tržaškega ozemlja«, zahteva ukrepe za uravnoteženje konkurence med Italijo in Slovenijo, da se prepreči beg italijanskih podjetij v sosednjo državo. Vložil je tudi vprašanje o neizvajanju načrtov za Kras v okviru dogovora o Proseccu doc: presenetil ga je odgovor ministrstva, da se po letu 2010 ni nihče oglašil in zahteval teh sredstev.

»Izkušenejši poslanci danes priznavaajo, da nismo tako slabi. Pravijo nam, da se je v parlamentu marsikaj spremenilo na bolje, delno po naši zaslugi,« je dejal Prodani. Razvoj dogodkov bo v prihodnjih mesecih odvisen od Demokratske stranke, »ki je bila z Epifanijem pod nekašno komisarso upravo«. Zvrstniki iz DS in SEL Prodani dobro sodeluje, ker pri njih opaža enako voljo po izboljšanju stanja v državi. (af)

Kandidati G5Z so obljubljali, da bodo sprejemali vse odločitve šele po spletnem posvetovanju z volivci. Prodani priznava, da je to nemogoče, saj mora hitro odločati o zelo zapletenih zadevah. Na spletu so sicer zakonski predlogi, h katerim vnašajo uporabniki več tisoč popravkov: tudi to bo težko izvedljivo.

FOTO DAMJAN

Do torka čas za prijave na Festival Opening band

Tržaški glasbeni festival Opening band, ki ga prireajo poli za mladinsko društvo tržaške občine, bo letos praznoval že sedmi rojstni dan. Mladi med 15. in 26. letom, ki še niso prodrl v svet glasbe in živijo v deželi FJK, se lahko prijavijo k sodelovanju samo še do 7. januarja - razpis je objavljen na spletni strani Občine Trst (eee.retecivica.trieste.it) in Doma Glasbe (www.scupladimusica55.it).

Projekt Pokrajine za mladinsko podjetništvo

Tržaška pokrajinska uprava bo letos sodelovala pri projektu FVG Labor oz. pri delavnicah za mladinsko delo, ki jih prireja zveza pokrajin Upi dežele FJK v sodelovanju z neprofitno zadrujo Itaca. Cilj projekta je uresničitev inovativnih in kreativnih smernic za razvoj podjetij, ki bi jih vodili mladi. Projekt je namenjen mladim od 18. do 35. leta starosti, ki imajo neko idejo, ki bi se lahko s primerno podporo seveda spremenila v podjetje. Prošnje bodo zbirali do 5. oz. 10. februarja, zatem pa bo posebna komisija zbrala najboljših sedem idej-projektov. Sledila bo nova faza poimenovana Academy oz. faza dejanskih izobraževalnih delavnic. Strokovnjaki bodo vodili predavanja in seminarje o vsem, kar potrebuje danes podjetnik za uspeh in rast projekta. Do ključne faze se bo naposled prebil le en, najboljši projekt: njegov pobudnik bo prejel 12 tisoč evrov za uresničitev projekta in pomagal mu bodo v začetni fazi zagona svojega podjetja. Natečaj je objavljen na spletni strani Pokrajine Trst (www.provincia.trieste.it), zveze pokrajin (www.upifvg.it) in na strani mladih FJK (www.giovanifvg.it). Interesenti pa imajo na voljo tudi elektronski naslov fvglabor@gmail.com, prek katerega bodo prejeli vse odgovore na morebitne dvome.

V TOREK

Prijave na izlete Primorskega dnevnika

V torek, 7. januarja od 9. do 13. ure bodo na sedežu Primorskega dnevnika v Ulici Montecchi 6 v sejni sobi v 4. nadstropju zbirali prijave za letošnje izlete Primorskega dnevnika. Kot smo že obširno poročali 29. decembra 2013, so letos na sporedu štirje izleti, ki smo jih pripravili s sodelovanjem potovalnih agencij Aurora Viaggi in First & last minute Adriatica ter s krožkom Krut.

V izvedbi agencije Aurora Viaggi bosta potovanji v Nepal in Francijo (prvo bo od 21. do 31. marca drugo pa od 2. do 6. maja), agencija First & last minute Adriatica.Net je organizirala potovanje na Nizozemsko in v Belgijo (od 29. aprila do 4. maja), krožek Krut pa v Umbrijo (od 4. do 8. junija).

Izbira je pestra, tako da bodo tradicionalni izletniki Primorskega dnevnika (pa najbrž tudi marsikateri novi) lahko prišli na svoj račun.

PODJETNIŠTVO - Pogovor s Fabriziom Polojazem

Med poslom in privatnim življenjem ne sme biti meje

Fabrizio Polojaz je upravitelj in ustanovni član pražarne kave Primo Aroma ter ustanovni član podjetja Caffemotive, ki se ukvarja z raziskovanjem in inovacijami v sektorju kave. Pred nedavnim je predaval na srečanju v okviru projekta Inkubator, ki ga izvaja Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ).

Zakaj in kako ste začeli?

Sektor kave sem vzljudil v družinskem podjetju, kjer so mi najprej dali možnost, da se seznanim s surovo kavo, nato pa še s praženo. V domači pražarni sem počasi prevzemal odgovornost do mesta upravitelja, ko pa je bilo podjetje vključeno v večjo, avstrijsko firmo pražene kave, sem temu sledil s podobnimi odgovornostmi.

Kaj vas je motiviralo, da ste odprli svojo dejavnost?

V velikem podjetju sem bil »predaleč« od kave in ljudi, bodisi v podjetju, kot na tržišču. Ker mi je sodobna kultura mednarodnega tujca in odtujevalna, sem se z nekaterimi kolegi, ki se sami niso znašli v novih okoliščinah, po 4 letih odločil, da postavimo na noge novo, manjšo in nam prijetnejšo pražarno, s katero bi sledili našim kakovostnim in tudi moralnim načelom. Kasneje se je porodila možnost, da z drugo skupino družbenikov odkupimo patent inovativnega espresso aparata. Tako smo se odločili, da ustanovimo podjetje, ki bi se ukvarjalo z industrializacijo inovativnih idej na našem področju. Danes smo tik pred fazo industrijske proizvodnje edinstvene pražene in mlete kavne doze, ki se samodejno »drži skupaj«, brez zunanjih ovojev, kot so kapsule in temu podobno.

Kakšen je bilo okolje okoli vas? Vam je stalo ob strani?

V družinskem podjetju je v nekaterih pogledih lažje, ker ti bodo kolegi težko očitali, da si nekaj zgrešil. Zato pa moraš sam sebe ocenjevati in od sebe več zahtevati, da si boš svoj prostor res zaslužil. Imel sem izredno šolo, bodisi zaradi zgle-

Fabrizio Polojaz je upravitelj in ustanovni član pražarne kave Primo Aroma ter ustanovni član podjetja Caffemotive

ARHIV

da stricev in očeta, kot zaradi raznolikosti nalog, ki so mi jih nalagali. Nova podjetja pa sem ustanovil po svojem 40. letu z izkušnjami, ki sem si jih prej nabral. Svet okoli tebe pa se zate ne spremeni. Če tvoja ponudba velja, boš obstal, drugače boš propadel.

Kaj ste potrebovali na začetku? Ste morali iskati to kar ste potrebovali, izven našega okolja?

V zamejskem prostoru sem zrasel, že od samega začetka pa so moje delovne izkušnje šle izven domačih krogov, prijateljskih ali strokovnih. Posebno sektor kave je svetovnih dimenzij: globalen je bil že, ko te besede nismo toliko uporabljali kot danes. Kava pač raste v Srednji in Južni Ameriki, Afriki in Aziji, največjo porabo pa imamo v Evropi in Severni Ameriki. Trst ima pa svoje specifičnosti, ki itak veljajo za širši, srednjeevropski in mediteranski prostor.

Katere so individualne lastnosti, ki jih nekdo potrebuje, da postane podjetnik?

Podjetnik odgovarja z lastnim premoženjem in s svojim »obrazom«, zato

mora sprejemati tveganje, biti čim bolj moralno neoporečen (mož besede, po starem) in imeti voljo do dela.

Velja to, da ste kot zamejec (Slovenec v Italiji) kot podjetnik bolj konkurenčni? Drži to v okviru današnje globalizacije?

Menim, da je karto »zamejstva« v modernem kontekstu (po osamosvojitvi Slovenije) malokdo dobro zaigral ali sploh uporabil. Italijani in matični Slovenci sklepajo posle tudi brez zamejcev. Nekateri, predstavljajo izjeme pa so se izkazali za izredne gospodarstvenike tudi, ker so znali biti aktivni člani dveh kultur in to posredovati.

Koliko so pomembni izobraževanje, marketing, družina, podpora legov?

Podpora družine (predvsem razumevanje s strani žene in otrok) je izrednega pomena. Podjetnik nima urnikov in večkrat niti prostih dni, da načrtovanih počitnic ne omenjamo. Sodelovanje med kolegi je bistveno za katerokoli ekipo ali podjetje. Poznavanje svojega sektorja in

nenehno izobraževanje imata veliko težo, propagiranje sposobnosti in zmogljivosti podjetja ter proizvodov so tudi ključnega pomena. Da proizvajaš najboljšo kavo nič ne pomeni, če je to le skrivnost za malo ljudi.

Vaši nasveti za mlade?

Pozabite na dualizem današnje družbe, na dihotomijo študij - delo oz. čas za delo in prosti čas: delaj že, ko študiraš in nadaljuj študij, ko že delaš. Če pa imaš srečo, da delaš, kar ti je všeč, ti ne bo treba postavljati meje med delom in prostim časom.

Kaj je za vas poslovna ideja?

Precej naivno, nekaj za kar velja si zavihati rokave in delati. Seveda je poslovno, če prinese dobiček. Drugače je to hobi, kar ne pomeni, da ga je možno zanemarjati.

Kako bi danes začeli z vašo dejavnostjo?

Na isti način kot sem začel. Montezemolo je, ko je sprejel vodilno pozicijo v Ferrariju, rekel: Spoštovati moraš svoj proizvod, svoje sodelavce in kupce. Če enega od treh zanemarjaš, ne boš mogel pravilno opraviti svojega dela.

Kako usklajujete poslovno življenje s privatnim?

Tako, da ne postavljam meje med enim in drugim. Na našem paketu kave sva s kolego dala najino sliko: to pomeni, da so za tem izdelkom ljudje, ki skrbijo, da bi le ta bil najboljši. Osebe torej, ne pa funkcije, ki si ob 17.30 slečejo suknjič in jim ni treba odgovarjati za svoj proizvod do osmih zjutraj naslednjega dne.

Projekt Inkubator za mlade slovenske podjetnike v Italiji izvaja Slovensko deželno gospodarsko združenje v Italiji s podporo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Cilj projekta je izobraževati mlade zamejce, ki želijo vstopiti v svet podjetništva. Najboljše tri podjetniške ideje bodo tudi nagrajene. Zainteresirani se lahko še prijavijo ali pridobijo več informacij na info@sdgz.it ali na: 0406724812

Sveti trije kralji na Proseku

Letos bo praznovanje Svetih treh kraljev na Proseku posebno, saj bo prisoten upokojeni ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran, ki bo prav med proseškimi verniki praznoval 21. obletnico škofovskega posvečenja in bo jutri ob 10.30 v cerkvi sv. Martina na Proseku vodil slovesno so-maševanje ob petju MPZ Lubnik iz Škofje Loke pod vodstvom Urbana Tozona, medtem ko bo pri orglah domačin Davorin Starec. Sledila bo družabnost.

Obisk Devinskega gradu

Devinski grad bo mogoče obiskati še danes in jutri med 9.30 in 16. uro, prav tako je bila do jutri podaljšana razstava Juljska krajina: izgubljene zgodbe in kralji na 360 stopinj. Za informacije je na voljo telefonska številka 040-208120.

Kounellisova razstava

V razstavnem prostoru bivše ribarnice na tržaškem nabrežju si bo danes in jutri med 10. in 20. uro možno ogledati razstavo Jannisa Kounellisa, prav tako bo na sporedu tudi voden ogled. Od torka pa do 2. februarja pa bo razstava na ogled z novim urnikom: od ponedeljka do petka med 11. in 13. ter med 15. in 18. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa med 10. in 20. uro.

Znanstveni imaginarij

Znanstveni imaginarij v Grljanu bo danes in jutri odprt med 10. in 20. uro, pri tem pa bodo na sporedu posebne dejavnosti, namenjene otrokom in družinam. Tako bosta danes ob 16. uri delavnici, posvečeni dobri starki Befani. Jutri pa bodo ob 16. uri ter ob 17.30 tri interaktivne delavnice, posvečene repaticam. Priporoča se predhodna prijava na spletni strani www.immaginarioscien-tifico.it.

Vrnitev ambasadorjev zgodb

Po božičnih počitnicah se v knjižnico Quarantotti Gambini v Ul. Lodole 7/a vračajo t.i. ambasadorji zgodb, ki bodo v torek staršem in otrokom nudili posamezno oz. skupinsko branje, nasvete za branje in informacije o glasnem branju. Med 16. in 17. uro bo srečanje za otroke od 6. meseca do 3. leta starosti, med 17. in 18. uro pa za otroke med 3. in 6. letom starosti.

RAI SLO - Jutri Po TV dnevniku celovečerni film Tea

Jutri bo po večernem TV dnevniku ob 20.50 na sporedu mladinski celovečerec Tea režiserke Hanne Slak. Film iz leta 2006 prinaša gozdno pustolovščino 10-letnega Martina, ki podoživlja naravo z otroškimi očmi in se boji, da bodo gozd posekali. Zaradi tega nujno potrebuje pravega prijatelja iz mesa in krvi, ki bi mu pomagal rešiti drevesa. V produkciji Gustavfilma iz Ljubljane so film snemali tudi v Trnovskem gozdu. V njem pa med drugimi nastopajo Nikolaj Burger, Pina Bitenc, Manca Dorrer, Sandi Krošl in in Marko Mandič. Film traja 84 minut.

Zbor Slovan Skala bo jutri zapel v Domu za ostarele L. Ieralla

Mešani pevski zbor Slovan Skala bo jutri (začetek ob 10.30), že tradicionalno na dan Sv. Treh kraljev, obiskal Dom za ostarele Livia Ieralla na Padričah, kjer bo pod taktirko Jarija Jarca zapel venček božičnih pesmi.

BOLJUNEC - Na štefanovo z veseloigro poskrbeli za dobro voljo občinstva

Zabavna P'ruoka z' an soud

Napisala sta jo Boris Mihalič in Ingrid Verk Žerjal, režiral pa Adrijan Rustja - Veseloigro bodo ponovili jutri ob 18.30 v gledališču Prešeren

Na dan sv. Štefana je bilo v Boljuncu še posebno praznično in vse je potekalo tako, kot velela tradicija. Po blagoslovu v domači cerkvi in ob pritrkavanju zvonov je bilo na G'rici lučanje, starodavni običaj, ki ga skrbno neguje in ohranja boljunska deklška.

V poznih popoldanskih urah pa se je v občinskem gledališču France Prešeren odvijal kulturni večer. Program so v celoti oblikovali aktivni društveni člani, ki sodelujejo pri MoPZ Fantje pod latnikom in pri domači dramski skupini ter nekateri vaščani. Že iz plakata se je dalo slutiti, da bo večer prijeten, saj je v predstavi sodelovalo kar petindvajset nastopajočih. Za uvod je številni publiki, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano, ubrano zapel nekaj pesmi domači pevski zbor Fantje pod latnikom pod vodstvom Manuela Purgerja, tamburaški ansambel pa je žal zadnji trenutek odpovedal svoj nastop.

Veliko pričakovanje je vladalo za veseloigro P'ruoka z' an soud, ki sta jo napisala Boris Mihalič in Ingrid Verk Žerjal. Pod večšo režijo Adrijana Rustje je duhoviti tekst briljantno zaživel na odru. Vse se dogaja v vaški gostilni, ki jo spretno upravlja Marjanca, katero je izredno sproščeno in suvereno odigrala Majda Žerjal. Igra se začne, ko se skupina moških (člani zbora Fantje pod latnikom) po pogrebu prijateljeve matere zbere v domači gostilni in se domeni, da bodo Gofredo, ki je samski, poiskali ženo. Samotarskega in skopuškega Gofreda je izrazilo in naravno prikazal Boris Mihalič, ki je pri svojem izvajanju priklinal v spomin marsikaterega že davno preminulega vaškega posebnega in s tem še dodatno spravljal publiko v smeh. Prijatelji in gostilničarka so se morali močno potruditi, da so Gofreda prepričali, da se je srečal z Julijo, ki mu je bila v mladosti všeč, a po tolikih letih se stvari žal

Veseloigra P'ruoka z' an soud je na krstni uprizoritvi v Boljuncu naletela na navdušen sprejeme občinstva, zato jo bodo ponovili še jutri

FOTO DAMJAN

spremenijo. Ko pride Julija na zmenek, se dogajanje še bolj zaplete; ubogi Gofredo je tako zmeden in neodločen, da izbiro lastne usode prepusti kovancu. Posrečeni lik Julije je ustvarila izkušena amaterska igralka in domačinka Ingrid Verk, ki je znala spretno zaigrati vlogo zvite novoporočenke, ki išče žrtev, saj jo je prvi mož pustil brez denarja in s tremi zahtevnimi otroki (Jasmina Gruden, Alen Ker-mac in Matija Succi).

Za pestro dogajanje na odru so svoj delež prispevali člani zbora Fantje pod latnikom, ki so se lepo vživeli v igro in še drugi nastopajoči, ki so imeli stranske vloge.

Igra je lepo uspela tudi ob pomoči vseh tistih, ki so delali v zakulisju in s svojim delom pripomogli, da je vse teklo kot po olju.

Navdušena publika je igralce večkrat prekinila z aplavzom in se pošteno nasmejala ob prikazanih situacijah, ki pa niso le del komedije, temveč so dejansko del našega vsakdana.

Na veliko željo gledalcev, posebno tistih, ki zaradi prepolne dvorane ali odsotnosti na dan izvedbe, bodo predstavo ponovili jutri ob 18.30 v dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu. (So)

OPČINE - Jutri zadnji dan odprtja

Bar Vatta zapira vrata: na svidenje čez dva meseca in pol

Znani bar Vatta na Opčinah začasno zapira svoja vrata. Jutri bo zadnji dan delovanja priljubljenega openskega obrata, ki ga nameravajo lastniki temeljito preurediti, zaprtje pa bo trajalo približno dva meseca in pol, kot nam je včeraj potrdil Franco Grabar, ki je skupaj z bratom Paolom lastnik tako bara X v Ul. Coroneo kot tudi bara Vatta.

Kot že rečeno, bodo openski bar zaprli, ker nameravajo prostore temeljito preurediti in tudi razširiti na bližnje dvorišče, ki gleda na Ul. Salici, prav tako želijo lastniki popestriti ponudbo, saj na-

meravajo znotraj lokala urediti tudi slaščiarno, ki bo nudila sveže slaščice, ki se bodo tako pridružile kavi, raznim pijačam, prigrizkom in sladoledom, ki so jih doslej že ponujali.

Če bo šlo vse po načrtih, bo prenovljeni bar svoja vrata ponovno odprl pred veliko nočjo, verjetno v začetku ali sredi aprila, pri čemer bo dobil tudi novega upravnika. Za zdaj še ni znano, kdo bo lokal upravljal: morda bo to prevzel kar Franco Grabar ali njegov brat Paolo, morda pa bo novi upravitelj prihajal s Krasa, pri čemer kroži tudi ime Borisa Viteza.

V openskem baru Vatta naj bi po koncu preureditvenih del delovala tudi slaščiarna

ARHIV

TRGOVINE - Včeraj začetek razprodaj

Ugodni nakupi v deževnem vremenu

Zimske razprodaje so se v Trstu začele v deževnem in meglenem vremenu. Včeraj po pričakovanjih ni bilo velikega navala na trgovine, saj je več trgovin že pred dnevi in tedni ponujalo posebne popuste in akcije. V mestnem središču se je vsekakor nabralo precejšnje število kupcev (*foto Damjan*), saj so te dni v trgovinah s tekstilnimi izdelki in obutvijo mogoči res ugodni nakupi. Trgovci so znižali cene za 20, 30, 40 in celo 70 odstotkov.

STARI TRG - Danes Scarlattijeva latinska božična maša

Danes bo v cerkvi Blažene Device rožnega venca na Starem trgu ob 17.30 slovesna maša v latinščini, ki jo bo spremljalo petje pevcev krajevnega zbora in stolnega zbora Cappella Civica, ki bodo izvedli božično mašo Alessandra Scarlattija za devetglasni dvojni zbor in dve violini. Jutri, na praznik Svetih treh kraljev, pa bodo ob 18.30 slovesne večernice, med katerimi bodo izvajali dela Claudia Monteverdija in Francesca Cavallija. Peli bodo Teodora Tommasi in Adriana Tomisic (sopran), Annalisa Metus (alt), Peter Gus in Claudio Zinutti (tenor) in Sikai Lai (bas), dirigent pa je Elia Macri.

UL. MONTECCHI, UL. SETTEFONTANE - Odkrili kitajsko združbo z vodstvom v Milanu

Karabinjerji naleteli na petdesetletni prostitutki

Več Tržčanov je v zadnjem obdobju obvestilo karabinjerje, da so v ulicah Montecchi (v bližini sedeža Primorskega dnevnika) in Settefontane verjetno dejavne prostitutke. V sumljivi stanovanji so namreč redno zahajali številni moški. Karabinjerji so v sodelovanju z državnim tožilem Federicom Frezzo začeli opazovati dogajanje pred omenjenima stanovanjema in ugotovili, da je vse res. Zanimivo je, da zasadeni kitajski prostitutki sploh nista mladenki, temveč ženske srednjih let.

17. decembra so najprej aretirali 43-letno kitajsko državljanko Aidong Hod, in sicer v Milanu. Ona se je pogovarjala s strankami, ki so klicale na telefonsko številko, objavljeno na neki spletni strani. Mislili so, da se pogovarjajo s prostitutko v Trstu, v resnici pa je bila njihova sogovornica milanska organizatorica oziroma vodnica, ki je prirejala zmenke. Šlo je za neke vrste »enoosebni klicni center«, kot sta na pokrajinskem poveljstvu karabinjerjev povedala polkovnik Antonio Garritani in kapetan Fabio Pasqua-

riello. Istega dne so karabinjerji v Trstu stopili v stanovanje v Ulici Settefontane ter aretirali 51-letno prostitutko - sicer zaradi nezakonitega priseljevanja - ter zasegli stanovanje in 5000 evrov.

Ta četrtek so v Trstu odvzeli prostost še dvema kitajskima državljanima. 53-letna Guiying Meng je prispela iz Milana samo po denar, ki ga je zaslužila njena podrejena (zasegli so 4000 evrov v gotovini ter mobilni telefon s številko, objavljeno na spletu), uradno pa je bila tudi najemnica enega od stanovanj. 48-letna Chunling Xin pa je imela ključke stanovanja v Ulici Montecchi. 50-letno prostitutko iz šentjakobskega stanovanja so izgnali iz Italije. Zaenkrat ni znano, ali sta bila lastnika obeh stanovanj seznanjena z dogajanjem, medtem ko obstaja utemeljen sum, da sta bili prostitutki žrtvi izsiljevanja. Tožilec Frezza bo za domnevni zvodnici najbrž zahteval pripor, preiskovalci pa skušajo ugotoviti, ali ima milanski »klicni center« večje razsežnosti in ali je povezan še s prostitutkami v drugih italijanskih mestih. (af)

SVETI JAKOB - Včeraj izžrebali zmagovite številke domače loterije

Žrebanje in rajanje

Na pokritem prostoru bivše gostilne Pavan v Ul. Frausin pri Sv. Jakobu so včeraj dopoldne ob prisotnosti tržaškega občinskega odbornika za gospodarski razvoj Edija Krausa, predsednice rajonskega sveta za Sv. Jakob in Staro mitnico Claudie Ponti ter predstavnika Trgovinske zbornice dr. Pelleritija izžrebali zmagovite številke letošnje Šentjakobske loterije, ki jo je v novembru in decembru priredilo združenje Sv. Jakob - Naš, vaš rajon (*na sliki Foto Damjan*). Prisotne je pozdravil predsednik združenja Alessandro Spunton, ki se je zahvalil vsem tistim, ki so se odločili za nakup v šentjakobskih trgovinah in dvig listkov loterije (med 18. novembrom in 31. decembrom 2013 so razdelili skoraj vseh 150.000 listkov), še posebej pa trgovcem, ki so pristopili k pobudi, med katerimi je zaradi pomembne

koordinacijske vloge posebej omenil Ali-do Emili (cvetličarna Savina) in Danimirja

Mikolja (zlatarna Mikolj). Včerajšnjo prireditvev je v živo spremljala radijska postaja Radio Punto Zero, ki je poskrbela tudi za glasbeno poslastico za otroke.

Če se povrnemo k loteriji, je treba omeniti, da so izžrebali deset zmagovitih števil, katerih imetniki imajo čas do 31. januarja, da dvignejo nagrado. Prav tako so izžrebali tudi deset rezervnih števil, katerih imetniki bodo imeli čas za dvig morebitne nagrade od 1. do 28. februarja. Izžrebane številke bodo od torka izpostavili v vseh včlanjenih trgovinah in objavili na spletni strani www.assosangiaco.it, od 1. marca naprej pa bodo vsote nagrad, ki jih ne bodo dvignili, namenili za dobrodelne namene.

Izžrebane številke

1. nagrada - 90466; 2. nagrada - 3288; 3. nagrada - 35588; 4. nagrada 122793; 5. nagrada - 34670; 6. nagrada - 90718; 7. nagrada - 12813; 8. nagrada - 125785; 9. nagrada - 146769; 10. nagrada - 7089. (nagrade je mogoče dvigniti do 31., januarja 23014)

Rezervne številke

1. nagrada - 45338; 2. nagrada - 11925; 3. nagrada - 40225; 4. nagrada 140050; 5. nagrada - 13430; 6. nagrada - 82633; 7. nagrada - 148067; 8. nagrada - 89010; 9. nagrada - 147256; 10. nagrada - 145672. (veljajo od 1. do 28. februarja 2014)

Polkovnik Antonio Garritani

FOTO DAMJAN

Slovensko kulturno
društvo PRIMORSKO iz
Mačkolj

vabi na

BOŽIČNI KONCERT

Sodelujejo:

Dekliška skupina in Nonet
Primorsko

MoPZ Tabor z Opčin
MVS Lipa iz Bazovice

Koncert bo V NEDELJO,
12.1.2013,

v cerkvi v Ricmanjih ob
17.00 uri

Vljudno vabljeni!

Društvo Slovencev miljske
občine Kiljan Ferluga! Iv
sodelovanju z ZSKD in
USCI

vabi na koncert v sklopu
deželne revije Nativitas

S pesmijo vam želimo...

Nastopa

MePZ Jacobus Gallus

Nedelja, 5.1.2014,
ob 15. uri

v stolnici v Miljah

DSMO K. Ferluga vošči vsem
SREČNO 2014

Godbeno društvo V.
PARMA - TREBČE

vabi na

PARMAFEŠT

JUTRI, 6. januarja 2014,
ob 17.00

v Ljudskem domu

Glasba v živo in
žrebanje loterije: prva nagrada
PARMAPRŠUT

Ob kozarku kuhanega vina in
sladicah bomo nazdravili
novemu letu

Od torka, 7., do sobote,
11. januarja 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul.
Pasteur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul.
Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek -
040 225141 - samo s predhodnim te-
lefonskim pozivom in z nujnim re-
ceptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. dell'Orologio 6, Ul. Pasteur 4/1,
Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul.
Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - sa-
mo s predhodnim telefonskim pozi-
vom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. Septembra 6 - 040
371377.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav-
stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-
praznična od 14. do 20. ure in prazni-
čna od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega
podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške
bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -
991170, od ponedeljka do petka od 8.
do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih stor-
itvah, o združenih tržaških bolnišni-
cah in o otroški bolnišnici Burlo Ga-
rofolo.

Prireditve

S PESMIJO VAM ŽELIMO: koncert
v sklopu revije Nativitas v organi-
zaciji DSMO Kiljan Ferluga, ZSKD
in USCI bo danes, 5. januarja, ob
15. uri v miljski Stolnici. Nastopa
Zbor Jacobus Gallus (dir. Marko
Sancin).

ŽUPNIJA SV. ROKA v Nabrežini pri-
reja tradicionalni božični koncert v
ponedeljek, 6. januarja, ob 17. uri v
cerkvi Sv. Roka. Nastopala bosta
MoPZ Fantje izpod Grmade in
MeCPZ Devin. Toplo vabljeni.

PRU'OKA Z'AN SOUD: po velikem
povpraševanju bo ponovitev igre v
domaćem narečju, v režiji Adrijana
Rustje, v ponedeljek, 6. januarja, ob
18.30 v občinskem gledališču v Bo-
ljuncu, v organizaciji Občine Doli-
na in SKD France Prešeren - Bolju-
nec.

**TRADICIONALNA RAZSTAVA JA-
SLIC** iz vsega sveta bo na ogled v
Župnijski dvorani v Nabrežini do 6.
januarja. Urnik: sobota in prazniki,
od 16. do 20. ure. Na ogled so tudi
jaslice v cerkvi, ki so vsako leto dru-
gačne!

**IZVOR SLOVENCEV IN DRUGIH EV-
ROPEJCEV:** Kosovelova knjižnica
Sežana vabi, v sklopu predavanj o iz-
voru Slovencev, na prvo predavanje,
ki bo v torek, 7. januarja, ob 18. uri.
Gost večera bo dr. Anton Perdiš, ki
bo spregovoril o izvoru Slovencev in
drugih Evropejcev ter predstavil

svojo knjigo z istim naslovom. Prost
vstop.

BOŽIČNI SIJAJ: koncert v sklopu
revije Nativitas v sodelovanju z
ZSKD in USCI bo v sredo, 8. ja-
nuarja, ob 20.30 v cerkvi sv. Trojice
na Katinari. Nastopata pevski zbor
Tončka Čok - Lonjer / Katinara (dir.
Manuel Purger) in Katizbor (dir.
Carlo Tommasi).

SEKCIJA VZPI ANPI Prosek - Kon-
tovel Anton Ukmar - Miro, v sode-
lovanju z vaškimi organizacijami,
prireja v četrtek, 9. januarja, ob
18.30 v KD na Proseku svečanost v
spomin na mladega proseškega par-
tizana Marjana Stoka, usmrčenega
prav na 9. januar izpred 70-i leti v
Štorjah pri Sežani. Kulturni pro-
gram bodo oblikovali proseški
vrtec, ki se poimenuje po njemu,
učenci proseške osnovne šole Av-
gusta Černigoja, srednješolski dija-
ki Frana Levstika, mladinski odsek
godbe Prosek ter ŠDD Jaka Stoka.
Slavnostna govornica bo predsed-
nica pokrajinskega VZPI Stanka
Hrovatin. Prisrčno vabljeni!

**MEDNARODNA OPERNA AKADE-
MIJA** Križ pri Trstu, v sodelovanju
z OpZ Fran Venturini - Domjo, pri-
reja koncert »Pozdrav Novemu Le-
tu - Božične Melodije« v Ljudskem
domu v Križu v petek, 10. januarja,
ob 20.30. Toplo vabljeni!

**DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN
DOM** vabi v nedeljo, 12. januarja, na
»Božični koncert«, ki bo v rojanski
cerkvi ob 17. uri. Nastopila bosta
ŽePZ Stu ledi in MePZ Fran Ven-
turini od Domja, ki ga vodi Cinzia
Sancin. Božično misel bo podal
msgr. Franc Vončina.

SKD TABOR, OPČINE - Openska glas-
bena srečanja: »Novoletni koncert«
v nedeljo, 12. januarja, ob 18. uri
Trobilni ansambel glasbene šole Koper,
dirigent Boris Benčič. Vabljeni!

SKUPAJ NA OPČINAH... V nedeljo,
12. januarja, ob 18.00 v Taboru No-
voletni Koncert: Trobilni Ansambel
Glasbene šole Koper - dirigent Bo-
ris Benčič.

»OD OPERE DO OPERETE«: SKD
Barkovlje, Ul. Bonafata 6, s pokro-
viteljstvom ZSKD in Slovenske Pro-
svete vabi v ponedeljek, 13. januar-
ja, ob 20.30 koncert »Novoletno
glasbeno voščilo«. Pri klavirju: Ta-
mara Ražem Locatelli; Miriam Spa-
no - sopran; Silvia Bonesso - mez-
zosopran; Francesco Cortese - te-
nor; Damjan Locatelli - bariton.

**20. REVIJA KRAŠKIH PIHALNIH
GODB** v organizaciji ZSKD in JSKD
bo 2. februarja, ob 17. uri v Pro-
svetnem domu na Opčinah in 16. fe-
bruarja, ob 17. uri v Kulturnem do-
mu v Postojni.

*Sem dolgo upal in se bal,
slovò sem upu, strahu dal...*

(Prešeren)

† Mirno je zaspal

Bruno Zobec

Žalostno vest sporočajo

**žena Savi, sin Pavel z Eriko, hči
Sara z Andrejem ter ostalo
sorodstvo**

Od njega se bomo poslovili v četrtek,
9. januarja, od 10.45 do 11.45 v Ulici
Costalunga, ob 12.00 bo sv. maša v cer-
kvi v Škedenju.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne
namene.

Škedenj, 5. januarja 2014

**Dragi nono Bruno,
ostal boš vedno v naših srcih.**

**Tvoji Jan, Matjaž, Maja, Zala,
Jakob in Neža**

**Zbogom, dragi Bruno.
Hvala ti za vse, kar smo lepega
doživeli skupaj.
Zelo te bova pogrešala.**

Adriana in Boris

**Žalovanju se pridružuje
David Slama**

**Zbogom, Bruno.
Žalovanju se pridružujejo**

vsii Boletovi

Žalovanju se pridružujejo

Miloš, Dina, Irena in Miran

**Ob izgubi dragega Brunota
sočustvujejo s svojci**

Brunella, Antonio in Boris

**Draga Savi, Pavel in Sara,
z vami in vašimi dragimi
sočustvujemo**

**Robert, Tamara in Mitja z
družinama**

**Ob izgubi dragega Bruna Zobca
izrekamo ženi Savi, sinu Pavlu in
hčerki Sari najgloblje sožalje.**

Družini Zerjul in Macor

**Ob izgubi dragega Bruna izrekava
svojcem iskreno sožalje**

Ivana in Marko

ZAHVALA

Mirian Mervic

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z
nami sočustvovali in na katerikoli
način počastili spomin našega
dragega.

Svojci

Cerovlje, 5. januarja 2014

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 5. januarja 2014

SIMEON

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.35
- Dolžina dneva 8.50 - Luna vzide ob
10.01 in zatone ob 22.02.

Jutri, PONEDELJEK, 6. januarja 2014

TRIJE KRALJI

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13
stopinj C, zračni tlak 1010 mb pada,
vlaga 80-odstotna, veter 10 km na uro
jugovzhodnik, nebo oblačno z dežjem,
morje rahlo razgibano, temperatura
morja 11,5 stopinje C.

OKLICI: Enrico Duri' in Simin Aschrafi,
Francesco Cortese in Silvia Bonesso,
Michael Alan Kohn in Linda Sau, Pier-
paolo Savona in Chiara Longhi, Davi-
de Iersettig in Sandra Pellizzari, Emi-
liano Stefani in Natalya Lipatova.

Lekarne

Danes, 5. januarja 2014

Lekarne odprte
od 8.30 do 13.00

Istrska ul. 18/B, Škedenjska ul. 44, Trg
Libertà 6, Bazovica.

Lekarne odprte
od 13.00 do 16.00

Istrska ul. 18/B - 040 7606477, Škedenj-

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Pa-
steur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul. Maz-
zini 1/A - 040 271124, Prosek - 040
225141 - samo s predhodnim telefonskim
pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Ul. dell'Orologio 6, Ul. Pasteur 4/1, Dre-
vored XX. septembra 6, Milje - Ul.
Mazzini 1/A, Prosek - 040-225141 - sa-
mo s predhodnim telefonskim pozivom
in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. Septembra 6 - 040
371377.

POGREBNO PODJETJE

*San Giusto
Lipa*

Trenutku

žalosti...

vljudnost

...in tradicija

**OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a**

TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov
iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

SKD F. PREŠEREN Boljunec in OBČINA DOLINA

Ponovitev igre v domačem narečju

PR'UOKA Z' AN SOUD

Igra domača dramska skupina

Režija Adrijan Rustja

Tekst B.Mihalič in

I.Werk-Žerjal

JUTRI, 6. januarja, ob 18.30

v občinskem gledališču v Boljuncu

VABLJENI!

Renato,
vse najboljše za tvojih 80 let!

Tvoja žena Uccia, hčerki,
bratje in sestre
ter ostali sorodniki

Čestitke

Erika in Andrej Kosmina sta hčerkico JULIJO povila in vso žlahto razveselila. Mali družinici želim mnogo zdravja, ljubezni in sreče polnih vreč. Nona Lidija.

Hip hip hura, mala JULIJA je v Briške prišla! Mamico in očka razveselila, strica Robita pa nonota naredila! V »officini« se vsi veselimo in mali Juliji veliko lepega želimo!

Draga mama NADJA praznuje jutri okroglih 70 let. Še mnogo zdravja in poguma ji želi Katja.

V Borštu se danes 65. rojstni dan slavi! DUŠAN, prejmi to voščilo in pozabi na vse skrbi. Naj te zdravje nikoli ne zapusti, to ti tvoja družina želi.

Najinemu tatku CHRISTIANU, ki je 2. januarja praznoval rojstni dan, želiva vse najboljše in najlepše!!! Matija in Isabel.

Danes bo naša zlata LEJA ugasnila svojo prvo svečko sama, ali ji bosta pomagala očka in mama? Voščilo mi bomo zapeli kot je v navadi, vsi, ki jo imamo radi.

Kino

AMBASCIATORI - 15.20 »Colpi di fortuna«; 17.00, 19.30, 22.00 »American Hustle - L'apparenza inganna«.

ARISTON - 16.30, 18.15, 20.00, 21.30 »Il paradiso degli orchii«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00 »Spaghetti story«; 21.30 »Aqui y alla - Qui e là«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Philomena«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »I sogni segreti di Walter Mitty«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.10, 20.00, 22.00 »Un boss in salotto«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.45 »Gremo mi po svoje 2«; 17.15, 20.10 »Hobbit: Smaugova pušča 3D«; 21.00 »Jebes Novce 2«; 13.50, 15.30 »Jelenček Niko 2«; 13.40 »Jurij in pogumni vitezi«; 13.45, 16.10, 18.00 »Ledeno kraljestvo«; 14.00, 16.00 »Oblačno z mesnimi kroglicami 2«; 14.45 »Obla-

čno z mesnimi kroglicami 2 3D« 18.45, 20.45 »Sovražnik pred vrati«; 15.15 »Sprehod z dinozavri«; 13.30, 17.00 »Sprehod z dinozavri 3D«; 17.45, 20.15 »Ugrabljeni«; 16.45, 18.15, 20.00 »Volk iz Wall Street«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 15.30, 17.20, 19.20, 21.45 »Disney - Frozen il regno di ghiaccio«; 20.20 »Indovina chi viene a Natale«; 11.00, 15.15, 16.45 »Il castello magico«; Dvorana 2: 11.00, 15.20, 17.00 »Piovono polpette 2« 18.15, 20.00 »Moliere in bicicletta«; Dvorana 3: 11.00, 15.30, 20.00 »Capitan Harlock«; 17.45, 22.10 »Capitan Harlock 3D«; Dvorana 4: 15.30, 19.30, 21.20 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«; 18.50, 22.15 »Still life«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Blue Jasmine«; 15.20 »Un fantastico via vai«.

SUPER - 18.00, 22.00 »La mafia uccide solo d' estate«; 15.30, 19.30, 21.20 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«.

THE SPACE CINEMA - 13.00, 18.10, 21.20 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«; 17.40 »Un fantastico via vai«; 10.50, 13.05, 15.20, 15.30, 17.35, 19.50 »Disney - Frozen il regno di ghiaccio«; 13.00, 17.45, 22.10 »I sogni segreti di Walter Mitty«; 10.50, 20.05, 22.15 »Colpi di fortuna«; 20.00, 22.10 »Indovina chi viene a Natale«; 11.00, 13.10, 16.10 »Piovono polpette 2«; 10.50, 15.10, 17.30 »Capitan Harlock«; 13.50, 19.50, 22.10 »Capitan Harlock 3D«; 11.00, 13.00, 16.15, 19.00, 21.45 »American Hustle - L'apparenza inganna«; 10.50, 15.45, 17.55, 20.05, 22.10 »Un boss in salotto«; 11.10, 13.30, 15.40 »Il castello magico«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 18.00, 20.15, 22.15 »Un boss in salotto«; Dvorana 2: 14.40, 19.15, 22.00 »American Hustle - L'apparenza inganna«; 17.15 »Philomena«; Dvorana 3: 14.45, 16.50, 19.30, 21.45 »Capitan Harlock 3D«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »I sogni segreti di Walter Mitty«; 15.45 »Il castello magico«; Dvorana 5: 17.15, 19.50, 22.15 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«; 15.10 »Frozen - Il regno di ghiaccio«.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča koledar informativnih sestankov za vpis na osnovno šolo: Prežihov Voranc v Dolini 13. januarja ob 16.15; Albin Bubnič v Miljah 13. januarja ob 16.30; Fran Venturini v Boljuncu 20. januarja ob 16.15; Mara Samsa - Ivan Trinko-Zamejski pri Domju 22. januarja ob 17.00; dan odprtih vrat pri Domju 13. februarja od 8.15 do 9.15.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOL pri Sv. Ivanu sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v 1. razred osnovne šole v ponedeljek, 13. januarja, ob 17. uri na ravnatelstvu, Ul. Caravaggio 4. Predstavitve vzgojno-izobraževalne ponudbe na posameznih šolah: na osnovni šoli O. Župančiča pri Sv. Ivanu (Ul. Caravaggio 4) v sredo, 15. januarja, ob 17. uri; na osnovni šoli F. Milčinskega na Katinari (Ul. Marchesetti 16) v sredo, 22. januarja, ob 17. uri; na osnovni šoli F. S. Finžgarja v Barkovljah (Ul. del Cerreto 19) v ponedeljek, 20. januarja, ob 17. uri.

DZZ J. STEFANA prireja v torek, 14. januarja, od 18. do 20. ure »Dan odprtih vrat«. Nudili vam bomo informacije o vzgojno-izobraževalni ponudbi šole ter predstavili delovanje kemijsko-biološkega, elektronskega in mehanskega oddelka. Toplo vabljeni starši, srednješolski učenci in vsi, ki bi radi spoznali naš zavod.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOL pri Sv. Ivanu sporoča, da bosta informativna sestanka za vpis v 1. razred nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu in na Katinari v sredo, 15. januarja, ob 16. uri na ravnatelstvu v Ul. Caravaggio 4 in v petek, 17. januarja, ob 16. uri v šol-

skih prostorih na Katinari, Reška cesta 511.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V. BARTOL pri Sv. Ivanu sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v 1. letnik otroškega vrtca v ponedeljek, 20. januarja, ob 16.30 na ravnatelstvu v Ul. Caravaggio 4; dan odprtih vrat 24. januarja v vrtcu v Lonjerju (Lonjerska cesta 240) in 27. januarja v vrtcu v Barkovljah (Ul. Vallicula 11). Starši se ga lahko udeležijo skupaj z otroki od 10. do 11. ure ali od 14. do 15. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča koledar informativnih sestankov za vpis v otroški vrtci: Kekc - Boljunec in Miškolin - Boršt v Boljuncu 21. januarja ob 16.00; Pika Nogavička v Dolini 23. januarja ob 16.00; Palčica v Ricmanjih 27. januarja ob 16.00; Mavrica v Miljah 3. februarja ob 16.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da bo informativni sestanek za vpis na srednjo šolo 23. januarja ob 17. uri na šoli Gregorčič v Dolini.

Obvestila

7. ORIENTACIJSKI TEK »Brez Meja«: danes, 5. januarja, v športnem centru na Padričah. Vabljeni tekmovalci, začetniki in skupine vseh starosti. Info: www.origaja.it, posta@origaja.it.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA vabi člane društva danes, 5. januarja, ob 18. uri v Ul. Canova 15 - Trst, na praznovanje novega leta in 1. obletnice društva. Prosimo za predhodne prijave na center.harmonija@gmail.com.

ŽUPNIJA PROSEK vabi v ponedeljek, 6. januarja, ob 10.30 na slovesno somaševanje - Gospodovo razglasenje ali sv. Trije Kralji. Vodil bo upokojeni nadškof Alojz Uran.

KMEČKA ZVEZA in Patronat INAC obveščata, da bodo njihovi uradi zaprti do 6. januarja. Odprti bodo od 7. januarja v novih prostorih, Ul. Ghega 2 - 1. nadstropje.

KRU.T obvešča, da bodo društveni prostori zaprti do 6. januarja.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da bo Urad za odnose z javnostmi zaprt do vključno 6. januarja.

SRENJA BOLJUNEC vabi svoje člane na »Novoletno družabnost«, ki bo v ponedeljek, 6. januarja, ob 16. uri v prostorih Stare Lekarne - Boljunec 74. Vljudno vabljeni!

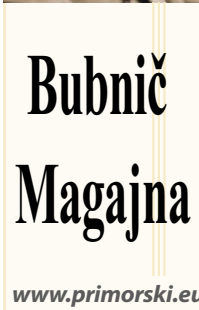
V LJUDSKEM DOMU v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24, bo v ponedeljek, 6. januarja, od 18. ure potekala »tombola« solidarnosti za: Emergency, Ne bombe, temveč bomboni, Salaam otroci oljke.

ZDRUŽENJE STARŠEV KRIŽ, v sodelovanju s SKD Vesna, vabi na tradicionalno »Koledovanje« v ponedeljek, 6. januarja, s pričetkom ob 11.30 pred cerkvico sv. Roka v Križu in zaključkom ob 18.00 v baru pri Bojani. Ob glasbeni spremljavi bomo šli od hiše do hiše in skupaj nazdravili na srečno novo leto!

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad med božičnimi prazniki zaprt do vključno 6. januarja.

Darujte za sklad

Bubnič Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI in SKD Tabor - Opčine obveščata, da bosta zaprta do torka, 7. januarja.

PILATES: vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 obveščata, da Pilatesa med prazniki ne bo. Prva vadba v novem letu bo v torek, 7. januarja, v telovadnici nižje srednje šole S. Gregorčič v Dolini, z običajnim urnikom.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ obvešča, da bo prvo srečanje za izdelavo oblek v torek, 7. januarja, od 20. ure.

DOBRO POČUTJE MED NOSEČNOSTJO - Center otrok in odraslih Harmonija, prireja inovativni tečaj za bodoče mamice in svoje otroke, na katerem lahko vsako sredo izboljšate svoje psiho-fizično stanje z namenom, da pridete pripravljene do poroda. Tečaj bo vodila psihologinja in psihoterapevtka Ingrid Bersenda. Toplo vabljenje na prvo srečanje, ki bo potekalo v sredo, 8. januarja. Info in prijave: center.harmonija@gmail.com ali 320-7431637.

JOGA - SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da bo po božičnih in novoletnih praznikih, naslednja vadba joge v sredo, 8. januarja, po običajnem urniku.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste in prijatelje na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 8. januarja, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

UPRAVNI ODBOR sklicuje redni občni zbor Narodne in študijske knjižnice, ki bo v četrtek, 9. januarja, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju v prostorih Feiglove knjižnice v Gorici.

AŠD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne tečaje alpskega smučanja s pričetkom v soboto, 11. januarja, ki se bodo odvijali v deželi. Informacije na tel.: 347-0473606.

AŠD SK BRDINA prireja tečaje alpskega smučanja v Forni di Sopra od 12. januarja dalje. Vpisovanja na sedežu društva, Repentabska ul. 38 - Opčine, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Informacije: 340-5814566 (Valentina). Avtobusni prevoz: 335-5476663 (Vanja).

AŠD SK BRDINA vabi člane, da se udeležijo tekme »Pokal nova« veljavne za 9. PSP, ki bo v nedeljo, 12. januarja, v Forni di Sopra. Vpisovanje do petka, 10. januarja, na tel. št.: 342-0730513 (Sabina).

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča da bo prva vaja v novem letu v torek, 14. januarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah.

KMEČKA ZVEZA obvešča, da zapade termin za prijavo letošnje proizvodnje vina v sredo, 15. januarja.

PROŠEŠKA IN KONTOVELSKA DRUŠTVA, pod pokroviteljstvom domače sekcije VZPI ANPI Anton Ukmar - Miro, prireajo pohod od Proseka do Štorij za počastitev spomina partizana Marjana Štoke. Zbirališče in vpisnine v nedeljo, 19. januarja, ob 8.00 pred spomenikom padlim v NOB na Proseku. Štart bo ob 8.30. Info: 040-229404 (Miloš po 20. uri). Ob 15.30 pa je predvideno polaganje vencev na spomenikih v Štorjah, nakar bo sledila proslava v prostorih tamkajšnjega kulturnega doma, kjer bo prisotne nagovoril partizan in pesnik Ciril Zlobec.

SO SPDT prireja ob nedeljah: 19. januarja, 2. in 16. februarja, avtobusne izlete za smučarje in ne samo. Avtobus se bo ustavil v termah Warmbad, v Villachu in v Gerlitzenu. Odhod avtobusa izpred sedeža RAI, Ul. Fabio Severo, ob 6.30, iz Sesljana ob 6.45. Informacije na tel. št. 348-7757442 (Laura) ali na lauravenier@tiscali.it.

TEČAJ ZA ZAROČENJE v Marjanišču na Opčinah bo v mesecu februarju. To je edini slovenski tečaj v zamejstvu. Zato so vabljeni vsi, ki se žele poročiti v cerkvi in želijo tečaj v slovenskem jeziku. Tečaj želi prispevati k kvalitetnejšemu življenju v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter s spodbujanjem življenjskega optimizma, prispevati k oživiljanju naše narodne skupnosti. Srečanja bodo ob sredah ob 20.30. Prvo bo v sredo, 12. februarja. Tečaj bo imel 7 srečanj. Na-

Župnija sv. Martina na Proseku
v božičnem času
sv. Trije Kralji
- ob 21. obletnici škofovskega posvečenja -
slovesno somaševanje bo vodil
upokojeni nadškof

Alojz Uran

- poje MPZ Lubnik iz Škofje Loke -
v ponedeljek,
6. januarja 2014
ob 10.30 uri

daljnji razpored bo vsakdo dobil na prvem srečanju.

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, nujno išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.

MLAJŠA GOSPA išče delo za oskrbo starejših oseb, izmenično vsakih 14 dni z drugo osebo. Tel.: 347-7658968.

PODARIM potrebnim osebam pohištvo (spalnico in dnevno sobo) v Trzinu. Tel: 333-1218106. Za odvoz morate poskrbeti sami.

PODARIM tri psičke mešane pasme. Tel. št.: 392-3027258.

POSOJAM NA DOM napravo za merjenje radona v stanovanju in kletah. Tel.: 339-8201250.

PRODAJAM avto Opel Astra GTC sive barve v odličnem stanju, letnik 2005 za 2.500 evrov. Tel. št.: 040-814242 (od 19. do 20. ure).

PUNCA STARA 26 LET, rekreacijsko - športno usmerjena, išče delo za varstvo vašega malčka, na vašem domu, v dopoldanskem in popoldanskem času, po potrebi tudi ob večernih urah. Tel.: 340-5972306.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

IVAN IN SONJA COLJA sta odprla osmico v Samatorci št. 53. Tel. št. 040-229586.

OSMICO je v Mavhinjah 58/a odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel.: 040-2907049.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-8435444. Toplo vabljeni.

ŠEMEC je odprl osmico v Prečniku. Tel. št.: 040-200613.

Loterija 4. januarja 2014

Bari	72	74	24	19	52
Cagliari	63	77	69	64	81
Firence	5	12	63	76	75
Genova	58	59	46	54	10
Milan	85	41	31	61	63
Neapelj	14	20	6	59	11
Palermo	8	67	38	42	55
Rim	20	41	19	56	90
Turin	49	90	39	26	3
Benetke	41	88	31	66	36
Nazionale	25	22	47	36	40

Super Enalotto št.2

19	26	30	47	69	81	jolly 85
Nagradni sklad						24.339.324,84 €
brez dobitnika s 6 točkami						– €
brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
9 dobitnikov s 5 točkami						34.388,22 €
991 dobitnikov s 4 točkami						314,61 €
38.827 dobitnikov s 3 točkami						16,00 €

Superstar

	30
Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
3 dobitnikov s 4 točkami	31.461,00 €
199 dobitnikov s 3 točkami	1.600,00 €
2.839 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
17.358 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
35.147 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Novembra so razdejali goriški bazen in sedež društva Pro Gorizia

Izsledili trojico vandalov, dva sta v hišnem priporu

Goriški karabinjerji so izsledili vandale, ki so v minulih mesecih vlomili v sedeže različnih športnih društev na Goriškem in za sabo pustili večjo škodo. Storilci, kot je neuradno pričurjalo v javnost že novembra, so trije mladi Goričani, zaradi vpletenosti mladoletnih oseb pa preiskovalci niso razkrili medijem njihove identitete in drugih podrobnosti. Dva vandala sta od včerajšnjega dne v hišnem priporu, tretjega mladeniča, ki ostaja na prostosti, pa so ovadili. Preiskovalno delo karabinjerjev je koordiniralo goriško državno tožilstvo, priporni nalog pa so odredile krajevne sodne oblasti.

Priprta Goričana - enega so sile javnega reda poznale, drugemu pa so v preteklosti že sodili - sta odgovorna za vsaj tri vandalska dejanja. Prvi vlom se je zgodil v noči s 30. na 31. oktober v Mošu, kjer sta mlada Goričana vstopila v prostore krajevnega nogometnega društva. Razbila sta okna in vrata, ob tem pa sta izpraznila gasilne aparate in ukradla nekaj hrane.

Drugi in tretji vlom sta v krajevnih medijih imela kar nekaj odmeva. Zgodila sta se manj kot en mesec kasneje, ko sta omenjena Goričana v družbi tretjega pajdaša razdejala sedež nogometnega kluba Pro Gorizia in prostore goriškega bazena. Na vandalski pohod so se trije neotesanci odpravili v noči z 20. na 21. november. V prostore nogometnega kluba so vlomili skozi vhodna vrata, ki so jih odprli z brcami, nato pa so z gasilnim

Vandali so v bazenu povzročili 40.000 evrov škode

BUMBACA

prahom pobelili ambulanto, hodnik in slačilnice. V pisarni so zanetili ogenj in uničili vrsto dokumentov, poškodovali pa so tudi opremo in fotokopirni stroj, ki so ga polili z oranžado. Mladeniči so dalje vlomili v kiosk, kjer so predstavniki društva našli človeške iztrebke.

Še hujšo škodo pa so povzročili v bazenskem objektu. Tudi tu so se znesli nad vsem, kar jim je prišlo pod roke. Razbili so šipo pulta, več steklenih vrat, opremo slačilnic in pisarn. Poškodovali so telefone in razmetali vse dokumente, ob tem pa so poškodovali sušilce za lase in avtomate za otroke, iz ka-

terih so ukradli drobiž. Še hujše so bile posledice v bazenski dvorani, kjer so pometali vso opremo v vodo in izpraznili gasilne aparate. Ponjava, s katero je bil pokrit bazen, je bila popolnoma pobeljena z gasilnim prahom. Gasilna snov je bila tudi v vodi, zato so morali upravitelji bazen izprazniti, kar pa ni rešilo filtrov in nekaterih drugih naprav, ki so jih morali zamenjati. Trojica je v bazenu, kjer je dogajanje posnela varnostna kamera, skupno povzročila za okrog 40.000 evrov škode. »Zamenjati smo morali UV dezinfekcijsko napravo, ki stane okrog 3000 evrov, in filtre, ki stanejo okrog 19.000 evrov. Za 12.000 evrov škode so vandali povzročili na vratih, šipah itd., 950 evrov pa nas je stalo popravilo žetonjskih avtomatov. Med 4000 in 5000 evrov škode smo zabeležili na pisarniški opremi, telefonih in interfonu, stroški za izpraznitev, čiščenje in ponovno napolnitev bazena pa znašajo okrog 2000 evrov. Položnice za plačilo vode še nismo prejeli, ampak predvidevamo, da nas bo stala med 700 in 800 evrov,« je našla podpredsednica društva Gorizia nuoto Martina Gratton, ki še ne ve, kolikšen del škode bo lahko krilo občinsko zavarovanje.

Po novembrskih vlomih smo na Goriškem zabeležili še druga vandalska dejanja, ki so prizadela športno društvo Sovodnje, nogometna kluba iz Ločnika in Podgore ter društvo Aipa, ki upravlja goriški pesjak. Preiskave v zvezi s temi dogodki so še v teku.

Aleksija Ambrosi

Izleti Primorskega dnevnika

Za leto 2014 je Primorski dnevnik v sodelovanju s potovalnima agencijama Aurora Viaggi in First & last minute Adriatica.Net ter krožkom Krut pripravil štiri izlete. V izvedbi agencije Aurora Viaggi bosta potovanja v Nepal in Francijo (prvo bo od 21. do 31. marca drugo pa od 2. do 6. maja), agencija First & last minute Adriatica.Net je organizirala potovanje na Nizozemsko in v Belgijo (od 29. aprila do 4. maja), krožek Krut pa v Umbrijo (od 4. do 8. junija). Vpisovanje bo potekalo v torek, 7. januarja, od 9. do 13. ure v Kulturnem domu v Ulici Brass v Gorici.

Redar tožil občino

Odvetnik Stefano Piccoli se pripravlja na nov sodni postopek, v katerem bo zastopal goriško občino. Na delovno sodišče se je pri-tožil mestni redar Michele Furlan, ki ga mnogi poznajo pod vzdevkom »redar št. 26«. Napetosti med občino in Furlanom niso novost, saj je uslužbenec pred dvema letoma že vložil tožbo zoper javno ustanovo, pri kateri je zaposlen. S sklepom, ki ga je sprejel 30. decembra, je občinski odbor ponovno imenoval Piccolija za svojega pravnega zastopnika.

Mediateka spet odprta

Po krajšem premoru zaradi praznikov bo goriška pokrajinska mediateka ponovno odprta od 7. januarja. Zaradi katalogizacije bo začasno delovala od ponedeljka do petka od 15. do 19. ure.

Pozdrav novemu letu

Mednarodna Operna akademija Križ pri Trstu prireja danes ob 20.30 v stolnici sv. Ambrozija v Trzinu koncert z naslovom »Pozdrav novemu letu«.

Božični koncert v Števerjanu

Društvo F.B. Sedej in goriški pihalni orkester prireajo v nedeljo, 12. januarja, ob 17. uri v dvorani župnijskega doma v Števerjanu božični koncert. Gost večera bo vokalna skupina Kresnice.

TRGOVSKI DOM V GORICI

V petek predaja pritličnih prostorov

V Trgovskem domu v Gorici bo v petek, 10. januarja, ob 15. uri slovesnost, med katero bo dežela Furlanija-Juljska krajina na podlagi 19. člena zaščitnega zakona št. 38/2001 predala obnovljene pritlične prostore Narodni in študijski knjižnici. Deželo bosta predstavljala odbornika za finance Francesco Peroni in za kulturo Gianni Torrenti. V začetku decembra je ravno v obnovljenih pritličnih prostorih Trgovskega doma potekala slavnostna seja skupščine Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, na kateri sta bila prisotna slovenski predsednik Borut Pahor in predsednica dežele Debora Serracchiani.

GORICA - Občina sprejela sklep o spremembi prostorskega načrta

Sejmišče tudi za športnike

V varianto bodo vključili tudi spremembo namembnosti zemljišča za bolnišnico, kjer bi lahko zrasla »hiša poroda«

Hale sejemskega razstavišča

BUMBACA

Goriško sejmsko razstavišče, za obnovo katerega je Trgovinska zbornica v minulih letih porabila okrog štiri milijone evrov, bo čez nekaj mesecev lahko gostilo tudi športne dejavnosti. Postopek, ki bo omogočil razširitev namembnosti hal v Ulici Barca, je v minulih dneh sprožil goriški občinski odbor, ki je sprejel smernice za vključitev nekaterih novih variant v občinski prostorski načrt.

»Sklep, ki smo ga sprejeli, vsebuje napotke za naše tehnične urade, ki morajo z nekaterimi strukturnimi in manjšimi variantami prilagoditi regulacijski načrt novim potrebam,« je povedal občinski odbornik za urbanizem Guido Germano Pettarin, ki je izpostavil predvsem dve točki.

Prva je povezana z namembnostjo neizkoriščenega zemljišča za goriško bolnišnico, ki ga želi goriško zdravstveno podjetje spremeniti v območje za izvajanje zdravstvenih dejavnosti. Po nekaterih virih naj bi nameravala zdravstvena enota zemljišče nameniti projektu t.i. »hiše poroda«, ki jo bodo skušali uresničiti preko Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, za zdaj pa je podjetje potrdilo le, da je za spremembo namembnosti zaprosilo v vidiku projektov čezmej-nega zdravstva.

Druga točka sklepa, ki jo je omenil Pettarin, je povezana s prošnjo goriške Trgovinske zbornice, ki bi rada razširila namembnost sejemskega razstavišča v Ulici Barca in predvsem možnosti uporabe hale D, ki je največja. Če izvajamo redke dogodke, kot so sejem Expomago, sejem Zelenih prstov in prireditve MotorXmas, so namreč obnovljeni razstavniki prostori skoraj vedno prazni, zato se je Trgovinska zbornica odločila, da jih nameni tudi športnim dejavnostim. Pred leti so nekatera športna društva, med katerimi je bilo kotalkarsko društvo Vipava s Peči, že uporabljala halo D za treninge, po obnovi pa te možnosti ni bilo več. »Naši uradi bodo preverili, po kateri poti lahko najhitreje pridemo do razširitve namembnosti sejmišča. Menim vsekakor, da bosta obe varianti sprejeti v zelo kratkem času, predvidoma v prvih treh mesecih letošnjega leta,« je pojasnil odbornik Pettarin. (Ale)

ŠTANDREŽ Pri Juventini žalujejo za Brunom Pavio

BRUNO PAVIO

V Štandrežu je boleče odjeknila vest o smrti Bruna Pavio, dolgoletnega podpredsednika Juventine in enega izmed njenih stebrov. Umrli je včeraj popoldne v goriški bolnišnici. Imel je 64 let, usodna mu je bila zahrbtna bolezen, ki so mu jo zdravniki odkrili konec poletja. Pavio je odrasčal in živel v Štandrežu; do upokojitve pred desetimi leti je delal v livarni Prinzi ob robu Jeremišča, kjer je opravljal razno vodilne funkcije. Zapušča žena Sonja, sina Denisa in hčerko Giuliano. Bruno Pavia je bil zaljubljen v nogomet; od leta 1998 naprej je bil Juventinin podpredsednik, še pred tem je bil veliko let v društvenem odboru. Ljubezno do športa sta od njega podedovala tako sin Denis, ki je bil vratar pri Juventini in še nekaterih drugih ekipah, kot tudi hčerka Giuliana, ki je poleg odbojke igrala tudi nogomet, zlasti na poletnih turnirjih. Pavio so pri Juventini cenili zaradi njegove resnosti in prijaznega značaja; na nogometnem igrišču so mu sinoči v slovo za eno minuto prižgali žaromete in se v tišini spomnili lepih trenutkov, ki so jih skupaj preživeli. Datum pogreba še ni bil določen.

PD Podgora - Združenje cerkvenih pevskih zborov - Zveza slovenske katoliške prosvete - Slovenska zamejska skavtska organizacija - AŠZ Olympia - Slovenska skupnost - Krožek Anton Gregorčič

VABIJO NA

5. Božični dobrodelni koncert v spomin na dr. Mirka Špacapana

Petek, 10. januar 2014, ob 20.30 -
župnijska cerkev sv. Justa v Podgori

GORIŠKA - Danes in jutri tradicionalni obredi ob prazniku treh kraljev

Kresovi in koledovanja

Praznik treh kraljev bodo marsikje po goriški pokrajini danes in jutri počastili s kresovanji. V Laškem bodo zagoreli kresovi, ki jim domačini pravijo »seime« in jim pripisujejo poganske korenine. Najvišji kres bodo prižgali v **Romjanu** danes ob 18. uri. Glede na smer, ki jo bo ubral dim, bodo ugotavljali, ali bo novo leto srečno. Tradicija temelji na kmečkem reku »fumo vers levante, raccolto bondante, se sufia burin poc pan e poc vin«: če bo pihalo proti vzhodu, bo letina obilna, če pa bo pihala burja, bo leto negativno. Po starem običaju bo kresovanje v organizaciji civilne zaštite potekalo na vzpetini za Romjanom. Kres bodo prižgali ob zaključku baklade, ki bo na prizorišče prispela nekaj pred 18. uro. Kresovanja bodo drevo potekala tudi v drugih krajih na Trziškem. Ob 18.30 bodo prižgali kres na prireditvenem

Koledovanje v Števerjanu

BUMBACA

prostoru v Selcah, ob 19.30 bo kresovanje športnega združenja Black Panthers na igrišču za bejzbol Enrico Gasparidis. V Turjaku bo kresovanje ob 17.30, v Redipulji ob 18. uri, v San Pieru pa ob 17.30. Jutri ob 18. uri bodo kres prižgali še na športnem igrišču za bejzbol v Štarancanu.

V Gorici bo danes zagorel »pignarul« pri Kazermetah v Svetogorski četrti, jutri pa v Stražcah. Današnje kresovanje pri Kazermetah v Svetogorski četrti se bo začelo ob 19.30; kres bodo tretje leto zapored prižgali člani združenja Krajevna skupnost Svetogorska četrt-Placuta. Med udeležence bodo delili joto, »paneton« in kuhano vino. Kres bo blagoslovil duhovnik Paolo Bonetti, dogodek prirejajo v sodelovanju z goriško občino, civilno zaščito in združenjem La Salute iz Ločnika. Tradicionalni »pignarul« bo v **Stražcah** zagorel jutri ob

19.30; prižgali ga bodo na travniku med ulicama Bauzer in Kocjančič. Kot vsako leto bodo na prizorišču delovali dobro založeni kioski s »panetonom«, kuhanim vinom in toplo čokolado.

V **Štandrežu** bo danes tradicionalna baklada, ki jo prireja združenje Skultura v sodelovanju z vaško župnijo, kulturnimi in športnimi društvi. Udeleženci se bodo zbrali ob 17. uri na trgu pred štandreško cerkvijo, od koder se bodo podali na nekdanji mejni prehod Štandrež-Vrtojba. Tu se bodo srečali s pohodniki iz Vrtojbe in se skupaj z njimi podali na Jeremitišču, kjer bo zaključek ob sladica, kuhanem vinu in klobasah. Izkupiček prodaje sveč bo namenjen hospicu »Via di Natale« iz Aviana.

V Števerjanu in na Vrhu bodo jutri, 6. januarja, kot vsako leto, obnovili starodavni običaj koledovanja. Gašper, Miha in Boltežar bodo v **Števerjanu** krenili na pot okrog 11. ure po maši v župnijski cerkvi, med dnevom pa bodo obiskali vse domačije; prispevki, ki jih bodo zbrali, bodo šli v dobrodelne namene. Na **Vrhu** se bo koledovanje začelo okrog 10.30, ko se bodo krajevni fantje zbrali na sedežu kulturnega društva Danica in nato krenili na pot. Kot veleva tradicija, bodo vrhovski koledniki v vsaki hiši zapeli koledniško pesem. Obhod vseh vrhovskih domačij bo trajal do mraka, zaključil pa se bo z družabno večerjo na sedežu domačega društva.

PODGORA - Prihodnji petek Dobrodelni koncert posvečajo spominu na Mirka Špacapana

Novembra lanskega leta je minilo šest let, od kar je za vedno odšel dr. Mirko Špacapan, otroški zdravnik, deželni svetnik in pokrajinski odbornik ter vodilna osebnost iz vrst stranke Slovenske skupnosti, zborovski dirigent, glasbenik, igravec, odbornik in predsednik športnega združenja Olympia ter nekdanji načelnik in voditelj slovenskih goriških skavtov. Od svojih dragih, od številnih sodelavcev in kolegov ga je 23. novembra 2007 odtrgala zahrbtna bolezen. Kljub veliki praznini, ki je ostala ob Mirkovem preranem odhodu, pa je njegova vsestranska zapuščina po šestih letih še vedno bogata. Spomin na pokojnega Mirka je vsem tistim, ki so z njim sodelovali, še vedno v močno spodbudo za vztrajanje. Mirkovo ne-sebično razdajanje je najbolj izrazit del njegove osebnosti, ki je lahko prav v teh kriznih časih vsem za zgled. Zato ni čudno, da je prav ta Mirkova krepost glavna spodbuda, iz katere je nastala zamisel za dobrodelni koncert, s katerim ovrednotiti njegov spomin in hkrati konkretno pomagati trpečim za težko ozdravljive bolezni, ki potrebujejo posebno nego za lajšanje bolečin. Zveza slovenske katoliške prosvete, Združenje cerkvenih pevskih zborov, prosvetno društvo Podgora, športno združenje Olympia, Slovenska zamejska skavtska organizacija, krožek Anton Gregorič in stranka Slovenska skupnost želijo letos petič zapored počastiti spomin na Mirka Špacapana z božičnim dobrodelnim koncertom, ki bo v petek, 10. januarja, ob 20.30 uri v cerkvi sv. Justa v Podgori. Izkupiček koncerta bo namenjen društvu »Paliativna oskrba - Mirko Špacapan ljubezen za vedno« iz Vidma, ki nudi pomoč pri negi onkoloških bolnikov. Človekoljubno ustanovo vodi dr. Manuela Quaranta Špacapan.

Mirko Špacapan

GORICA - Predstavili drugo izdajo knjige o zgodovini mesta

Z jokcanjem ni več mogoče shajati, a niti z zgodbo o odvzetem zaledju

V pritličnih prostorih muzeja Sve-te Klare so še pred novim letom predstavili drugo izdajo knjige o Gorici v besedi in sliki. Prvič je z enakim besedilom izšla leta 2005, letos so precej spremenili opremo s posnetki, saj se je mestno središče precej spremenilo. Zavzet duhovni in gmotni pokrovitelj je goriška občinska uprava. Za besedilo je tedaj in sedaj poskrbela zgodovinarica Lucia Pilon, založila pa jo je mestna založba Editrice goriziana.

Okrog šestdeset poslušalcev je doživelo tehnološko skrajno protislovje. Na eni strani neposredna telefonska in slikovna povezava z Milanom, od koder je govorila in se prikazala znana osebnost, kakršen je bivši veleposlanik Sergio Romano, na drugi hreščeč mikrofon in njegova slaba uporaba ter zmrzovanje v neogretem prostoru kot v času predavanj v klubu Simona Gregorčiča pri Zlatem pajku. Tedaj je delovala vsaj peč na drva.

Večer je uvedel zastopnik založbe Adriano Ossola, povezoval je goriški urednik dnevnika Il Piccolo Roberto Co-

vaz, z daljšimi posegi pa so sodelovali Romano, župan Ettore Romoli in zgodovinarica. Romano je zašel v običajne kalupe, ki smo jih navajeni in tudi siti: Gorica je sicer sodila pod Dunaj, a v njej je plamtela vselej italijanska duša. Celo Judje so se čutili Italijane kot na primer Carlo Michelstaedter in Isaia Ascoli. Slednji je bivšemu veleposlaniku in zgodovinarju zelo blizu, saj je dobesedno ponovil njegovo misel: Slovenci v Gorici niso nikoli imeli nič pomenili, šlo je za rajo, ki je v mesto prihajala s podeželja. Vsekakor pa naj Gorica sedaj izrablji priliko bližnje Slovenije, ki jo lahko tudi obogati. Pohvalil je manifestacijo èStoria - po tej poti naj mesto nadaljuje in naj se navezuje na Dunaj, Ljubljano, Beograd, Trst. Glede druge svetovne vojne je podal patetičen primer, ki verjetno v Milanu »lepo vžge«, o mešanem zakonu med Slovenec in Italijanom...

Goriški župan je med svojim posegom povedal nekaj jedrnatih stvari, za katere sicer trdi, da jih precej časa ome-nja, v takšnem rafalu pa ga kronist še ni

slišal govoriti. Gorica je znana zaradi prve svetovne vojne; tedaj je prišla v špi-co, a po prihodu Italije, je vse zaspalo. Pomembnejši so postali Trst, Zadar, Pulj. Vsaki 4. november se zanimanje ostale Italije prebudi zaradi Redipulje, nato spet zatemnitev. Ob koncu druge svetovne vojne, za razliko od konca prve, je mesto sicer bilo povsem nepoškodovano, a ranjeno je bilo v duši. Izguba pripadajočega (sic!) zaledja je pomenila gospodarsko katastrofo. Italija je veliko pomagala in na ta način dajala potuho pomanjkanju podjetnosti.

Mesto, se pravi Goričani, ni nikoli znalo izkoristiti olajševalnih okoliščin: niti po prvi svetovni vojni, niti po drugi s prosto cono, niti obmejne rente in možnosti, ki so se odpirale proti Vzhodu, kaj šele, da bi se znalo pripraviti na širitev Evrope. Vstop Slovenije v EU je zadnji udarec, na katerega se mesto in bližnja okolica nista pripravili. Doseglo je dno, iz katerega ga lahko potegne le EZTS. Nedavni obisk slovenskega predsednika države in hkratna prisotnost deželne predsednice sta dober znak. Perspektiva je v povezavi med goriškim in novogoriškim območjem ter z ozemljem na desnem bregu Soče. Ustvarila bi se masa 80.000 do 90.000 prebivalcev, kar sicer ni veliko, a vendar. Premestiti je potrebno nasprotovanja in zavore; mesto se mora odpreti, postaviti mora na univerzitetne dejavnosti. Ne potrebuje političnih in niti etničnih sporov. To se smi-ritične rešitve, sicer je usoda jasna. Lestvice, ki jih ob javlja vsedrjavni ekonomski časopis postavlja Gorico zdaj više, zdaj nižje glede marsikatero postavke. Glede podjetnosti, je vselej na dnu.

Verjetno je župan moral pomiriti nekatere udeležence, ko je nadaljeval, da gre za izključno gospodarske povezave, sploh ne politične, niti upravne, niti pravne, a po zavzetosti Rima je končno tu še privoljenje Ljubljane in tudi deželne uprave, ki je bila doslej hladna.

Lucia Pilon je županu pritegnila glede stalnega zamujanja in navajenosti Gorice, da se preživlja z zunanji podporami, ne razmišlja pa o naslednjem obdobju. Dogajalo se je tudi v Srednjem

Bivši veleposlanik Sergio Romano

BUMBACA

Udeleženci srečanja

BUMBACA

veku, po prvi svetovni vojni itak, po drugi pa je celo zasovražila vzhodne sosedje. Vedno je bila navajena na neko mejo in nikoli je ni izkoristila. Prihodnost je zgolj v njenih rokah. Zgodovinarica je povedala še marsikaj zanimivega iz časa uspešnosti Goriške grofije in glede prehoda pod Habsburžane, sicer pa je večer izstopal po skrbi za prihodnost. Zaključila je nekoliko pod ravno ostalega svojega izvajanja, ko je izpostavila načrtovane velike table razmeščenega muzeja iz zamisli uredništva časopisa Isonzo Soča, ki naj bi se razvile v turistično privlačnost. Podpisani je bil zraven od začetka do zaključka pripravljane faze in ve, kako je celotna zadeva ne-bogljenja in kako se neproduktivno vleče že nekaj let.

Novinar, usklajevalec posegov, morda ni vedel, da bo njegov poziv, naj založnik poda zaključno misel, kot mrzel tuš na županova izvajanja. Tako je bilo nekako slišati: ja, podjetnosti res manjka, tavamo v megli in ne znamo izkoristiti lepote goriškega ozemlja, EZTS ka-

že enake znake nekonkretnosti kot nekdanja pobuda Alpe - Jadran, sicer je prav sodelovati s Slovenijo, a pomembneje je biti njeni konkurenti, različni moramo biti tudi od Tržiča! Župan je še skoraj vzkliznil, da z jokcanjem in prosjačenjem za podporo ne bo več mogoče shajati; sedanje mlade generacije računajo lahko samo nase.

Razpravi na rob: dokler bo v velikanski večini večinskega srednjega in višjega sloja tega mesta (kolikor ga pač premore) veljalo prepričanje, da niso slovenski someščani nikoli izkazovali neke civilizacijske kakovosti, ker so si pač oni samovšečno pisali svoje učbenike brez virov z »drugega brega«, in dokler bodo vsi po spisku, ne glede na miselni in ideološki izvor, menili, da je Gorici (se pravi Italiji) bilo ob koncu druge svetovne vojne odvzeto zaledje, ki pa je dejansko bilo v tisočletju le dvajset let pod italijansko kraljevino in trinajst mesecev pod Serenissimo, bo neko pristno sodelovanje le lebdelo na pol poti med zdraviciami in predstavitvami knjig. (ar)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
DNEVNO DEŽURSTVO: ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.40 - 20.15 - 22.10 »Un boss in salotto«. Dvorana 2: 15.00 »Philomena«; 17.00 - 19.30 - 21.45 Capitan Harlock« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.00 »Frozen il regno di ghiaccio«; 17.15 - 19.50 - 22.10 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«.

DANES IN JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »Un boss in salotto«. Dvorana 2: 14.40 - 19.15 - 22.00 »American Hustle - L'Apparenza inganna«; 17.15 »Philomena«.

Dvorana 3: 14.45 - 16.50 - 19.30 - 21.45 Capitan Harlock« (digital 3D).

Dvorana 4: 15.45 »Il castello magico«; 17.40 - 20.00 - 22.10 »I sogni segreti di Walter Mitty«.

Dvorana 5: 15.10 »Frozen il regno di ghiaccio«; 17.15 - 19.50 - 22.15 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«.

JUTRI V KRMINU

OBČINSKO GLEDALIŠČE: 16.00 - 18.00 »Planes«.

7. JANUARJA V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.15 - 22.10 »Un boss in salotto«.

Dvorana 2: 17.00 - 19.30 - 21.45 Capitan Harlock« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.15 - 19.50 - 22.10 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«.

7. JANUARJA V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Un boss in salotto«.

Dvorana 2: 17.00 - 19.45 - 22.10 »American Hustle - L'Apparenza inganna«.

Dvorana 3: 17.00 - 19.30 - 21.45 Capitan Harlock« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.30 »Il castello magico«; 20.00 - 22.10 »I sogni segreti di Walter Mitty«.

Dvorana 5: 17.15 - 19.50 - 22.15 »The Butler - Un maggiordomo alla Casa Bianca«.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 27. januarja 2014 v Kulturnem domu diptih enodejank v režiji Marka Sosiča »Dvorišče« in »Koli« Spira Scimoneja; 24. februarja 2014 v KC Lojze Bratuž komedija Alda Nicolaja »Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta«, Gledališče Koper v režiji Jake Ivanca; 24. marca 2014 v Kulturnem domu drama »Striček Vanja« Čehovega, režiser Ivica Buljan; 26. maja 2014 v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Mateje Ko-

ležnik; informacije v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici bo v ponedeljek, 13. januarja, ob 20.45 gledališka predstava »Hedda Gabler« (Henrik Ibsen), igrajo Manuela Mandracchia, Luciano Roman, Jacopo Venturiero, Simonetta Cartia, Federica Rosellini, Massimo Nicolini, Laura Piazza; informacije pri blagajni v Ul. Garibaldi 2/a, tel. 0481-383601.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: 15. januarja 2014, ob 21. uri »Contemporary Tango«, nastopa Kle-di Kadiu z rimskim baletom; informacije pri blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753); več na www.artistiassociaigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo 10. januarja 2014 ob 21. uri komedija »Risate sotto le bombe«, nastopajo Le Sorelle Marinetti, Gianni Fantoni, Francesca Nerozzi, Paolo Cauteruccio in Gabrio Gentilini; informacije pri blagajni v Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu (tel. 0481-630057), več na www.artistiassociaigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 14. in 15. januarja 2014 ob 20.45 »Il tormento e l'estasi di Steve Jobs« (Mike Daisey), nastop Fulvio Falzarano, iz niza »ContrAzioni«; 17. januarja 2014, ob 20.45 koncert skupine tolkal Tetraktis iz niza »900&oltre«; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Trziču (tel. 0481-494664); več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 8. in 9. januarja 2014, ob 20. uri »Postani obcestna svetilka« (Srečko Kosovel), koncert poezije, premiera; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Razstave

V KAPELI BAZILIKE NA SVETI GORI je na ogled tradicionalna razstava jaslic, ki jo frančiškanski samostan prireja v sodelovanju s Krajevno skupnostjo in Turističnim društvom iz Solkana ter z združenjem Krajevna skupnost Pevma, Štmaver, Oslavje; do 12. januarja ob nedeljah in praznikih 9.00-18.00, ob delavnikih od 10.00-17.00; med 7. in 11. januarjem 2014 14.00-17.00.

ZDRUŽENJE AMICI DELL'ARTE FELICE vabi na ogled razstave akvarelov Jožeta Ceja z naslovom »Svetlobni utrinki narave« v lokalu Hic Caffè v Ul. don Bosco 165 v Gorici; do 7. februarja od ponedeljka do sobote 7.30-13.30, 15.30-21.00, ob nedeljah 7.30-13.00; vstop prost, informacije na hiccaffe@libero.it.

V GALERII KNJIŽNEGA ANTIKVARIATA LEG ANTIQUA na Verdijevem korzu 67 v Gorici bo do 6. januarja 2014 na ogled dvajset risb futurista Tullia Cralija v različnih tehnikah, ki so v Gorici prvič razstavljene.

POKRAJINSKI MUZEJI obveščajo, da bodo v prazničnem času muzejske zbirke v goriškem grajskem naselju odprte do danes, 5. januarja 2014, 9.00-19.00; palača Attems v Gorici bo odprta do danes, 5. januarja 2014, 10.00-17.00; galerija Spazzapan v Gradišču bo odprta danes, 5. januarja 2014, 10.00-19.00. Vse zbirke in razstave bodo zaprte 6. januarja 2014.

V PALAČI LOCATELLI v Krminu je na ogled razstava figurativnih umetnin Barbare Zian z naslovom »colore-emozione-stile«; še danes, 5. januarja, 16.00-19.00; vstop prost.

RAZSTAVA »PAOLO CACCIA DOMINIONI. Un artista sul fronte di guerra« bo na ogled do 6. januarja 2014: v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju št. 13 (od torka do nedelje 9.00-19.00); v prostorih goriške Prefektore na Travniku v Gorici (vsak dan 10.00-18.00); v palači Lantieri v Gorici (ob nedeljah 11.00-18.00 in po domeni, tel. 335-6750946 - voden ogledi ob nedeljah ob 16.30), na

železniški postaji v Redipulji (vsak dan 10.00-12.30); v kasarni Berghinz v Ul. S. Rocco 180 v Vidmu s predhodno najavo po tel. 0432-231584. Več na www.mostracciadominioni.org.

V GALERII LA BOTTEGA v Ul. Nizza 4 v Gorici je na ogled razstava ksilografij Lojzeta Spacala; do 12. januarja 2014 od ponedeljka do sobote 10.30-12.00, 16.30-19.00, ob nedeljah 10.30-12.00.

RAZSTAVA »NORA GREGOR. LA FIGURAZIONE DELL'OBLIO« je na ogled v Pokrajinskih muzejih v palači Attems-Petzenstein v Gorici v organizaciji združenja Prologo. Svoja dela razstavljajo Rossano Bertolo, Edi Carrer, Stefano Comelli, Ivan Crico, Ignazio Doliach, Paolo Figar, Paola Gasparotto, Maurizio Gerini, Alessandra Ghirardelli, Francesco Imbimbo, Silvia Klainscek, Damjan Komel, Roberto Merotto, Claudio Mrakic, Stefano Ornella, Giovanni Pacor, Alfredo Pecile, Alessio Russo, Nika Šimac, Franco Spanò, Lara Steffe, Drago Vit Rozman in Debora Vrizzzi; do 9. februarja od torka do nedelje 10.00-17.00; vstop prost.

Koncerti

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v petek, 24. januarja 2014, ob 20.45 bo nastopil Duo Windwurzeln (kitarist Fabian Cardozo, Argentina in violinistka Anna Rebekka Ritter, Nemčija); informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Trziču bo v petek, 10. januarja 2014, ob 20.45 iz niza »Jazz in Progress« koncert kitarista Emanueleja Graffitija z naslovom »Life Colours«; več na www.ilcarsoincorso.it.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 15. januarja 2014 ob 20.15 koncert skupine Balladereo; 20. januarja 2014 ob 20.15 bo nastopil avstrijski godalni orkester Academia allegro vivo; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si).

Šolske vesti

NA AD FORMANDUMU sprejemajo prijave na tečaje s kmetijskega področja, ki so namenjeni vsem, ki se želijo ukvarjati s kmetijstvom in tistim, ki želijo obogatiti svojo ponudbo na domači kmetiji: tečaj »Upravljanje agriturizma« (100 ur) in tečaj »Splošno kmetijstvo« (150 ur). Tečaja bodo izvajali v Gorici in v Čedadu in bosta začela do konca januarja 2014. Od 7. januarja 2014 sprejemajo prijave in nudijo informacije na Ad formandumu, (Korzo Verdi 51 v Gorici, tel. 0481-81826, go@adformandum.org).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB prireja informativno srečanje za vpis na slovensko nižjo srednjo šolo v Doberdolu v sredo, 8. januarja, ob 18. uri; dan kasneje, 9. januarja, ob 18. uri bo informativno srečanje posebej za starše iz Romjana.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB prireja za starše informativna srečanja s predstavitev izobraževalne ponudbe: vrtec Čriček v Doberdolu 9. januarja ob 16. uri, vrtec Živ Žav Rupa - Vrh 13. januarja ob 18. uri, vrtec Čira Čara v Sovodnjah 15. januarja ob 17. uri, vrtec Barčica v Ul. Capitello v Romjanu 16. januarja ob 17. uri; osnovna šola Prežihov Voranc v Doberdolu 13. januarja, ob 18. uri, osnovna šola Peter Butkovič Domen v Sovodnjah 21. januarja ob 18. uri. Srečanja potekajo na posameznih vrtcih in šolah.

DNEVI ODPRTIH VRAT na slovenski Večstopenjski šoli Doberdob: vrtec Čriček v Doberdolu 15. januarja 10.30-11.30, vrtec Živ Žav Rupa-Vrh 13. januarja 10.45-11.30, vrtec Čira Čara v Sovodnjah 15. januarja 10.45-11.30, vrtec Barčica v Ul. Fratelli Cer-

vi v Romjanu 17. januarja 10.00-11.00, vrtec Barčica v Ul. Capitello v Romjanu 22. januarja 10.00-11.00; osnovna šola Prežihov Voranc v Doberdolu 22. januarja 9.00-10.00, osnovna šola Peter Butkovič Domen v Sovodnjah 17. januarja 9.00-10.00. Za dodatne informacije o romjanski osnovni šoli se starši lahko obrnejo na tajništvo Večstopenjske šole.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, na predstavitev šolske ponudbe: v OŠ Župančič v Gorici v četrtek, 30. januarja, ob 17.00, v OŠ Erjavec v Štandrežu v torek, 21. januarja, ob 17.00, v OŠ Abram v Pevmi v ponedeljek, 13. januarja, ob 17.00, v OŠ Gradnik v Števerjanu v ponedeljek, 20. januarja, ob 17.00 in v OŠ Zorzut v torek, 14. januarja, ob 17.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Gorici prireja dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: v OŠ Župančič, ul. Brolo v Gorici v petek, 31. januarja, ob 8.30 do 10.00; v OŠ Erjavec v Štandrežu v sredo, 22. januarja, ob 8.30 do 10.00; v OŠ Abram v Pevmi v torek, 14. januarja, ob 8.30 do 10.00; v OŠ Gradnik v Števerjanu v torek, 21. januarja, ob 8.30 do 10.00 in v OŠ Zorzut v Bračanu v sredo, 15. januarja, ob 10.30 do 12.00.

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE v Gorici vabijo na Dan odprtih vrat poklicno tehniškega pola (poklicni zavod za trgovske in turistične dejavnosti I. Cankar, tehniški zavod za upravo, finance in marketing Ž. Zois, industrijski tehniški zavod za informatiko in telekomunikacije J. Vega) in licejskega pola (humanistični in znanstveni licej S. Gregorčič, klasični licej P. Trubar) v šolskem centru v Ul. Puccini v Gorici v sredo, 15. januarja 2014, ob 18. do 20. ure. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji bodo nudili informacije o študiju in bodo na razpolago za individualne pogovore.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Gorici prireja dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: v OV Ringaraja v ul. Brolo v Gorici v petek, 17. januarja, ob 10.30 do 11.30; v OV Sonček v ul. Max Fabiani v Gorici v četrtek, 16. januarja, ob 10.30 do 11.30; v OV Pika Nogavička v Štandrežu v četrtek, 23. januarja, ob 10.45 do 11.45; v OV Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 30. januarja, ob 10.30 do 11.30; v OV Kekec v Števerjanu v torek, 28. januarja, ob 10.30 do 11.30 in v OV Mavrica v Bračanu v sredo, 29. januarja, ob 10.30 do 11.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na predstavitev šolske ponudbe: v OV Ringaraja v ul. Brolo v Gorici v četrtek, 16. januarja, ob 17.00, v OV Sonček v ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 15. januarja, ob 17.00, v OV Pika Nogavička v Štandrežu v sredo, 22. januarja, ob h 17.00, v OV Pikapolonica v Pevmi v sredo, 29. januarja, ob 17.00, v OV Kekec v Števerjanu v ponedeljek, 27. januarja, ob 17.00 in v OV Mavrica v Bračanu v torek, 28. januarja, ob 17.00.

Izleti

SPDG se bo v nedeljo, 12. januarja 2014, udeležilo pohoda Škofja Loka-Križna Gora-Čepulje-Mohor-Dražgoše v organizaciji PD Škofja Loka in proslave ob 71. obletnici Dražgoške bitke. Odhod iz Gorice ob poznih nočnih oz. zgodnjih jutranjih urah. Obvezna prijava in prisotnost na sestanku v četrtek, 9. januarja 2014, ob 19. uri na društvenem sedežu v Gorici. Prijave in informacije po tel. 320-1423712 ali andrej@spdg.eu (Andrej).

PD RUPA-PEČ vabi na letošnji tradicionalni izlet v Jordanijo, ki bo pote-

kal od 19. do 26. avgusta. Informacije na tel. 0481-882285 (Ivo).

Obvestila

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta po zimskem urniku od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

ZŠSD obvešča, da bo goriški urad zaprt do vključno 6. januarja 2014.

URADI SSO v Trstu, Gorici in Čedadu bodo zaprti do vključno ponedeljka, 6. januarja 2014.

ZSKD obvešča, da bo goriški urad zaprt do vključno 6. januarja.

SPDG - Smučarski odsek obvešča, da bo izjemoma vpisovanje v nedeljske tečaje v sredo, 8. januarja, ob 20. uri. Na razpolago so še mesta na avtobusu - tudi za občasne smučarje.

REDNI OBČNI ZBOR NARODNE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE bo v četrtek, 9. januarja 2014, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v prostorih Feiglove knjižnice v KB centru na Korzu Verdi v Gorici.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo 15. januarja 2014 ob 19. uri potekala brezplačna predstavitev desetih srečanj delavnice »Level10« na temo prehrane in doseg dobrega počutja ter primerne telesne teže z aktivnim načinom življenja. Delavnice bodo potekale vsako sredo ob 19. uri, informacije na info@nasenekajdam.si ali po tel. 00386-40586686.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Sovodnjah je januarja zaprta.

Poslovni oglasi

KVALITETNI SMREKOVI PELETI
3,75 eur/vreča

+386 68 143831, +386 31 770 410

legnaacasa@gmail.com

Prireditve

SKRD JADRO, SKRŠD TRŽIČ IN ŽPZ iz Ronk prirejajo v sodelovanju z župnijo sv. Lovrenca tradicionalni koncert božičnih pesmi v nedeljo, 12. januarja, ob 15.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah. Nastopil bo MPZ Štmaver.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v sklopu niza »Linea di Sconfine« v ponedeljek, 13. januarja 2014, med 16.30 in 18. uro srečanje na temo bulimije, anoreksije in debelosti, ki ga bo vodil Fabio Agazzi.

Pogrebi

V TOREK, 7. JANUARJA, IZ GORICE: Gianni Rossato (ob 9.00 iz splošne bolnišnice) v cerkev pri Madonini in na pokopališče v Ločniku.

V TOREK, 7. JANUARJA, V GORICI: Ida Duz vd. Bigatton (ob 11.00 iz splošne bolnišnice) v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče.

V TOREK, 7. JANUARJA, V RONKAH: 10.00, Angela Devit vd. Tonazzini (ob 9.50 iz tržiške bolnišnice) v cerkev Maria Madre della Chiesa in v Spineo za upepelitev.

V TOREK, 7. JANUARJA, V FOLJANU: 11.00, Aldo Iustolin (iz tržiške bolnišnice) v cerkev sv. Elizabete in na pokopališče.

ZAHVALA

Ob smrti žene in mame

Alide

se zahvaljujemo vsem, posebej še Doberdobcem, ki so nam bili ob strani v tem težkem trenutku.

Gianni, Massimo in Davide Jarc
Ronke, 5. januarja 2014

GORIŠKO TAJNIŠTVO
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

bo do 6. januarja 2014

ZAPRTO

Tržaško tajništvo:
tel. 040-7786300

GRADEŽ - Društvo goriških upokojencev Prednovoletno srečanje je bilo tudi tokrat prijetno

V soboto, 28. decembra, popoldne se je v organizaciji Društva goriških upokojencev odpeljalo v restavracijo Ai Pini v Pineti pri Gradežu okrog 90 udeležencev z namenom, da se še enkrat srečajo pred koncem leta 2013. Kar kmalu se je živahna družba razživela v prijetnem vzdušju in pozabila na vsakdanje pogostokrat neljube težave.

Društveni predsednik je v pozdravnem nagovoru na kratko presodil opravljeno društveno delo v letu 2013 in ga pozitivno ocenil. Povedal je, da je društvo izvedlo precej načrtovanih dejavnosti, med temi 7-dnevni izlet v Pariz, tri zelo zanimive enodnevne izlete in več srečanj tudi z upokojenci iz Slovenije. Uspešne so bile tudi dejavnosti ženskega pevskega zbora in balinarskega krožka. Predsednik se je za vse to

zahvalil zvestim odbornikom in sodelavcem. Vse zastojno delo je društvo skrbno opravljalo. Podoben in upokojencem primeren program bo društvo skušalo izvesti tudi v letu 2014. V mesecu juniju bodo na občnem zboru izvolili nov upravni odbor za triletno obdobje. Da se društvo trdno ohrani in lahko nadaljuje svoje razvejeno delo, bo moralo pristopiti v odbor še nekaj mlajših dejavnih oseb. To je želja vseh upokojencev. Po predsednikovem nagovoru so se udeleženci srečanja s trenutkom zbranosti spomnili na vse v letu 2013 preminule člane društva.

Odlični večerji sta sledila srečelov z bogatimi nagradami in podelitev vrtnic sedmim jubilarantom. Številnim neprizanim članom, ki so leta 2013 praznovali okroglo oble-

Vesela družina upokojencev v Gradežu

tnico, 80 oz. 90 let, so odborniki pozneje izročili vrtnice na njihovih domovih. Družabnost se je cel večer nadaljevala ob glasbi, plesu in celo

ob lepem moškem solopetju. Točno opolnoči so bila izrečena iskrena voščila za novo leto. Zaželeli so si predvsem zdravja, osebne sreče, prija-

teljstva, mirnega življenja in lepih sanj. Veselo silvestrovanje so udeleženci seveda sklenili s kozarčkom penine. (ed)

GRGAR - Zaključek Borovega leta

Pesnik spet doma

V domačo vas se je vrnil na filmskem platnu - S projekcijama so se zaključile pobude ob stoletnici pesnikovega rojstva

Z dvema filmskima projekcijama se je minuli petek v Grgarju zaključil niz dogodkov, posvečenih 100-letnici rojstva slovenskega pesnika, dramatika, prevajalca, pripovednika in scenarista Vladimira Pavšiča, ki je ustvarjal pod psevdonimom Matej Bor. Sedem prireditev, ki so se odvijale v njegovi rojstni vasi, je ne le osvetlilo življenje in delo tega slovenskega literata, temveč tudi vpisalo Grgar in tamkajšnjo tesno povezano skupnost na zemljevid letošnjih kulturnih priporočil v novogoriški mestni občini.

V devetih mesecih so se v Grgarju zvrstili literarni večeri s predstavami Borovih del in del, ki so nastala o njem, razstava, odprtje skulpture in filmski projekciji. Prva prireditev je pred rojstno hišo v Grgarju potekala prav na pesnikov rojstni datum, 14. aprila, in tako simbolično uvedla preostali niz dogodkov, posvečen jubilejnemu letu, ko obenem mineva tudi dvajseta obletnica njegove smrti. Ena osrednjih prireditev je bila konec septembra, ko so v Grgarju odkrili skulpturo kiparke Nike Šimac. Zaključek Borovega leta pa se je odvil minuli petek z omenjenima filmskima projekcijama. Pred polno dvorano se je najprej odvrtel kratki dokumentarček Tonija Tršarja iz leta 1983, ki ga hrani Arhiv Republike Slovenije. Pesnikova podoba in glas sta znova oživel na filmskem platnu, v delu, ki ga občinstvu predstavi kot ustvarjalno in izjemno osebnost. Film, ki je veljal za izgubljenega, so naposled našli v Slovenskem filmskem arhivu po vztrajnem iskanju Sabine Volk, ki je avtorica drugega krajšega dokumentarca, nastalega letos v Grgarju. »Spomin na Mateja Bora« je bil spomn prikaznan prav minuli petek ob zaključku Borovega leta, posveča pa se odnosu med pesnikom in Grgarci v preteklosti in prinaša kratek povzetek dogajanja ob letošnjem jubilejnemu letu. »Oba filma sta bila zelo dobro sprejeta, dogovarjamo se že za ponovitev v januarju,« je po projekcijah zadovoljna Volkova.

Matej Bor se je rad vračal v svoj rojstni kraj. Justina Doljak, upokojena učiteljica na grgarski podružnični osnovni šoli in pobudnica letošnjih kulturnih dogodkov ob stoletnici pesnikovega rojstva, se rada spominja osemdesetih let minulega stolletja, ko je Matej Bor prvič 'uradno' prišel obiskat šolo in njihov kraj. »Vrsto let sem

Ob letošnjem odprtju skulpture Nike Šimac Pravilčno drevo v Grgarju

FOTO K.M.

učila v Grgarju. Z učenci smo vedno recitali katero od njegovih pesmi. Porodila se mi je zamisel, da bi pesnika povabili medse. Res se je prijazno odzval in nato še večkrat prišel,« se spominja Doljakova. Pesnik je nato vse do smrti skrbno gojil stike z rojstnim krajem. »Toliko domov sem imel v življenju, a zdaj že v visoki starosti se vračam vesel v moj pravi rojstni kraj...« se pesnikovih besed spominja Doljakova.

Matej Bor, slovenski pesnik, dramatik, prevajalec, scenarist, kritik, novinar, partizan, redni član SAZU in prejemnik Prešernove nagrade se je rodil leta 1913 v Grgarju nad Novo Gorico. Zaradi Soške fronte se je njegova družina leta 1915 izselila. Pesnik se je kasneje v Grgar vračal le še občasno. Njegova prva pesniška zbirka Previharimo viharje je izšla leta 1942, zadnja Podoknice tišini pa leta 1983. Napisal je 12 dram in več del za mladino. Po njegovem scenariju je bil leta 1954 posnet slovenski film Vesna, prevajal pa je predvsem Shakespeara dela.

Katja Munih

prej do novice

www.primorski.eu

SOVODNJE - V nedeljo, 12. januarja

Prirejajo prikaz domače kulturne ustvarjalnosti

V telovadnici v Sovodnjih bo v nedeljo, 12. januarja, skupno praznovanje. Dobrodošlico letu 2014 bodo tudi letos pripravili in izvedli domači kulturni poudarjalci, zbori, pevske in plesne skupine. Sovodnjska občinska uprava se je namreč odločila, da podobno kot lani povabi k sodelovanju krajevna društva in razpoložljiva sredstva nameni njihovem delovanju. Občinstvo bo lahko začutilo utrip celotnega teritorija, saj bo imelo priložnost slišati in videti, kaj vse se dogaja znotraj kulturnih domov po vaseh sovodnjske občine, predvsem pa to, kaj počenjajo v sosednjem društvu. Lanska prva prireditev s to zasnovo je bila zelo dobro sprejeta, namen uprave in društev pa je nadgrajevanje že prikaznega programa. Tako bodo letos nastopili tudi posamezniki, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s solo petjem ali studirajo v glasbenih šolah. Kot gostje, sicer je med njimi Sovodnjska Ivana Nanut, bodo tudi letos nastopili Kraški muzikanti. Županja Alenka Florenin bo izrekla svoja voščila in razdelila prispevke društvom. Po uradnem delu bo priložnost za neformalno druženje, za katero bo poskrbelo kulturno društvo Sovodnje. Pričetek bo ob 17.30.

Pevke Bodeče Neže

BUMBACA

RONKE - Božična delavnica v vrtcu Barčica

Ptički dobili krmilnice

Otroci so jih okrasili s pomočjo staršev - Skupaj z vzgojiteljicami so pripravili piškote in voščilnice

Otroci so s pomočjo staršev izdelali ptičje krmilnice

FOTO V.L.

Prazniki so čas, ki jih preživimo v krogu najdražjih, s katerimi delimo praznično veselje. Prav zaradi tega so vzgojiteljice vrtca Barčica iz Ronk, ki spada pod okrilje Večstopenjske šole v Doberdobi, povabile starše na božično delavnico, ki so jo izpeljali tik pred začetkom božičnih po-

čitnic. Prostor v vrtcu, namenjen delavnici, ki ga lepša okrašena smrečica in božične risbe ter okrasji, je bil poln prijetnega ustvarjalnega duha in prazničnega vzdušja. Božično delavnico je spremljal nastop otrok, ki so preko glasbenega in plesnega programa pričarali smeh in prijetno

družinsko vzdušje. Otroci so s starši okrasili ptičjo krmilnico iz lesenega okvirja. Izdelek so otroci odnesli domov skupaj z voščilnico in piškoti, ki so jih dan prej pripravili z vzgojiteljicami. Iskric v očeh naših najmlajših so bili dokaz prijetnega druženja, in da je božič res najlepši čas v letu.

ČEZ PET MESECEV VOLITVE NOVEGA EVROPSKEGA PARLAMENTA

»Več Evrope«
z dodatkom

BOJAN BREZIGAR

Približno pet mesecev nas loči od volitev Evropskega parlamenta. V zadnjih desetletjih za te volitve ni bilo pretiranega zanimanja. Pravzaprav nobenega, bi lahko mirno rekli. Evropski parlament je bil v večini držav nekakšna pripravljalnica za mlade politike in odstavnik kraj za odslužene politike. Veliko je bilo evroposlancev je prihajalo tudi iz drugih držav. Dobra poslanska plača, lepa potovanja, zanimive razprave in predvsem nobene odgovornosti, to so bile vabljive značilnosti, ki so nekako nadomeščale oblast, ki so jo politiki imeli in jo še imajo v lastnih državah.

Dejstvo pa je, da teče v številnih evropskih državah že nekaj mesecev zanimiva razprava o evropskih volitvah: zanimiva predvsem zato, ker se velikemu številu ljudi zdi vredno govoriti o tej temi, kot da bi Evropski parlament nena-

doma pridobil pristojnosti, ki jih prej ni imel. Res je sicer, da so se z Lizbonsko pogodbo po letu 2009 nekatere pristojnosti Evropskega parlamenta povečale in bolje profilirale, da je soodločanja več, kot v preteklosti in da se tudi evropski poslanci trudijo, da bi bolje seznanjali javnost s svojim delom. Vendar to ni resnični razlog za večje zanimanje.

Dejstvo, in v tem je glavni razlog, je, da je Evropska unija na zelo pomembnem razpotju. Politične spremembe, do katerih prihaja v Evropi, so namreč zelo velike in kažejo na nove usmeritve. Doslej smo delili evropsko politiko na dva velika tabora, Evropsko ljudsko stranko in Evropsko socialistično stranko, ki imata skupaj skoraj monopolno vlogo v Evropskem parlamentu, saj se nič ni more zgoditi mimo volje teh dveh strank. Največ poslancev ima zdaj Evropska ljudska stranka, ima jih že dolgo, v zgodovini Evropskega parlamenta he to večinska stranka, na drugem mestu pa so socialisti. Stranki, ki sta si alternativni, vendar sta večkrat našli skupni jezik pri številnih vprašanjih, pa se zdaj domala povsod v Evropi soočata z naraščajočim nezadovoljstvom, s čedalje večjim številom evroskeptikov in z jasnimi težnjami po razgradnji tega, kar je bilo v desetletjih s težavo zgrajeno. Če

človek sedi pred televizorji, ima vtis, da so nad Evropsko unijo navdušeni samo tisti, ki niso njeni člani. Množične manifestacije v Ukrajini to še najbolj nazorno prikazujejo.

Zakaj je Evropska unija tako velik magnet navzven in zakaj je deležna toliko notranjih kritik? Vprašanje je seveda še kako umestno in odgovor ni enovit.

Zagotovo je še najlažji odgovor na prvi del vprašanja. Tu moramo pogledati v zgodovino in povedati, da je Evropska unija nastala z namenom, da bi se Francozi in Nemci v istem stoletju še tretjič ne sprli in potegnili v spopad vse države ter uničili dejansko vse stare celine, kot se je to zgodilo v prvi in ponovilo v drugi svetovni vojni. Z drugimi besedami, nastanek Evropske unije, ki se je v začetku imenovala Evropska premogovna in jeklarska skupnost, je bila velika mirovna operacija, zagotovo ena največjih v svetovni zgodovini. Če dobro pomislimo, je šlo za povezavo med državami, ki so si bile stoletja v laseh, ki so terjale milijone žrtev in povzročale ogromno škode. Operacija je bila skrajno zahtevna. »Spraviti« Nemce in Francoze po dveh svetovnih vojnah, z blagoslovom Belgije, Nizozemske in Luksemburga, ki so utrpeli grozote nacizma, in pridružiti Ita-

lijo, kjer v tistem času fašizem še zdaleč ni bil dokončno odpisan, saj so bili na oblasti številni ljudje z milo rečeno dvomljivo preteklostjo, je bil za tiste čase izjemen dosežek. Prav spomin na vojne grozote je bil gonilna sila novega zavezništva in strah pred ponovno vojno je bil za generacijo, ki je vojno preživevala, starejši pa so preživeli celo dve vojni, še kako pomembna motivacija, da so državljani vseh držav množično podprli oblikovanje zavezništva. Z njim so izbrisali strah pred lakoto, trpljenjem in smrtjo, ki so bile za tisto generacijo še dolga leta po vojni prava nočna mora.

Zato je v celoti zgrešeno prepričanje, da je Evropska unija nastala zaradi gospodarskih interesov. Seveda, ti so dejansko obstajali vse od prvega sporazuma, saj je takrat šlo za premog in jeklo, torej za surovine za industrijo, ki se je v tistih letih naglo razvijala. V osnovi pa je bil dogovor politično dejanje za Evropo. Bilo je tudi uspešno, če le pomislimo, da se odnosi med članicami že vsa ta desetletja rešujejo pri pogajalski mizi in ne več z orožjem. Te vrednote pa ne gre zanemarjati.

Verjetno je prav ta vrednota ena izmed stimulacij za narode in države, ki so se kasneje vključile v Evropsko unijo oziroma čakajo na sprejem v to povezavo. V Evropski uniji ljudje vidijo poleg blagostanja – a o tem kasneje – predvsem varnost. Varnost za državljane in varnost za državo. V zadnjem času na to kažejo demonstracije v Ukrajini, to je še vedno razlog za »hitenje« številnih držav Zahodnega Balkana, pa tudi Moldavije in držav Kavkaza, predvsem Gruzije, pa tudi Armenije in Azerbajdžana. Spoznaje, da bi bila vojna med članicami Evropske unije danes popolnoma nepojmljiva, je velik vzvod za pospeševanje pristopnih pogajanj.

To pa je, kot rečeno, samo ena plat medalje. Na hrbtni strani, ki sedaj pravzaprav ni več hrbtna, je namreč gospodarstvo z evrom in vsem, kar sodi zraven. Proces, ki ga je v restavraciji Krokodil v Strasbourgu sprožil Altiero Spinnelli, je namreč ambiciozen prehod do Evropske unije kot neke »naddržave«, politične in gospodarske unije. Tam je nastal zametek Maastrichtske pogodbe in Maastricht je še vedno temelj vsega, kar se v Evropski uniji dogaja.

V zadnjem času je v teku velika razprava o kriterijih, ki nosijo ime prav po tem nizozemskem mestu. Države, ki so se znašle v kolesju finančne krize, ki se je rodila onstran oceana, in predvsem njihovi državljani, sedaj krivijo Evropsko unijo za svoje težave. Temu ozračju v veliki meri botrujejo tudi vlade posameznih držav, ki namesto priznanja lastne nesposobnosti krivijo Bruselj za tegobe, ki bremenijo državljane.

Sicer je res, da v času, ko je Evropska unija oblikovala sedanja pravila, ni bilo resnega razmišljanja o krizi: v celotni evropski pogodbi, vse do njene zadnje lizbonske variante, ni besede kriza. Te možnosti enostavno niso predvidevali. Vendar je za krizno stanje v vsaki izmed držav članic posledica neurejene oziroma nesmotrne finančne in gospodarske politike posameznih držav članic.

Če pomislimo le na Italijo, lahko samo ugotovimo ogromno škodo, ki je nastala zaradi popolne odsotnosti politike po padcu prve republike: skoraj 25 let dejanske prevladaje, ki je Berlusconi, v času, ko je bil na vladi, skrbel pretežno za svoje osebne in podjetniške interese ter v mednarodni javnosti s svojim načinom življenja popolnoma osmešil Italijo, kadar je bila na vladi leva sredina, pa je svoj politični kapital zapravljala z notranjimi prepri.

Če zdaj pomislimo na Slovenijo, lahko ugotovimo, da je bila njena ekonomska politika usmerjena predvsem v ohranjanje monopolov notranjih lobijev in zapiranje tujim investicijam, ob visoki stopnji korupcije in napihnjenim balonom, ki jih je omogočalo zapiranje trga tujim dejavnikom.

Za vsako od držav v krizi bi lahko našli vrsto razlogov, ki so povzročili krizo ne glede na evropsko gospodarsko politiko in na zaveze, ki jih je postavljala Bruselj posameznim državam članicam.

To razmišljanje je seveda nekoliko poenostavljeno, kajti tudi bruseljska birokracija nosi svoje odgovornosti, predvsem s številnimi omejitvami in zavezami, ki so nesmiselne in manj razumljive. Vendar to nikakor ni razlog za krizo, predvsem pa ni razlog za tako hude razlike med posameznimi državami: nekatere z lahkoto ohranjajo finančno stabilnost znotraj maastrichtskega kriterija, druge pa tega niso sposobne. Ne katere so bile kos izzivom sodobnega časa, druge pa ne. Tu gre za strukturna in sistemska vprašanja, ne pa za pravice državljanov. Na primer: dejstvo, da Italija vlaga ogromno denarja v zdravstvo, še zdaleč ne pomeni, da je italijanski zdravstveni sistem med najboljšimi v Evropi. Dejstvo, da je Slovenija potrošila za avtoceste (na kilometer, seveda) več denarja kot druge primerljive evropske države, še ne pomeni, da so slovenske avtoceste najboljše v Evropi.

Teh vprašanj se morajo lotiti države same. Evropska unija lahko k temu prispeva, predvsem z ustrezno gospodarsko politiko na svetovnem prizorišču. Tako, kot se je na primer Bruselj odločil, da se bo sam pogajal z Rusijo za Južni tok in ne bo pustil državam, ki so k projektu pristopile, na milost in nemilost ruski izsiljevalni energetski politiki. Vsega tega je še premalo. Izhod iz krize ni le v reševanju gospodarstev posameznih držav članic, je predvsem v uveljavljanju evropske gospodarske politike v skupnem interesu Evrope kot celine, ki ni le zibelka sodobne civilizacije, ampak tudi celina, ki je z zgledom pokazala, da so možni novi odnosi med državami in da je solidarnost ena redkih, če ne edina pot za izhod iz krize.

Ni torej res, da se bomo krize otresli z omejevanjem pristojnosti Evropske unije. Nasprotno, rešitev je »več Evrope«, čeprav nekoliko popravljene glede na zadnja leta, ko je Nemčija, morda tudi po sili razmer, v njej prevzela preveliko vlogo in je torej po splošnem mnenju postala preveč odločujoča. V sedanjem globaliziranem svetu celo velike evropske države, to so Nemčija, Francija in Velika Britanija, pomenijo manj kot še pred desetimi leti, kaj šele manjše države. Pred petnajstimi leti je imela Evropa 4 članice skupine najbolj razvitih držav na svetu G7, danes je teh držav dvajset in Evropa jih ima še vedno samo tri. To veliko pove. Evropa je lahko še dejavnik v svetovni areni samo če nastopa skupaj, to je pač dejstvo, pa čeprav mnogim ni všeč.

Volitve Evropskega parlamenta spomladi prihodnjega leta bodo zato zelo pomembne. Na teh volitvah bo v bistvu padla odločitev, ali bodo v Evropskem parlamentu sile, ki se sklicujejo na načela evropske integracije še imele zadostno večino, da lahko usmerjajo dejavnost Evropske komisije in Evropskega sveta, skratka, da postane Evropski parlament, ki je znotraj strukture edino demokratično voljeno telo, močnejši in vplivnejši kot doslej. Prevlada oziroma močna okrepitev evroskeptičnih in populističnih sil pa bi dejansko zmanjšala legitimnost Evropskega parlamenta in njegovo možnost vpliva na komisijo in svet, ki bosta še vedno odraz dogovorov med posameznimi državami članicami in ne med njihovimi državljani. Geslo »več Evrope« zato potrebuje dodatke, več Evrope, ki bo odraz njenih državljanov in ne posameznih vlad. V sedanjih ureditvah so volitve Evropskega parlamenta edino sredstvo, s katerim razpolagajo državljani.

Projekt CITOYEN sofinancira Evropska unija v okviru programa Evropskega parlamenta na področju komuniciranja. Evropski parlament ni bil vključen v pripravo ter ni v nobenem primeru odgovoren za informacije ali mnenja, ki jih vsebuje ta projekt, ki za Evropski parlament niso zavezujoča. V skladu z veljavno zakonodajo so avtorji intervjuvane osebe, založniki oziroma odgovorne osebe ustanov, ki oddajajo programe edini odgovorni za vsebino. Evropski parlament zato ne more biti tožen za morebitno posredno ali neposredno škodo, ki bi lahko nastala pri izvajanju tega projekta.

KARIBSKE POSEBNOSTI PRIVLAČIJO ARHITEKTA

Velikodušnost, glasba in

BARBARA ŽETKO

Ko sem pred več kot petindvajsetimi leti potovala po Evropi, je bil zame trenutek, ko sem se peljala čez državne meje, vedno malce vznemirljiv. Ne samo jezik, v katerem so se ljudje pogovarjali, ne samo cestni znaki, ne le arhitektura, celo pokrajina ni bila več podobna tisti, ki sem jo zapustila za sabo. Zdela se mi je, da grem v drug, nepoznan svet in sem bila včasih vsaj na začetku celo malce zaskrbljena. Kako se bom znašla?

Danes so moja potovanja bistveno drugačna, prav tako kot občutki, ki jih spremljajo. In to ne samo, ker sem se sama spremenila, temveč ker je tudi Evropa drugačna, kot je bila. Mej ni več, okolje se je poenotilo, sporazumevanje v drugem jeziku je postalo nekaj povsem običajnega. Celo letališča so si zelo podobna, tako da se včasih niti ne zavedam, kje sem. Včasih pogrešam nekdanje občutke, ki so spremljali novosti in so bili del mojih 'dogodivščin'.

Na srečo sem se zavedala, da lahko vse to spet zaživi v meni, če se le podam malo dlje, recimo čez Sredozemsko morje ali preko Atlantskega oceana. Vznemirljenje, ki postopoma raste v dneh pred odhodom, doseže svoj višek, komaj stopim z letala. In tudi tokrat, ko sem prispela na Kubo, sem z veseljem opazila, da me je duh te dežele in njenih prebivalcev nadvse presenetil in se postopoma vselil v mojo dušo. Neizbrisno.

Takrat pa si še jasno nisem mogla predstavljati, kaj vse me bo očaralo med dvotedenskim potovanjem po največjem karibskem otoku in katere posebnosti se bodo za vedno vtisnile v moj spomin.

Ne samo Che Guevara

Vsakdo si v svoji glavi ustvari predstavo o še nepoznani državi na podlagi prebranih knjig, pripovedi prijateljev, ki so jo že obiskali ter informacij, ki jih nudijo mediji. Vendar se slika, ki se na ta način oblikuje v naših mislih, pogosto precej razlikuje od tiste, ki si jo pridobimo, potem ko obiščemo državo. Sama sem si predstavljala, da sta Kuba in z njo povezana revolucija nekaj legendarnega, nekaj, kar se je časovno kristaliziralo in se torej ne spreminja, nekaj, kar se ne prilagaja zahtevam današnjega časa ter potrebam prebivalstva, a pripada le preteklosti in zgodovini.

Zato me je današnja podoba Kube precej presenetila. Saj je sicer res, da se občutiti učinkovitost revolucionarnega duha Che Guevare in Fidela Castra v vsem, kar je bilo ustvarjenega in zgrajenega na otoku, istočasno pa se Kuba ne zadovoljuje z doseženimi cilji, ampak si prizadeva, da bi si zagotovila stvarno prihodnost na trdnih temeljih. Čeprav so finančne zmogljivosti prebivalcev na Kubi objektivno dosti manjše kot v Evropi, so pa verjetno Kubanci bogatejši od nas v mnogih drugih ozirih, saj uživajo v malenkostih in znajo ceniti pristne vrednote življenja. Upanja v bodočnost niso izgubili, niti želje po ustvarjanju boljše prihodnosti, čeprav se predvsem mladi počutijo nemočne, ker imajo premalo priložnosti, da bi resnično izrazili ves svoj potencial.

Kubansko življenjsko energijo opazimo v različnih situacijah in v vedenju prebivalcev, predvsem pa v njenem izražanju preko glasbe in plesa. Skoraj ni lokala na otoku, kjer ne bi večja ali manjša skupina muzikantov igrala v živo. Ne mine dan, ne da bi slišali nekoga, ki poje Comandante Che

Guevara ali Guantanamera in prodaja na ulici svojo zgoščenko. Mogoče nam ne more nič drugega tako pomagati pri razumevanju prave narave Kubancev kot poslušanje njihovih ritmov in melodij ter opazovanje njihovih teles med plesom salse ali rumbe.

Toda Kuba ni samo glasba in ples, ni samo podoba Che Guevare tiskana na majicah in razglednicah, niso samo steklenice ruma po blagovnicah ali cigare, ki jih prodajajo na cesti. Kuba je še marsikaj drugega in marsikaj več, kar pa lahko le s težavo opišemo drugim, ki še niso obiskali tega karibskega otoka.

Kuba je predvsem bohotna narava, ki se ob vsakem vremenu razkazuje v svoji moči in nas opozarja, da smo v primerjavi z njo neizmerno šibki. Kuba je kontrast med živim zelenim rastlinstvom in temno sinjim nebom, ki nas objame s svojo širino in nam daruje občutek prostranosti in svobode. Je spremenljivost vremena, ko se močno sonce skriva za temno sivimi oblaki, o katerih smo si ustvarili prepričanje, da ne bi smeli obstajati na tem koncu sveta; je kontrast med belimi peščenimi plažami in turkiznim morjem, ki nam jemlje sapo in nas omami kot Odisejeve sirene.

A tega otoka ne moremo občudovati samo z očmi. Ne moremo ga doživljati samo z enim čutom, temveč ga vskravamo z vsem svojim telesom, celo s kožo, ki občuti energijo močnih sončnih žarkov tudi v zmerno toplih zimskih mesecih. Kuba je torej mešanica vseh teh posebnosti narave in podnebja in vse to vpliva tako na značaj prebivalcev kot posledično na izražanje v umetnosti, arhitekturi in na splošno v zgrajenem okolju, ki navdušuje obiskovalce z vseh koncev sveta s svojimi živimi barvami in značilnimi oblikami.

Havana: kje so zebraste črte?

Mesta so si jasno med seboj precej različna, saj jih poleg lege in velikosti označuje tudi zgodovina. Prestolnica Havana je primer zase, saj bi jo lahko z njenima dvema milijonoma prebivalcev imeli za metropolo, čeprav med sprehodom po njenih ulicah sploh nimamo občutka, da je vlemesto. Zavedamo se, kako je obširna, šele ko jo prehodimo od obale do trga Revolucije ali od predela Vedado do centralnega Capitolia. Razdalje so torej velike in ulice zelo široke, vendar so skoraj prazne, ker je neverjetno malo prometa, saj se ljudje v glavnem premikajo peš ali s kolesom. To jasno pripomore, da celo v mestnem središču vlada mir in se lahko verjetno zaradi tega bivalni prostori stanovanjskih hiš odpirajo neposredno na ulico. Prav nenavadno je, ko opazujemo, kako ljudje sedijo na foteljih in gledajo televizijo, medtem ko se pešci sprehajajo po pločniku, oddaljeni morda le meter ali dva od njih. Edina meja med enimi in drugimi so kovinske rešetke, ki omogočajo, da se notranji prostori nekoliko prezračijo, istočasno pa ne dovoljujejo, da bi kdo vdrl.

Večerni sprehod po nekaterih predelih Havane je posebna izkušnja, saj nas lahko na začetku zajame strah, ker so ulice malo razsvetljene in jih zavestno ali podzavestno primerjamo z našimi evropskimi revnejšimi mestnimi četrtmi, kjer je ob mraku nevarno krožiti po ulicah. A kmalu se privadimo in naša zaskrbljenost postopoma izpuhti, ko se zavedemo, da je Havana v resnici tako podnevi kot ponoči varno mesto, da so ljudje prijazni in do nas naklonjeni.

Kar je občudovanja vredno, je izredna čistota, ki jo opazimo na cestah, ne samo v Ha-

vani, temveč tudi v drugih mestih. V celih dveh tednih sem samo dvakrat opazila kupe smeti, ki so se kopičili na pločniku oziroma za vogalom neke zapuščene stavbe. Sicer lahko v nekaterih predelih opazimo revščino, ki pa ni nikoli beda, temveč zgolj pomanjkanje tistih sredstev, ki bi omogočala prebivalcem, da bi vsaj delno obnovili svoj dom. Omet na fasadah odpada, barve se luščijo in marsikje bi bilo potrebno kako popravilo. Kdor se na Kubi ukvarja z gradbeništvom ne obogati, saj redkokdaj obnavljajo stavbe, še redkeje pa jih na novo gradijo. Lahko na dolgo in široko krožimo po Havani, a bomo opazili le nekaj gradbišč.

Edini predel mesta, ki je v zelo dobrem stanju, je Havana Vieja, stara Havana, ki jo je pod svoje okrilje vzel Unesco. Ta svetovna organizacija omogoča, da obnavljajo in posledično oživijo vse starejše stavbe, ki so del kulturne dediščine. Namen je popolnoma uspel, saj danes v starem jedru kar mrgoli turistov, ki občudujejo arhitekturne znamenitosti in uživajo v občudovanju baročne katedrale, pomembnih palač ter ljubkih ulic in trgov.

A prav zaradi velikega števila turistov je ta del Havane izgubil svojo pristnost, ki pa se je na srečo ohranila drugje. Malecon je eden izmed teh krajev. To je več kilometrov dolga obmorska promenada, ki s svojim visokim zidom brani mesto pred valovi Atlantskega oceana in omogoča, da se ljudje na njej sprehajajo ali enostavno družijo. Pravi užitek je opazovati, koliko ljudi privlači ta kraj in kako se napolni v večernih urah. Še bolj pa preseneča dejstvo, da po široki ulici krožijo le redki in pretežno zelo stari avtomobili, zaradi česar lahko ljudje nemoteno prečkajo kjerkoli. To je za Havano povsem običajno, saj razen na nekaterih redkih križiščih skoraj nikjer ni zebrastih črt in niti semaforjev. Za nas, ki smo

in barvne rešetke

navajeni, da se moramo ustaviti vsakih dvajset ali trideset metrov, če naletimo na rdečo luč, se nam zdi ta način urejanja prometa kratkoma neverjeten.

Okna brez stekel

Na drugem koncu otoka, torej na jugovzhodnem delu, se ob zaprtem zalivu razprostira mesto z bogato zgodovino in majhnim, a prijetnim središčem. Santiago de Cuba ima čudovito lego, čeprav lepota mesta ni odvisna od odnosa, ki ga ima z okoljem, katerega celo prezira, temveč se izraža predvsem v glavnem trgu s svojimi obnovljenimi zgodovinskimi stavbami in pa v stranskih ulicah polnih življenja. Santiago je poleg Havane in Trinidada eno izmed tistih kubanskih mest, ki jih moramo nujno obiskati, če želimo razumeti kaj več o tej srednjeameriški državi. Priporočljivo bi bilo tu prespati vsaj dve noči in to ne v enem izmed hotelov, ki prevečkrat nudijo turistom umetno in neresnično podobo Kube, temveč v sobah, ki so na razpolago za prenočitev v zasebnih domovih, imenovanih »case particular«. Jasno se bomo morali zadovoljiti z večkrat ne preveč udobnimi ležišči, s skromnim in starim pohištvo, z včasih nevarno električno napeljavo, kjer so stikala prilepljena na steno z lepilnim trakom, a čistoča je občudovanja vredna, prav tako tudi vljudnost gostiteljev.

V vseh sobah imamo na razpolago klimo, ki jo sicer v zimskih mesecih turisti verjetno le občasno uporabljajo, a si predstavljaj, da je v vročih poletnih dneh ta naprava nujno potrebna, predvsem za nas, ki nismo vajeni tropskih temperatur. Poraba energije pa je verjetno za Kubance zadnji od problemov, saj so skoraj vsa okna brez stekel in zato zrak prosto kroži iz zunanosti v notranjost

in obratno. Zaradi relativno visokih temperatur tudi v zimskem času Kubancem ni potrebno, da se zavarujejo pred mrazom z dvoslojnimi in zrakotesnimi okni, to pa jim tudi omogoča, da se ne obremenjujejo s prisilnim prezračevanjem, ki je zanje tuj in nesmiseln pojem. Njihovo življenje je v tem oziru veliko enostavnejše in njihove skrbi so gotovo drugačne od naših, ki smo prisiljeni upoštevati dolg seznam predpisov v skladu z energijsko varčnostjo. Sprašujem se, če smo tudi v tem mi zahodnjaki res bolj napredni od revnih držav, ali se pod krinko tako imenovane green economy vrti le ogromen biznis. Za obnavljanje in izolacijo naših domov bomo res porabili manj energije od tiste, ki jo bomo potem prihranili pri ogrevanju in klimatizaciji?

Smo zunaj ali notri?

Okna brez stekel pa niso edina posebnost kubanskih domov. Sicer postaja nastavev oken, kot jih poznamo mi, tako v hotelih kot v relativno bogatih hišah ali v novih oziroma obnovljenih stanovanjih običajna praksa. Ta gotovo prinaša prebivalcem določeno ugodje in viša vrednost nepremičnin, vendar tudi pustoši arhitekturno bogastvo Kube in usmerja gradnjo v svetovno splošen način oblikovanja okolja. Če bodo čez trideset let mesta na Kubi natanko taka, kot so naša v Evropi, kakšen smisel bo imelo potovanje na ta konec sveta? Se bodo morda ohranili kot nekakšni muzeji na prostem samo tisti deli, ki spadajo pod svetovno kulturno dediščino? Ostalo pa se bo spremenilo v eno samo anonimno gmoto brez vrednosti in značaja?

Zabrisano mejo med zunanostjo in notranostjo, ki je tako razvidna pri oknih - kjer

le brisoleji, sestavljeni iz horizontalnih lamel branijo notranje prostore pred sončnim sevanjem ali pred dežjem - lahko opazimo tudi pri zasnovi tlorisov nekaterih kubanskih hiš. V mnogih primerih so domovi zasnovani tako, da iz ceste vstopimo direktno v bivališče, torej ni nikakršne veže ali skupnega vhoda, na katerega bi se odpirala vhodna vrata raznih stanovanj. Poleg tega so prostori tako razporejeni, da izkoriščajo svetlobo tako s ceste kot z notranjega dvorišča, ki pa ni ločeno od notranjosti s stenami, okni ali drugimi pregradami. Notranji prostori se namreč prelivajo v zunanje brez neke jasne meje. S tem v zvezi nudijo »case particular« poleg prenočišča tudi možnost opazovanja načina bivanja Kubancev, kar ni zanemarljivo, če želimo vsestransko in čim bolj razumeti to očarljivo deželo.

Zanimivo je tudi, da se celo šolske učilnice s svojimi velikimi okni odpirajo direktno na ulice in mimoidoči se lahko ustavijo in pogledajo, kako šolarji sledijo pouku. Prav zabavno je opazovati živahne, v čiste uniforme oblečene otroke, ki nas z veseljem pozdravijo, medtem ko se sprehajamo po mestu in občudujemo značilnosti krajevne arhitekture. Še posebno veliko šol je bilo opaziti v Sancti Spiritusu, malem mestu v osrednjem delu države, kjer se mi je zdelo, da se je zbralo osnovnošolsko prebivalstvo celotne Kube. Živahne šolarčke sicer srečujemo prav povsod in ob vseh urah, tako v mestih kot na podeželju in prav vsi so urejeni in čisti, predvsem pa veseli in nasmejani. Skoraj pravilna in neresnična slika, če jo primerjamo z našo stvarnostjo.

Urejenost Kubancev se kaže tudi v tem, kako skrbijo za svoje domove, ki so sicer večinoma skromni, a le redkokdaj zanemarljivi. Revna predmestja oziroma favele, ki so žal pogosta značilnost južnoameriških predme-

stij, so na največjem karibskem otoku nepoznane, saj je vsaki družini zagotovljena še tako majhna zidana hiša. Barak ni nikjer, namesto teh pa so razširjene po vsej državi, predvsem na podeželju, majhne serijsko načrtovane enonadstropne hiše z ravno streho, ki se le v malenkostih razlikujejo med sabo.

Kolonialna arhitektura in pisane hiše

V nasprotju z revnimi hišami, s katerimi je posejana kubanska pokrajina, je kolonialno mestoce Trinidad pravi arhitekturni bisser. Tu lahko uživamo v občudovanju dobro ohranjenih kolonialnih zgradb v španskem baroku in se sprehajamo po starem mestnem središču, tlakovanem z okroglimi kamni, kjer se druga ob drugi vrstijo trgovine, ki prodajajo spominke za turiste, ali pa lokali, ki nudijo »pino colado« in »mojito«, pa tudi rake in jastoge. Nekatere izmed razkošnih palač nekdanje aristokracije, ki je obogatela z izkoriščanjem sužnjev na posestvih sladkornega trsa, so v letih spremenili v muzeje ali razstavne prostore, v katerih si lahko ogledamo tako starinsko pohištvo iz kolonialnega obdobja kot sodobno umetnost današnjih krajevnih ustvarjalcev. V Trinidadu lahko občudujemo na fasadah značilne okenske rešetke, izdelane iz lesa in pobarvane predvsem v modrih ter zelenih odtentkih, ki so jih prebivalci mesteca uporabljali v prejšnjih stoletjih, da bi ogradili notranje bivalne prostore. Ta posebnost v arhitekturi, ki ni značilna samo za Trinidad, temveč za celotno Kubo, se je v večji ali manjši meri ohranila do danes, čeprav so bolj trpežne in varnejše kovinske rešetke skoraj popolnoma nadomestile prvotne lesene.

Eno ali dvonadstropne fasade, prepletske v pastelnih barvah, predvsem pa v rumeni, modri in svetlo zeleni, kjer se druga ob drugi vrstijo ozka in visoka balkonska vrata s svojimi včasih čisto enostavnimi, drugič pa bogato obdelanimi okenskimi rešetkami, so danes morda najbolj tipičen element kubanske arhitekture. Leseni balkoni in polkrožna steklena dekorirana okna so tudi precej značilna, vendar niso več tako razširjena, kot so bila nekoč in jih danes lahko občudujemo predvsem v tistih stavbah, ki so jih spremenili v muzeje.

Posebnost kubanske arhitekture ni torej v redkih arhitekturno kvalitetnih stavbah, ki izstopajo po svoji lepoti in harmoniji, temveč v oblikovno manj bogatih, a zaradi tega ne nujno revnejših zgradbah. Ta način oblikovanja prostora izraža, kot vselej, duh načrtovalcev, graditeljev, pa tudi samih prebivalcev, ki živijo v tem predelu sveta. Kubanska arhitektura nima vrhuncev in padcev, ni izraz črno bele družbe, kjer bogastvo nekaterih narašča v škodo drugih, ampak je zrcalo vztrajnega ljudstva, ki se skuša preživljati brez zunanje pomoči in graditi boljše prihodnost na temeljih tiste revolucije, ki sta jo Che Guevara in Fidel Castro začela pred več kot petdesetimi leti.

Ali bodo ti temelji dovolj solidni, da bodo Kubanci prenesli vse orkane, ki jim jih bo prinesla prihodnost, je vprašanje, na katerega danes ni mogoče odgovoriti. Kako se bodo oblikovala mesta in kako se bo spremenilo naravno okolje pod pritiskom turizma ali drugih zunanjih faktorjev, pa žal ne moremo predvidevati. Lahko samo upamo, da se bo tako na Kubi kot drugje po svetu ohranila avtohtona kultura prebivalcev in da se bodo ovrednotile naravne krajevne značilnosti in torej tudi posebnosti zgrajenega okolja.

1. JANUARJA JE MINILO 125 LET OD NJEGOVEGA ROJSTVA

Virgil Šček, velik borec za primorski narod

ALEKSANDRA ČEHOVIN

Levo portret Virgila Ščeka in rojanska cerkev ob koncu devetnajstega stoletja; desno Šček pri pisalni mizi; spodaj s svojimi učenci

Leto 2013 je bilo zaznamovano z njegovo 65. obletnico smrti, v leto 2014 pa vstopamo prav na njegov 125. rojstni dan. 1. januarja 1889 se je namreč v rojanski župniji kot peti izmed osmih otrok očetu strojevodji Jožefu Ščeku iz Gradišča pri Vipavi in materi Vincenciji Kante iz Velikega Dola pri Komnu rodil slovenski rimskokatoliški duhovnik, krščanski socialc, politik, narodni buditelj in kulturni delavec Virgil Šček.

Zapisal je in večkrat poudaril, da se je za duhovniški poklic odločil le zato, ker je lahko na ta način največ naredil za svoj narod. Za njim tako ostaja neprecenljiva dediščina, ki jo je zapustil kot duhovnik, poslanec parlamenta v Rimu, idejni, organizacijski vodja in tajnik Prosvetne zveze, pobudnik in tajnik Goriške Mohorjeve družbe, soustanovitelj Katoliške knjigarne in knjigarne v Gorici, obnovitelj in tajnik Zbora svečnikov sv. Pavla, ustanovitelj, urednik ali aktivni pisec periodičnega tiska, knjig in molitvenikov za otroke in odrasle v času najhujše prepovedi slovenskega tiska, če osvetlimo le nekaj izmed njegovih prizadevanj.

Rojen v zavedni družini

Virgil Šček je tako rekoč vse svoje življenje posvetil delu za slovenski narod. Že ded njegove matere Vincencije, Tomaž, je zbiral in zapisoval stare narodne pesmi, od katerih jih je veliko znala na pamet Ščekova mati, ki je živel v Trstu že veliko pred Ščekovim rojstvom in je veljala za zelo zavedno žensko.

Leta 1905 se je družina Šček zaradi Virgilovega šibkega zdravja preselila v sončno Gorico, kjer so ga starši vpisali v četrty razred goriške nemške nižje realke, nato pa je do mature 1909 obiskoval višjo nemško realko.

Selitev v Gorico je za mladega Virgila pomenila veliko navdušenje. V tem času je že dopisoval v »Sočo« in »Slovenski branik«, vsebina njegovih dopisov pa je bila borba za enakopravnost slovenskega jezika, za pravice slovenskega naroda.

Beneška Slovenija

Po obisku pri duhovniku in pesniku Ivanu Trinku v Vidmu je spoznal nemogoče razmere, v katerih živijo Beneški Slovenci, in organiziral je nabiralno akcijo slovenskih knjig, molitvenikov in rabljenih znamk zanje. Zbrano je že čez nekaj tednov poslal Trinku. S tem pa se je začela njegova vsestranska aktivna pot, ki so jo naznanjale objave v ljubljanskem mesečniku »Omladina« in v dnevniku »Edinost«. Sledila je nabirka sredstev za izgradnjo nove slovenske šole na Blancah pri Gorici, prišel pa je tudi v stik s slovenskimi duhovniki in spoznaval pomen njihovega dela za narodov obstoj.

Duhovniški poklic

Po zrelostnem izpitu na goriški realki l. 1909 je najprej odšel na visoke šole v Gradec, misli na idealizem duhovniškega stanu pa se ni mogel več znebiti. Kljub nasprotovanju svojega očeta je opravil sprejemne izpite v goriški bogoslovnici. Uspešno jo je zaključil in bil 7. julija 1914 v stolnici Sv. Justa v Trstu posvečen v mašnika, svojo prvo mašo pa je pel na Blejskem otoku.

Prva svetovna vojna

Prvo kaplansko službo je nastopil 1. avgusta 1914 pri Sv. Ivanu v Trstu. V tem obdobju je veliko časa namenil uboženim z organiziranjem pomoči zanje. Ob opravljanju osnovnega poklica je bil katehet v ljudski šoli, duhovnik v umobolnici, zavzemal pa se je tudi za ustanovitev sirotišnice in organiziral čez sto predavanj v Dekliški Marijini družbi, ki je bila ustanovljena 1903 pri Sv. Ivanu.

Julija 1917 ga je škof premestil na novo delovno mesto, v cerkev Sv. Antona, kjer je takoj dal pobudo za izdelavo prvega narodnega katastra, s podporo dnevnika Edinost in ob množičnem pozitivnem odzivu javnosti v okraju Sv. Vida pa je ustanovil podružnico šolske družbe Cirila in Metoda in postal njen tajnik.

Virgil Šček pa si je ves čas skrajno prizadeval za ohranitev slovenske besede tudi v cerkvi. Pridige iz njegovih ust so bile tako dosledno v slovenskem jeziku, enako je bilo s petjem nabožnih pesmi.

Ker je bilo njegovo zdravje v tem času zaradi nenehnega dela že zelo načeto, ga je tržaško-koprski škof Andrej Karlin premestil v Lokev, kjer je kot samostojni kaplan pričel s službovanjem 1. septembra 1918.

Svečeniki Sv. Pavla

Zaradi čedalje hujših pritiskov Italije na primorsko duhovščino je postalo jasno, da se mora le-ta organizirati. Trije kraški duhovniki – Virgil Šček, tedanji dekan v Komnu Ignacij Valenčič in dr. Anton Požar – so ob koncu leta 1919 dali pobudo, naj se nekdanji Zbor svečnikov sv. Pavla obnovi kot stanovsko društvo, vanj naj se vključijo slovenski in hrvaški duhovniki, tako da bo Zbor zakoniti predstavnik vse slovanske duhovščine v Italiji. Posledica vseh teh prizadevanj pa je bila, da so duhovniki postali glavna tarča fašističnih obračunavanj.

Kljub pritiskom italijanske oblasti pa so duhovniki že na svojem prvem občnem zboru, 8. januarja 1920 v Sežani, izvolili svoje novo vodstvo. Virgil Šček je bil septembra tega leta na prošnjo duhovnikov in s privoljenjem tržaškega škofa Angela Bartolomasia imenovan za profesionalnega tajnika Zbora. Koordiniral je delo vseh odsekov Zbora, se udeleževal konferenc, predaval o pomenu združ-

ništva po Krasu in Istri. Ustanovil je več kot deset kmetijskih zadrug, s čimer je reševal gmotni položaj kmeta, pa čeprav so ga fašisti ves čas nadzorovali, dal je pobudo za ustanovitev Goriške Mohorjeve družbe, Mohorjeve družbe za hrvaško Istro in Katoliške tiskarne in knjigarne, ki še danes deluje pod imenom Katoliška knjigarna v Gorici.

Zbor je veliko duhovnikov obvaroval pred nasilnim pregonom fašističnih oblasti, zahteval je cerkveno avtonomijo, iz nje ga pa se je razvila največja katoliška organizacija – »Prosvetna zveza«. Ena temeljnih nalog Zbora svečnikov sv. Pavla je bila reševanje usode slovenskega jezika pri verskem pouku s Sedejevimi šolami. S tem pa Zbor ni reševal samo statusa jezika znotraj cerkve, ampak položaj celotnega slovenskega šolstva na tem področju. Slovenskim otrokom je bil namreč tako omogočen vsaj osnovni pouk materinščine, ki je vseboval branje in pisanje.

Parlamentarec v Rimu

Pot ga je nato vodila v rimski parlament. Kako pa je Virgil Šček sploh prišel tja? Znano je namreč, da v tem času katoliški duhovnikom še vedno ni bilo dovoljeno aktivno politično življenje.

Virgila Ščeka je podprl celoten Zbor svečnikov sv. Pavla, tudi tržaški škof Bartolomasi mu je odobril politično delovanje; tako je istega leta slekel duhovniško obleko in 15. maja 1921 kandidiral na listi Jugoslovenske narodne stranke v goriškem volilnem okrožju. Njeni kandidati so dobili pet mest, štiri od njih so zasedli goriški poslanci: Virgil Šček, Josip Vilfan, Karel Podgornik in Josip Lavrenčič.

Ščekova glavna prizadevanja so bila: odprtje slovenskih in hrvaških šol; dvojezičnost slovenskih in hrvaških krajevnih imen; odprtje kmetijske šole v Gorici, gimnazije v Gorici, Trstu in Pazinu ter tehničnih, trgovskih in obrtnih šol; prenehati z oviranjem delovanja društev in časopisja; nadaljevanje s pogozdova-

njem in pospešitev obnove zadrug; prenehanje terorističnega režima in povrnitev vojne škode žrtvam; nedolžne ljudi naj izpustijo iz ječ; tajniku Vatikana pa je izročil tudi posebno spomenico z zahtevo, naj se ustanovi posebno škofijo za Slovence in Hrvate v Italiji.

Boj za slovensko besedo

Virgil Šček je po končanem poslanem delu v rimskem parlamentu ponovno oblekel duhovniško obleko in posvetil vso svojo energijo delovanju v Zboru svečnikov sv. Pavla, kar je bil začetek zelo ustvarjalnega boja za ohranitev slovenske besede.

Leta 1923 je postal tajnik Katoliškega društva v Gorici. Na njegovem sedežu, v ulici Placuti v Gorici, je domovala Zadruga tiskarna s knjigovoznico, ki se je kmalu preimenovala v Katoliško tiskarno, društvo pa je imelo na goriškem Travniku tudi svojo Katoliško knjigarno. Prav na tem mestu je leta 1923 na pobudo Virgila Ščeka zaživela Goriška Mohorjeva družba. Zelo uspešno se je razširila med vsemi Slovenci v Italiji: od Benečije, Kanalske doline, Gorice, Trsta, vse do Istre. Že naslednje leto, torej leta 1924, je štela 12.000 članov.

Urednik, časnikar, pisatelj

Poskrbel je za izdajanje številnih periodičnih publikacij. Mali list, Verbum dei, Staničev vestnik, Čuk na palci, Naš čolnič, Novi list in Jadranski almanah so nekatere od njih. Največje veselje in nujno pa je videl v delu za mlade. Zanje je sestavljal Jaselce, Bukvice strica Janeza in Pravljice.

Ustanovil je Jadransko založbo, poskrbel pa je tudi za izdajo dveh katekizmov: leta 1927 je izdal To kristjanske učilo po rozoanskih, leto kasneje, 1928, pa Katekizem za Beneške Slovence, ki ga je na podlagi Podrekovskega katekizma Katekizem za Slovence videmske nadškofije (1869) uredil Ivan Trinko s sodelavci.

Odhod v Avber

Razmere v Gorici so postajale čedalje bolj napete. Fašistični pritiski nanj so se v tem obdobju zelo zaostriili. Tako je tržaški škof Fogar poslal Ščeka leta 1927 za župnijskega upravitelja v Avber, kjer je ostal celih trinajst let, vse do leta 1940.

Ob opravljanju osnovnega poklica je v Avberju organiziral javno knjižnico, mladino je učil slovenskega branja, pisanja in petja, poskrbel pa je tudi za obnovo cerkve, v kateri lahko danes prav po njegovi zaslugi občudujemo bogate poslikave ekspresionističnega slikarja Toneta Kralja. Znano je, da je Kralj v svojih poslikavah rad obračunal s fašističnim, kasneje tudi z nacističnim režimom, zato so v škofijskem uradnem listu prav v trenutku, ko je Kralj že slikal v Avberju, njegovo delo celo odsvetovali.

Kljub vsemu se Šček ni dal. Kralju je naročil, naj nadaljuje s svojim delom. Presodil je, da mora rešiti Kralja. Tako pa je Virgil Šček rešil ne le avberske poslikave, temveč tudi Toneta Kralja. Od tedaj je namreč Tone Kralj brez zaprek poslikal več kot 40 primorskih cerkva. Na stenah avberske cerkve se tako že vse od leta 1927 odvija pravi boj proti zatiranju slovenskega naroda in njegovega jezika. Posledica vsega tega je seveda bila, da so bile italijanske oblasti Ščeku ves čas za petami.

Zadnja postaja – Lokev

Virgil Šček se je v zadnjem obdobju svojega življenja znašel tudi brez strehe nad glavo in brez pokojnine, saj se proti njemu ni zarotila le državna oblast, temveč tudi škofija. Popolnoma ubožen se je zatekel v Lokev k svojemu dobremu prijatelju, tedanjemu lovkavskemu kaplanu, dr. Tonetu Požarju.

Ščekova kritična misel do slovenskih oblasti leta 1945 – kritično je med drugim obsodil odločitev slovenskega političnega vrha glede Trsta – pa je sprožila tudi obsodbe OF, da je izdajalec svojega naroda. In obsojati so ga začeli tudi ljudje. Prav zato je že leto prej, jeseni 1944, po nedeljski maši v lokavski cerkvi pričeval pred ljudstvom, s čimer se je zagovarjal pred napadi, ki so leteli nanj.

Zadnji, zanj tudi eksistencialno najhujši udarec, pa mu je zadal tržaški škof Antonio Santin, ki ga je 2. julija 1946, torej dve leti pred smrtjo, suspendiral »a divinis«. S tem suspensom, ki je bil škofov odziv na neudeležbo slovenskih duhovnikov na shodu, sklicanem za 2. junij 1946, je Virgil Ščeku prepovedal izvrševanje vseh ali nekaterih pravic in nalog, ki so povezane s službo, ob čemer nikakor ni smel opravljati nobenih vodstvenih dejanj.

Njegovo se je v zadnjih dveh letih življenja vidno slabšalo. Šček se je na odločitev škofa Santina sicer pritožil v Rim, odgovora pa ni dočkal, saj je 6. julija 1948 umrl na operaciji v Ljubljani. Z velikimi častmi so ga pokopali v Avberju na Krasu, kjer počiva ob svoji materi in očetu.

Presenetljivi izsledki raziskave Akademije za asturijski jezik

Podpora uvedbi asturijskega jezika v osnovne šole presega 90 odstotkov

Asturija je regija severozahodne Španije ob Atlantskem oceanu, ki na zahodu meji na Galicijo. Galicija ima, kot znano, samostojen jezik, ki je zelo soroden portugalsčini. V Asturiji pa govorijo nekašno mešanico galicijskega in španskega jezika. Že desetletja si tamkajšnji prebivalci prizadevajo za vrednotenje svojega jezika in pri tem uživajo tudi podporo krajevnih oblasti. Deželna vlada financira akademijo za asturijski jezik in prispeva k uveljavljanju te jezikovne posebnosti, o kateri pa si jezikoslovci niso edini, kar se sicer dogaja tudi marsikje drugje.

Šola je seveda kraj, kjer se jezikovne značilnosti vedno uveljavljajo; če jezika ni v šoli, ga je zelo težko ohranjati, to je splošno znano. Zato sploh ni naključje, da je Akademija za asturijski jezik (Academia de la Llingua Asturiana - ALLA) poverila oddelku za pedagogiko univerze v Oviedu nalogo, da izvede raziskavo o kulturnih in izobraževalnih vrednotah poučevanja asturijskega jezika v šoli. Raziskavo je izvedla Isabel Hevia Artime med marcem in majem lanskega leta, izsledke pa so predstavili tik pred božičnimi prazniki.

Anketo so izvedli s pomočjo vprašalnika v 148 šolskih zavodih od skupnih 240, kolikor jih deluje v regiji. Pozorni so bili na geografsko razdelitev: 85 zavodov je iz centra dežele, 26 z južnega predela, 24 z zahoda in 13 z vzhoda. Pogovarjali so se z odgovornimi osebami v šolah: 55,40 odstotka je bilo ravnatelj, 26,40 odstotka odgovornih za študijske programe in 10,10 odstotka njihovih pomočnikov oziroma namestnikov. 8,10 odstotka šol ni hotelo sodelovati v raziskavi. Večina oseb, ki so od-

govarjale na vprašanja, je bilo žensk (58,10 odstotka) v povprečni starosti 48 let s povprečno skoraj 30 let poučevanja. Gre torej za izkušene kadre v izobraževanju. 80 odstotkov jih je izjavilo, da obvladajo asturijski jezik, kar po mnenju avtorice raziskave kaže na dejstvo, da imajo vodstveni kadri v šolah »ustrezno družbeno osnovo« za izobraževalno politiko, ki bi vsebovala tudi pouk asturijskega jezika. Skoraj 70 odstotkov vprašanih je tudi izjavilo, da asturijski jezik uporabljajo v vsakodnevem življenju, nadaljnjih 13,5 odstotka pa jezik obvlada, vendar ga vsakodnevno ne uporablja.

Isabel Hevia Artime je rezultate raziskave strnila v tri sklope: kulturne vrednote jezika, pomen jezika v izobraževalnem procesu in doprinos poučevanja k normalizaciji asturijskega jezika. Njena sklepna ugotovitev je, da je znanje jezika in tudi njegova raba med vodstvenimi dejavniki v izobraževalnem sistemu zelo visoka »in so zato dobri pogoji za uveljavljanje jezika, če se sprejmejo ustrezni upravni ukrepi.« Po njeni oceni tudi o družbenih in izobraževalnih vrednotah asturijskega jezika ni nobenih dvomov in obstaja pripravljenost na izvajanje vseh ukrepov, katerih namen bi bil uveljavljanje jezika v šoli in tudi v vsakodnevem življenju, ukrepov, ki bi jezik ogrozili, pa ne sprejemajo.

Prav tako ravnatelj ocenjujejo, da bi bila vključitev asturijskega jezika v redni pouk koristna tudi v odnosu do pouka drugih predmetov, saj bi otroci osvojili temeljno izrazoslovje. Nadalje tudi ocenjujejo, da bi uvajanje tega jezika v pouk povečala učinkovitost

izobraževalnega sistema; sploh bi bilo po njihovem mnenju koristno uvajanje asturijskega jezika tudi v poučevanje drugih predmetov, torej ne samo jezika. Končno pa raziskovalka ugotavlja, da rezultati te raziskave sploh niso presenetljivi, ker potrjujejo raziskave o pomenu asturijskega jezika, ki so bile opravljene v prejšnjih letih. Seveda pa je treba po njeni oceni vztrajati pri spodbujanju vodstvenih kadrov v šolah, naj vprašanje jezika jemljejo z veliko resnostjo.

Sicer pa tudi pri Akademiji za asturijski jezik ugotavljajo, da so rezultati te raziskave povsem skladni z dosedanjimi ugotovitvami in drugimi sociolingvističnimi študijami. Prepričani so, da bi bilo sedaj treba vzposta-

Na slikah: desno Oviedo, glavno mesto Asturije
Spodaj evropska poslanka Zofija Mazej Kukovič

viti pogoje za ustrezno izobraževanje učiteljev in profesorjem, da bi lahko svoj poklic kakovostno opravljali v asturijskem jeziku. To naj bi bila naloga pristojnega urada deželne vlade. Pouk asturijsčine bi moral postati obvezen in ne več prostovoljen kot sedaj; k temu navaja tudi dejstvo, da je k prostovoljnemu pouku tega jezika sedaj prijavljenih 17.298 učencev, kar je skoraj 34 odstotkov vse šolske populacije.

Seveda so predstavili tudi nekaj podrobnih številčnih rezultatov raziskave, ki bo v celoti objavljena v prihodnjih mesecih. Anketni list je vseboval 16 trditev, ki so jih lahko anketiranci komentirali, da z njimi zelo soglašajo, soglašajo, ne soglašajo in sploh ne soglašajo. Tako jih samo 5,4 odstotka ne

soglašajo s trditvijo, da je asturijsčina zelo pomembna kulturna vrednota. 95 odstotkov jih ocenjuje, da je vredno, da se učenci tega jezika učijo v šoli in ga tudi uporabljajo. 91 odstotkov jih ocenjuje, da bi morali jezik učiti v okviru rednega učnega programa in ne kot prostovoljni predmet. 94 odstotkov je prepričanih, da bi morala zakonodaja zagotoviti prisotnost asturijsčine v šoli. 84,5 odstotka jih soglašajo z oceno, da bi asturijsčino poučevali vzporedno s španščino in z enim tujim jezikom. 89 odstotkov jih je prepričanih, da bi bila potrebna boljše specializacija profesorjev, ki poučujejo asturijsčino. 81 odstotkov jih meni, da bi bilo primerno uvesti asturijsčino kot drugi uradni jezik (poleg španščine) v deželi.

Slovenska poslanka v Evropskem parlamentu Zofija Mazej Kukovič

Evropska prihodnost na področju zdravja in varne hrane temelji na čezmejnem sodelovanju

Projekt sofinancira Evropska unija v okviru programa Evropskega parlamenta na področju komuniciranja. Evropski parlament ni bil vključen v pripravo ter ni v nobenem primeru odgovoren za informacije ali mnenja, ki jih vsebuje ta projekt, ki za Evropski parlament niso zavezujoča. V skladu z veljavno zakonodajo so avtorji intervjuvane osebe, založniki oziroma odgovorne osebe ustanov, ki oddajajo programe edini odgovorni za vsebino. Evropski parlament zato ne more biti tožen za morebitno posredno ali neposredno škodo, ki bi lahko nastala pri izvajanju tega projekta.

V letu 2008 sem kot ministrica za zdravje Republike Slovenije predsedovala Svetu ministrov za zdravje Evrope, in z zavzetostjo naredila v zdravstvenem sistemu Slovenije to, kar je bilo realno možno. Danes kot poslanka v Evropskem parlamentu med drugim delujem v odboru ENVI - Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane. Poleg tega predsedujem skupini evropskih poslancev, ki se zavzemamo za reševanje naraščajoče kronične bolezni ledvic v Evropi. V EP sem poročevalka za odbor ali politično skupino EPP za dosjeje, ki vplivajo na okolje, zdravje in varnost hrane. To je področje obnovljivih virov energije, protimikrobna odpornost, preglednost cen zdravil, direktiva o Ni-Cd baterijah in podporni program za nadzor in sledenje v vesolju.

Brez zdravih ljudi ni zdravega gospodarstva. Zdravje ljudi je predpogoj za kakovostno gospodarsko rast. V ta namen je potrebno tudi neprekinjeno krepiti sodelovanje med državami članicami.

Strategija EU za pametno, trajnostno in vključujočo rast sloni med drugim na povečanju inovativnosti v zdravstvu. To se odraža predvsem na področju digitalne agende in uni- je inovacij. Inovativne rešitve pričakujemo na področju izboljšanja kakovosti, učinkovitosti in finančni vzdržnosti zdravstvenih sistemov. Vzdržnost zdravstvenih sistemov je ena izmed najbolj perečih težav držav članic EU. Posebej v času, ko se mora implementacija direktive o čezmejnem zdravstvenem sodelovanju končati najkasneje do 25. oktobra letos. Danes, ko je v trendu intenzivnejši razvoj e-zdravja in telemedicine, postaja čezmejno sodelovanje na tem področju tudi tehnično izvedljivo.

Zdravje je odvisno od hrane. Hrana pa danes potuje od kmetije do krožnika tudi čezmejno. Evropska zakonodaja na področju varne hrane predpisuje ustrezno označevanje živilskih izdelkov, varnejšo uporabo pesticidov ter določa vsebnost aditivov v živilih. Določa tudi, da so lahko na živilskih izdelkih uporabljene samo zdravstvene trditve, ki so dokazane.

V Evropi imamo dve ključni agenciji v podporo zdravja in čezmejnemu sodelovanju. Kot prva Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) je bila ustanovljena v času krize na področju hra-

ne in prehranjevanja. Takrat so se razširile bolezni kot so salmonela in BSE (bolezen norih krav). Kot drugi pa Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) je bila ustanovljena leta 2005 s ciljem krepitve zaščite Evrope pred nalezljivimi boleznimi. Zbirajo znanstvena mnenja o tveganjih, ki jih predstavljajo trenutne in nastajajoče nalezljive bolezni.

Julija 2013 je EP potrdil predpise, ki bodo pripomogli k zaščiti Evropejk in Evropejcev pred različnimi čezmejnimi nevarnostmi za zdravje. Državljanom EU moramo zagotoviti zanesljiv in usklajen sistem odzivanja na tveganja in krizne situacije ter tako poskrbeti za njihovo zaščito. Pomembno je

usklajevati pripravljenosti na resne čezmejne grožnje, nastale zaradi nalezljivih boleznih ter kemičnih, bioloških in okoljskih dogodkov.

Za čezmejno sodelovanje pa je izjemnega pomena tudi zavedanje o nevarnosti protimikrobne odpornosti. Povečana protimikrobna odpornost predstavlja eno izmed največjih groženj človeškemu zdravju, saj prihaja do pojave odpornosti na zdravila, ki so bila v prejšnjem stoletju zelo učinkovita. Odporne bakterije danes ne poznajo meja, posledično ogrožajo zdravje ljudi ter živali. Ključni cilj je, da zmanjšamo uporabo antibiotikov tako v humani medicini, kot v veterini, in da ljudi o tem ozavešimo.

Danes se v Evropi žal soočamo z mnogimi neobvladljivimi boleznimi kot so rak, demenca, Alzheimerjeva bolezen,... Iz tega razloga je še prav posebej pomembno večje vlaganje v raziskave in razvoj. V novi Evropski finančni perspektivi je za to namenjen program HORIZON 2020 in FOND ZDRAVJE ZA RAST, kjer je veliko priložnosti za koriščenje s čezmejnimi sodelovanjem.

Zdravje je eno samo in nedeljivo. Na osebni ravni se ga velikokrat zavedamo šele takrat, ko ga izgubimo. Znanost je v povezavi z industrijo na področju zdravja proaktivna, morda včasih v reklamiranju svojih izdelkov celo preveč. Pa vendar, zdrav način življenja državljanov in državljanov EU, razvoj metod zdravljenja, opreme in zdravil prinaša rast. Pri naša zdravje ljudem, zdravo rast, zdrave proračune in zdrava delovna mesta. Ljudje moramo zdravje videti in čutiti kot predpogoj za kakovostno koli obliko rasti. Za čezmejno sodelovanje je to odličen izziv.

Zofija Mazej Kukovič,
slovenska poslanka v EP, SDS/EPP

Leta 2002 je ekipa Inštituta za arheologijo ZRC SAZU pod vodstvom dr. Antona Veluščka na lokaciji Stare gmajne pri Vrhniku naletela na izjemno najdbo. Ekipa strokovnjakov je na dnu jarka naletela na ostanke lesenega kolesa. Na mestu najdbe so jarek razširili in naleteli še na os, ki se je snela s kolesa. Nadaljnje raziskave so potrdile, da gre za zgodovinsko najdbo. Najdeno je bilo namreč najstarejše leseno kolo z osjo na svetu. Le nekaj let po zapletenem postopku konserviranja si je na razstavi Kolo, 5200 let v Mestnem muzeju Ljubljana to izjemno najdbo mogoče tudi ogledati.

Kolo in zgodovina

O tem, kdo naj bi izumil kolo ni zanesljivih podatkov. Uveljavljeno je prepričanje, da so prva kolesa uporabljali v Mezopotamiji v 4. tisočletju pred našim štetjem. Kasneje naj bi se od tam razširila po svetu. Obstajajo tudi nasprotne teze po katerih se izum kolesa pripisuje prazgodovinski Evropi. »Teorije so različne. Mezopotamiji se iznajdba kolesa pripisuje, ker so v tistem času vse velike iznajdbe prišle prav iz tega območja, nekaj o tem pa pričajo stenske poslikave. Strokovnjake najbolj preseneča dejstvo, da se v relativno kratkem času kolo pojavi na precej širokem območju,« o iznajdbi kolesa pove Irena Šinkovec iz Mestnega muzeja Ljubljana. V Sloveniji najdeno kolo naj bi bilo staro okoli 5200 let (natančna datacija: 3360-3080 pr.n.š.) in velja za najstarejše odkrito kolo na svetu. Kolo z osjo je datirano s pomočjo stratigrafskih podatkov, dendrokronoloških raziskav in radiokarbonske metode. Radiokarbonsko datiranje so izvedli v laboratoriju VERA (Vienna Environmental Research Accelerator) na Dunaju.

Kolo in os sta po mnenju strokovnjakov pripadala prazgodovinskemu dvokolesnemu vozu. Izdelano je iz žilavega in trdega jesenovega lesa, os je iz hrastovine. Najdeno kolo je sestavljeno iz dveh jesenovih plošč, ki sta bili spojeni s štirimi hrastovimi zagozdami in ima na sredini pravokotno odprtino, kamor je bila nasajena os. V premeru meri 72 centimetrov, debelo je približno 5 centimetrov. Izbor lesa ni bil naključen, saj je jesen žilav in trden les, ki je rasel v okolici kolišč. Poleg tega lahko doseže dimenzijo, ki je potrebna za velike deske brez grč. Os je izdelana iz enega kosa hrastovega lesa in meri 124 centimetrov. Na kolesi je bila pritrjena s hrastovimi zagozdami, kar pomeni, da se je pri premikanju vrtela skupaj s kolesoma. Po mnenju strokovnjakov najdba preseneča z natančno in izjemno domišljeno izdelavo. Upoštevanje krčenja in raztezanja lesa, način pritrdjevanja in spajanja ter drugi detajli kažejo na izredno spretnega mojstra ter poznavalca lesnih vrst. Poleg starosti tudi tehnološka dovršenost uvršča to najdbo v sam vrh svetovne kulturne dediščine.

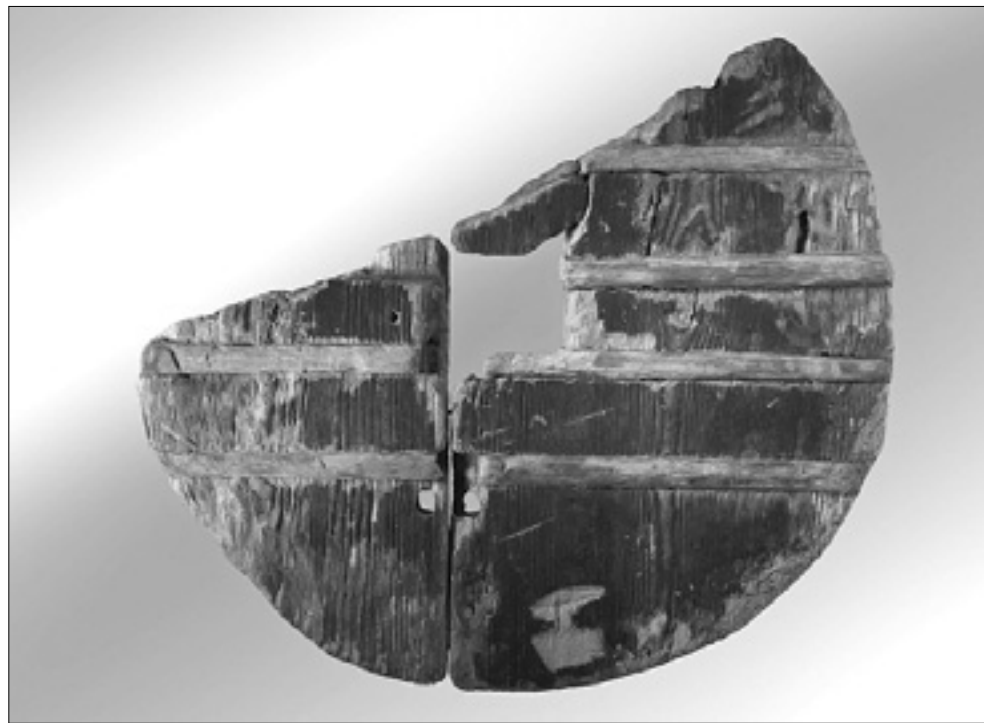
Premagovanje razdalj

Čeprav ni bilo cest, so ljudje že v prazgodovini premagovali na stotine kilometrov. To dokazujejo uvoženi predmeti in surovine, ki so potovale tudi 500 kilometrov daleč. Izdelki iz različnih delov sveta razkrivajo tedanje trgovske poti. Koliščarji sicer niso gradili cest, po kopnem so poti premagovali peš, od konca 4. tisočletja naprej pa tudi z vozovi, ki jih je verjetno vleklo govedo. Gibanje in transport tovora po kopnem je bilo omejeno zaradi neprehodnosti in je bilo manj primerno za daljše poti. »Vseeno pa je potrebno vedeti, da so tedanji prebivalci že samo zaradi potrebe gradnje kolišč potrebovali precej lesa. Celotno zaledje je bilo bogato z lesom. Za potrebe ene naselbine je bilo potrebno med 2000 in 5000 lesenih kolov. Obdelovali so tudi polja in vse to je bilo potrebno nekako pripeljati do

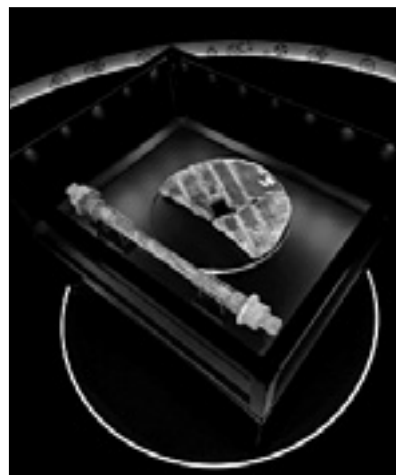
V MESTNEM MUZEJU LJUBLJANA NAJSTAREJŠE KOLO NA SVETU

5200 let star zaklad z ljubljanskega barja

ROBI ŠABEC

Na fotografijah; levo leseno kolo z ljubljanskega barja (MGML foto Matevž Paternoster); na sredini levo rekonstrukcija voza (MGML risba Igor Rehar); desno kolo in os na razstavi (MGML foto Matevž Paternoster); spodaj ostanki kolov s kolišča na Špici (MGML foto Grega Babič)

bivališč,« ob tem še doda Irena Šinkovec. Najbolj običajne so bile vodne poti in drevaki ali deblaki, seveda prav tako izdelani iz lesa. S čolni, dolgimi vse do 12 metrov, so prevažali tudi večje predmete. Na Ljubljanskem barju je bilo odkritih in dokumentiranih že okoli 60 drevakov iz različnih časovnih obdobij. Analize predmetov z Ljubljanskega barja kažejo na pogoste stike takratnih prebivalcev z Balkanom, od 4. tisočletja dalje pa tudi z območji na severu Apeninskega polotoka in v Alpah.

Barje - zakladnica

Na razstavi so poleg kolesa predstavljene tudi številne preostale najdbe odkrite na območju Ljubljanskega barja. Ljubljansko barje je namreč že vse od odkritja prvih kolišč leta 1875 postalo sinonim za prazgodovinske vasi na kolih in arheološki fenomen, ki je le dobrih dvajset let po prvih odkritjih v Švici zaznamoval tudi našo pokrajino. Prav lokacije, ki so danes ostale prepojene z vodo predstavljajo idealno mesto, kjer je mogoče najti različne dobro ohranjene arheološke predmete. Tudi najdeno zgodovinsko kolo se je tisočletja ohranilo prav zaradi mokrih, z vodo prepojenih tal. »Kolo, ki je bilo najdeno na kolišču Stare gmajne, na Verdu pri Vrhniku, južno od Ljubljane, se nahaja znotraj poznane konteksta kolišč. Pri najdbi pa vseeno gre za srečno naključje saj je samo območje barja veliko 160 km², sistematičnih izkopavanj pa je vse manj. Jarek, v katerem se je kolo našlo je bil predviden za poglabljanje.

Navdušenje kolegov ob najdbi pa je bilo resnično neverjetno,« nam o najdbi in nekdanji razširjenosti kolišč pove avtorica razstave Irena Šinkovec. Najstarejša barjanska kolišča sodijo v čas mlajše kamene dobe, okoli 4500 pr. n. št., in so z nekaj prekinitevami trajala skozi celo bakreno dobo do zgodnje bronaste dobe, okoli 1800 pr. n. št. »Gre za enoten tip koliščarske poselitve, ki je enaka v cellem alpskem prostoru v tem času. Ne gre za nek kulturni fenomen temveč bolj za prilagoditev okolju v tem času,« še doda Irena Šinkovec. Danes velja splošno uveljavljeno prepričanje, da je Barje v tem času še prekrivalo jezero, hiše pa so bile zgrajene na kolih – pilotih. Še danes hiše na barjanskih tleh temeljijo na podobnem načinu.

Prav koli – piloti so običajno tudi edini ostanki arhitekture, najdeni na prvotni poziciji. Vsi drugi podatki o načinu gradnje, izgledu hiš, poti, ograj in drugih arhitekturnih elementih so pridobljeni posredno, na podlagi fragmentov v naselbinskih plasteh. Na podlagi dendrokronoloških raziskav so raziskovalci rekonstruirali hiše, ki naj bi bile velike približno 3,5 x 7 metrov. Med seboj so bile oddaljene od dveh do treh metrov. Analize kolov so pokazale, da so hiše vsako leto popravljali, že po desetih ali dvajsetih letih pa so na istem mestu postavili nove. Obseg vasi se je ves čas spreminjal, načeloma pa naj bi naselje živelo le nekaj desetletij. Na podlagi podatkov iz posameznih najdišč naj bi bile stene hiš debele okoli 20 centimetrov in izdelane z različnimi

tehnikami: iz lesa, prepleta vej, plastilne gline in drobirja, ali obložene z lubjem. Običajno so bile premazane s plastjo gline, kar je nudilo optimalne klimatske pogoje. V hišah so bila odprta ognjišča, poploščena s kamenjem, ob njih pa žrmlje za mletje žita. Nasproti ognjišču so bila slamnata ležišča. Strehe so bile predvidoma dvokapne, pokrite s slamo ali drevesnim lubjem. Nad ognjiščem je bila kritina zaščitena z glinasto oblogo.

Koliko ljudi je v takšni hiši živel in v kakšnem sorodstvenem odnosu so bili, za enkrat še ni ugotovljeno. Koliščarji so žito pridelovali s pomočjo orodij iz lesa, kamna in roževine. Pomemben del njihove prehrane so bili sadeži in plodovi iz narave. Sklepa se, da so poznali celo vinsko trto. Gajali so ovce, koze in govedo, veliko mesa pa so si zagotovili z lovom na jelene, srne, divje prašiče, bobre, vidre in različne vodne ptice. Na podlagi ostankov ribjih kosti je ugotovljeno, da so v vodah živeli krapi, rdečeperke, navadni ostriži, linje, ščuke, rdečeočke in somi. Ribe so bile namreč pomemben vir njihove prehrane. Za ribolov so koliščarji uporabljali mreže, harpune, trnke in uteži.

Prazgodovinska kolišča okoli Alp, tudi slovenska, so zaradi neprecenljive vrednosti od leta 2011 vpisana na Seznam svetovne dediščine UNESCO. Med pomembnejšimi najdišči Ljubljanskega barja pa je potrebno omeniti še reko Ljubljanico, ki skriva številne dragocene arheološke predmete. »V lanskem letu smo v strugi Ljubljanice raziskovali rimsko ladjo, ki velja za edinstveno najdbo iz obdobja 1. stoletja pr. n. št. do 1. stoletja našega štetja. V njeni neposredni bližini je bila odkrita lesena konica iz obdobja paleolitika oziroma neandertalca, ki datira v čas izpred okoli 40.000 let. Lahko rečem, da Ljubljansko barje zagotovo skriva še marsikateri zaklad,« o pomembnejših arheoloških najdbah še pove Irena Šinkovec.

Spremljevalni program

Avtorica razstave Irena Šinkovec je zgodbo o kolesu postavila v tri sklope. Prvi sklop razstave predstavlja kolo v njegovem primarnem kontekstu – v prostoru in času kolišč na Ljubljanskem barju, s posebnim poudarkom na varovanju in ohranjanju bogate kulturne dediščine. Drugi sklop razstave predstavlja kolo kot enega najpomembnejših tehnoloških izumov s poudarkom na obdobju industrializacije in industrijske revolucije, ki je bistveno spremenila gospodarski, znanstveni, politični in širši družbeni razvoj zahodne civilizacije. Tretji sklop razstave kolo predstavlja na simbolni ravni vrtenja v drugačni razsežnosti časa in prostora. Predstavljeni so številni različni izumi, katerih odkritja so tesno povezana z iznajdbo in razvojem kolesa oziroma brez kolesa do njihove iznajdbe sploh ne bi prišlo.

Ob razstavi organizatorji ponujajo pester program vodstev, predavanj in delavnic za družine, odrasle, šole in vrtnice. Predvsem mlajši populaciji skušajo na interaktiven način približati takratni čas ne le skozi zbirke najdenih predmetov temveč tudi skozi vsebine v t. i. eksperimentalni sobi. Mogoče se je pomeriti v starodavni večini prižiganja ognja z dvema palicama, izdelati kamnito sekuro, tkati na statvah in še veliko drugega. Sodoben program o starodavnih veščinah namenjen v prvi vrsti učencem osnovnih šol je usklajen tudi z učnimi načrti za posamezne triade devetletke, srednješolcem pa so namenjeni posebni programi v okviru obveznih izbirnih vsebin. Voden ogled z delavnicami potekajo po predhodnem dogovoru.

Razstava je na ogled vse do 20. aprila. Več informacij o programih in spremljevalnih razstavah si lahko ogledate na www.kolo5200.si.

UDARNI BATALJON 31. DIVIZIJE IX. KORPUSA NOV

Spopad pri Lipi 16. januarja 1945

GIUSEPPE VENICA (prevedel in uvod napisal ALDO RUPEL)

Jurišno četo 31. Divizije v sestavi IX. Korpusa je nadrejeno poveljstvo ustanovilo na začetku decembra 1944, da bi divizija imela izbrano enoto za hitre prodore in protiudare, ki bi se premikala hitreje in neodvisno od brigad. V poročilih je pravilno vselej govor o jurišni četi, saj je šlo za okrog sto deset borcev, dve sta bili borki, zaradi izredne oborožitve – vsi so bili opremljeni z avtomatskim orožjem – in tudi uspešnosti v bojih, je bila njihova ognjena moč primerljiva s tedanjimi partizanskimi bataljoni. V samem četnem moštvu in med ostalimi enotami se je zato uveljavil naziv Udarne bataljon.

Bataljon so sestavljali mladi borci, v glavnem stari od sedemnajst do šestindvajset let, komandant jih je imel trindvajset. Premikali so se po operativnem ozemlju IX. Korpusa, se pravi po vsej Primorski in Gorenjski. Spodnji opis se nanaša na enega izmed najuspešnejših spopadov. Do njega je prišlo tako rekoč tik pred koncem vojne pri vasi Lipa na Krasu. Najbolj izčrpno je dogajanje opisal avtor znamenite trilogije Ukana (kasneje sta izšli še dve nadaljevanji) Tone Svetina – Vojko, sicer ostrostrelec in nato komisar čete v Udarne bataljonu. Njegov roman/kronika o elitni borbeni enoti nosi naslov Ognjeni plaz (1977). Iz poročil in romana izhaja, da je ta enota bila primerljiva z zavezniškimi komandosi.

Spodnje besedilo je v italijanščini napisal Giuseppe Venica, specializirani bolničar v goriškem Malem semenišču, kjer je nemška vojska opremila svojo bolnišnico. Opis sodi v okrog sto strani zapisanih spominov z naslovom (v prevodu) „Spomini na Osvobodilno borbo“ ki bodo spomlad izšli v dvojezični izdaji. Avgusta meseca leta 1944 se je Venica v Vrtojbi dogovorjeno dal „zajeti“ in je prešel v vrste Osvobodilne fronte. Zdravil je in se premikal na območju Renč, Vipavske doline in komsenskega Krasa. Njegov opis je izvirna oblika podajanja pjevem vojaškega dogodka z očmi pristnega bolničarja. Giuseppe namreč ves čas upora ni želel nositi niti pištole.

Do svoje smrti pred dvajsetimi leti je Venica v Gorici bil neposredni sosed podpisanega prevajalca.

»Ob 10.30 h 17. januarja 1945 sem se nahajal v Škrbini na Krasu. Nenadoma sem zaslišal streljanje, ki se je bliskovito stopnjevalo: streljali so iz pušk, puškomitraljezov in minometov. Odmevalo je od vzpetin jugozahodno od vasi Lipa. Četa 31. divizije, ki so jo preuredili v Udarne bataljon pod poveljstvom komandanta Lebana, je strahovito udarila

po koloni nemške vojske. Enoto je sestavljalo 89 borcev. Bili so najpogumnejši, odlično oboroženi in dobro izurjeni prostovoljci.

Iz zasede so s strahovitim in neprekinjenim ognjem napadli kolono približno 350 SS-ovcev, ki so prihajali iz Gradišča. V koloni je bilo precej vozov s hrano, strelivom in drugim blagom, ker je nemška komanda nameravala vzpostaviti stalno posadko v šrbski šolski stavbi, da bi nadzirali kraško planoto daleč okrog Komna. Na tistem območju so hoteli ustvariti zapreko proti partizanskim komunikacijskim in preskrbovalnim poteom. Minometi so z izstrelki dvigali oblake zemlje in zato jasno kazali na območje, kjer so bili pod udarom nacistični vojaki. Potek napada smo si ogledovali z nekoliko višjih vzpetin. Hrup, ki so ga povzročali s svojim streljanjem šarci, brejni in brede, se je mešal s kriki in glasnim stokanjem ranjencev ter s presunljivim hrzanjem zadetih konjev. Spopad se je zaključil ob 13. uri, po poltretji uri streljanja.

Plan za napad Udarne bataljona, ki so ga izdelali do potankosti, se je uresničil s popolnim porazom nemške kolone. Nekatere priče so povedale, da so se številni nemški vojaki v splošnem vrvežu in zmedu, ki sta nastala zaradi presečenja, streljali med seboj, ker se v zmešnjavi niso prepoznali. Ranjenih partizanov je bilo malo in skoraj vsi so utrpeli lažje rane. To je bila posledica odličnega načrta za napad, ki so ga izvedli do potankosti.

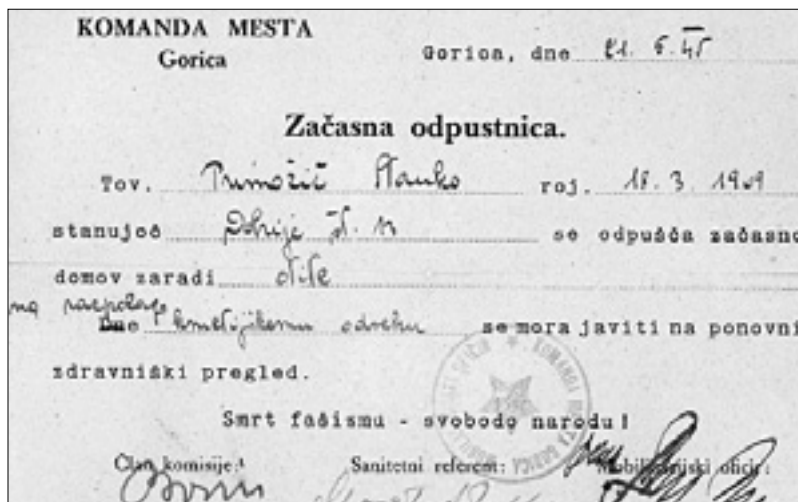
Pogled na kraj dogajanja je bil resnično grozljiv. Videl sem več kot sedemdeset mrtvih nemških vojakov, preživeli pa so se uspeli umakniti in poskriti v gostem grmovju. Razen ranjencev so vsi

opremo pustili na kraju napada. Zato je ležalo razmetano na tleh tudi njihovo orožje. Osemnajst konjev in mul je ubitih ležalo na tleh; drugi ranjeni kopitarji so brčali in krili po zraku z nogami, medtem ko so usmiljenja vredno rezgetali. Nekaj jih je že umiralo. Le nekateri so bili nepoškodovani: stali so privezani na vozove, omotični zaradi strahu, ki ga je povzročila bitka, neme ter nezavedne priče krvavega pokola.

Vozovi so bili polni nahrbtnikov, šotorov, odej, orožja in streliva; čelade in kosi orožja so bili raztreseni vsepovsod skupaj z orodjem, hrano, zdravili in drugim blagom: vse naj bi služilo opremljanju vojaške postojanke. Poveljnika nemške kolone so zajeli v Opatjem selu; prav nerazumljivo je bilo, kako je lahko prišel do vasi, ne da bi naletel na partizanske patrulje.

Zvečer so pripadniki Udarne bataljona s tremi vozovi vojnega plena, ki so jih vlekli pari črnih konj, potem ko so nenadoma pamenjali gospodarje, prišli v Škrbino. Partizanski komandant je za proslavljanje zmage priskrbel za svoje borce, ki so dosegli tolikšen uspeh, kar dva hektolitra vina. Med petjem in veselimi nazdravljanjem je v določenem trenutku nekaj borcev Udarne bataljona stopilo k trem vozovom. Kmalu zatem so se vrnili v hišo, kjer je potekalo zmagovito slavlje, oblečeni v nacistične uniforme in oboroženi z nemškim orožjem. Njihov prihod me je navdušil.

Veseli se je poglobilo, ko sem zagledal konja, ki je bil privezan za enim od vozov, kako se je sesedel na tla, verjetno zaradi rane iz strelnega orožja, ki je ni nihče dotlej opazil. Konj je negibno ležal na tleh z lahno sklonjeno glavo, ki jo je uzda, s katero je bil privezan k vozu, prid-

žala v zraku. Umiral je med težkim hropenjem in stokanjem s slino, ki se mu je cedila iz gobca; v več ali manj rednih presledkih, mu je iz razširjenih nozdrvi sopihala pena, dokler nismo poskrbeli in prekinili njegovo trpljenje s točnim strelom v glavo, ki mu ga je dal neki naš soborec s pištolo. Truplo je končno povsem obmirovalo.

Opazil sem, da so nekateri borci oblekli nemške plašče z vidnimi madeži krvi. Tragične vojne okoliščine povzročajo tudi takšno stvarnost. Čeprav so te stvari povzročale nekaj osuplosti, ni nihče tega posebej izpostavljalo. Če celovito gledamo na stvarnost, je treba upoštevati, da so se partizani odločili za osvobodilno borbo in za legitimno obrambo svoje zemlje, svojih družin, svojih življenj proti nemškemu napadalcu in nacifašizmu, da bi zmagali in lahko živeli svobodni ter v boljšem svetu.

Pod večer je Udarne bataljon krenil z vozovi proti drugim območjem, više gor na planoto, po poteh, ki jih je vovodla kurirska mreža. Bil je stalno in povsod pripravljen na spopade, kjer se je pokazala potreba.

Naslednje jutro so drugi nacisti, ki so prav tako prišli iz Gradišča, že bili na kraju, kjer so partizani sprožili napad in so takoj odprli ogenj iz svojih oklepnikov proti prvim hišam v Lipi. Po nekaj streljih so šli v vas z namenom, da jo zažgejo skupaj z naselji Šebrelje in Škrbina. Začetni namen je nemški komandant spremenil po poslušanju škrbinskega župnika, ki mu je zagotovil, da vaščani niso sodelovali v napadu, saj se je le-ta začel z osamljenega grebena daleč od vasi in njeni prebivalci niso o zasedi vedeli prav ničesar.

Vasi so se torej rešile zle usode, so se pa nacisti vseeno morali znesti nad pre-

bivalstvom, zato so s silo zasegli vozove in vole, na katere so v Lipi na tri voze naložili padle vojake skupaj z nekaterimi ranjenci, ki so se prejšnjega dne zdeli mrtvi. Mi smo jih namreč oskrbeli in obvezali ter jih pustili na kraju spopada. Starejši vaščani so morali prepeljati naložene vozove do Gradišča. Tam so morali ostati skupaj z vprego cele tri dni. Ko so družine že obupale nad njihovo usodo, pa so bili izpuščeni domov.

Nemška vojska je poleg tega zaporedno pregledala vse hiše v Lipi in Šebreljah. Ko so nacisti prišli do Škrbine, sem se že spustil v podzemno skrivališče skozi maskirano odprtino, nad katero so namestili stroj za rezanje krme. Nahajal sem se pri kmečki stavbi, ki je imela vse značilnosti srednjeveške hiše vključno z dvoriščem, ki ga je obkrožal debel zid. V tistem neudobnem predoru se nisem zavedel, kdaj je potekalo pregledovanje nad mano in po vsej hiši, čeprav sem zelo prežeče poslušal. Iskreno sem se zahvalil lastniku kmetije, ko je prišel in me potegnil iz tiste luknje.

Nekaj let po zaključku vojne sem pomislil, da ga obiščem skupaj s svojo ženo, da bi mu izkazal hvaležnost. Ko sem prišel v vas, me je pričakalo grenko razočaranje, kajti moški je že umrl nekaj časa prej.

Na fotografijah (v smeri urinega kazalca): 1. Konji so bili koristni za prenos hrane in streliva; 2. Spomenik pri Lipi, posvečen spopadu. Avtor je Tone Svetina, pisatelj in nekdanji borec Udarne bataljona; 3. Primer dokumenta sanitetne službe; 4. Kurirji med počitkom; 5. Izkaznica Jugoslovanske armade za borca brigade Fontanot.

SSG - Baletna predstava v tržaškem Kulturnem domu

Racionalni in melanholični Čarovnik iz Oza

Skupina Kaos iz Firenc je v znani zgodbi ponazorila proces dozorevanja mladega človeka in s svojim solidnim nastopom prepričala gledalce

Racionalni in resnobno melanholični Čarovnik iz Oza je v petek preselel gledalce baletne predstave, ki jo je sodobna baletna skupina Kaos iz Firenc odplesala v tržaškem Kulturnem domu v okviru ponudbe, ki jo zunaj abonmaja pripravilo Stalno slovensko gledališče v sodelovanju z združenjem Artisti Associati. Protagonistka baleta je deklica Dorothy, kot v znanem mladinskem romanu ameriškega pisatelja L. Franka Bauma *The Wonderful Wizard of Oz* (iz leta 1900, prvem iz dolgega niza zgodb o čudovitem čarovniku), po katerem je balet povzet, in kot v še bolj znanem, pravzaprav kulturnem filmu iz leta 1939 *The Wizard of Oz* (iz leta 1939) režiserja Victora Fleminga z odlično Judy Garland - pravzaprav je ravno sloviti film gledalcem v pomoč pri razvozlavanju zgodbe, ki jo balet pripoveduje.

Koreograf in ustanovitelj skupine Kaos Roberto Sartori je namreč predstavo osredotočil na mlado Dorothy, ki se spoprijema s težavami v odrasčanju iz najstnice v zrelo osebo. Ko Dorothy spozna, da realni svet terja razumnost, pogum in srce, se najprej od realnosti oddalji, a ko vse te tri lastnosti najde v sebi, se vanjo vrne kot odrasla osebnost. V baletu te tri lastnosti ponazarjajo pravični liki Strašila, Pločevinastega človeka in strahopetnega Leva, ki jih Dorothy sreča na poti do mogočnega čarovnika, ki naj bi ji pomagal, da bi se vrnila domov, od koder jo je odnesel tornado. Dorothyjina pot se kot v knjigi in filmu začne s smrtjo zlobne čarovnice vzhoda v tornadu, česar se veselijo grizljajoči palčki, med potjo se mora deklica spopasti z letečimi opicami, ki služijo zlobni čarovnici zahoda, medtem ko ji pomagata dobra čarovnica severa in seveda čarovnik iz Oza.

Kljub pravičnim likov polni zgodbi Roberto Sartori predstave ni napolnil z živimi barvami in razposajenimi

elementi, temveč se je raje opredelil za sivo, belo, črno in sploh za temnejše nevtralne barve, ki pa so tokrat polne temperamenta in odražajo počutje protagonistke. Tudi efektne video-projekcije, ki so dopolnilni del predstave, se držijo nevtralnih barv in večinoma slo-nijo na svetlobnih igrar. V plesnih gibih ni igrivosti, temveč poudarjajo izredne sposobnosti izurjenega človeškega telesa. Tako predstava govori predvsem gledalčevemu razumu in njena komunikativnost redko najde neposredno pot do njegovega čustvovanja, a kljub temu pusti za sabo močan vtis. Vsekakor terja vnaprejšnje sprejemanje novih izraznih smeri, enako kot sprem-ljajoča glasba, ki jo je namenoma zanjo ustvaril duo Kousagi Project Diega Cofoneja in Chieja Yoshidaja. Kakorkoli že, plesalci skupine Kaos so s svojo izurjenostjo in solidnim nastopom gledalce prepričali. (bov)

Plesalci iz Firenc so svojim nastopom prepričali gledalce

FOTO DAMJAN

SSG - Pedenjped izbral najlepši risbici

Nagradili Mijo in Mattio

Zmagovalca Mija in Mattia med Markom Škabarjem in Primožem Fortejem

FOTO DAMJAN

Mija in Mattia sta se v petek zvečer rokovala z Pedenjpedom. Igralec Slovenskega stalnega gledališča Primož Forte, ki je po kulturnih pesmicah Nika Grafenauerja pripravil uspešno otroško predstavo Pedenjped, je namreč med vsemi risbicami, ki so jih prejeli v SSG, izbral ravno njuni. Mija Poljšak, ki obiskuje barkovljansko šolo Finžgar, je tako prejela nagrado med osnovnošolci, Mattia Schleiffer iz openskega vrta A. Čok pa je slavil med otroci, ki obiskujejo vrte. V obeh primerih je nagrada predvidevala brezplačno vstopnico za ogled plesne predstave Čarovnik iz Oza, s katero je v petek na velikem odru nastopil baletni ansambel Kaos iz Firenc (o njej poročamo v zgornjem članku).

Pedenjrisbice je na naslov Slovenskega stalnega gledališča poslalo lepo število otrok, ki so si v minulih tednih ogledali najnovejšo otroško produkcijo tržaškega teatra. Pedenjped in njegov pomočnik Marko Škabar sta jih razobesila po gledališkem foajeju, da jih lahko v teh dneh občudujejo vsi ljubitelji gledališča.

INTERVJU - Glasbenik iz Pordenona je za kuliso filma *Il Divo* prejel nagrado Morricone

Teho Teardo o svoji glasbi

Teho Teardo velja za uspešnega glasbenika, ki je na mednarodni sceni zaslovel tako med privrženci alternativnega rocka kot med ljubitelji filmske glasbe. Širše italijansko občinstvo, ki je na področju sodobne glasbe morda manj podkovano v primerjavi z občinstvom drugod po Evropi, ga pozna predvsem po glasbenih kulisah filmov, med katerimi velja omeniti *L'amico di famiglia*, *Diaz* in *Il Divo* (za slednjo je Teardo prejel prestižno nagrado Ennio Morricone). Le redki pa vedo, da je Teho domo iz Pordenona in da je na začetku kariere kot vodja zasedbe Meathead ustvarjal pristno mešanico rocka, industrijske in elektronske glasbe. Z omenjeno skupino je nekoč nastopil tudi v naših krajih - točneje na rock festivalu, ki je pred skoraj dvajsetimi leti potekal pod šotorom v Dolini. Spominjam se, da je na mrzlo noč Teardova skupina očarala prisotne s posebnim stilom, ki je spajal industrijske in elektronske zvoke ter na glasbenem področju predstavljal pravo novost.

»Odrasčal sem v Pordenonu, na začetku sem pogosto nastopal v klubih oziroma na festivalih, ki so se odvijali v naši deželi. In vendar se z umetniškega vidika s pordenonskim mestom nisem uspel poistovetiti. V sicer bogatemu kulturnem vzdušju, ki je značilno za Furlanijo Julijsko krajino, se še danes ne prepoznam. S člani skupine Meathead, pri kateri sem začel svojo ustvarjalno pot, smo bili tujci na svoji zemlji. Z ostalimi zasedbami, ki so v naši deželi in izven nje zaslovene v devetdesetih letih, na primer Prozac+ in Tre allegri ragazzi morti, nisimo delili odra in si niti nikoli nismo segli v roko.«

Vaša glasbena pot je bila sprva raznolika in razvejana, zadnje čase pa se posvečate skoraj izključno filmski glasbi. Ste se od industrial-rocka dokončno poslovili?

To pot sem tako rekoč že prehodil, zato se k njej ne vračam. Rock je bil zame odskočna deska - bistvo, pri katerem se je vse začelo: kot najbrž pri vsakomur, je začetek imel tudi v mojem primeru bodisi svetle bodisi manj svetle odtenke. To fazo sem že zdavnaj prešel, živim in ustvarjam v obdobju, ki dopušča številne možnosti za glasbeno eksperimentiranje, zato se ne omejujem na samostojne ločene glasbene zvrsti, ampak skušam presegati vzorce in hkrati postavljati nove mejnike.

V okviru evropske turneje ste pred kratkim nastopili v slovenski prestolnici. Ob priliki ste na oder povabili ikono nemške alternativne glasbe, to je vodjo skupine Einstürzende Neubauten, Blixa Bargelda.

Pred nekaj meseci sva z Blixo izdala ploščo z naslovom »Still Smiling«, ki je doživela nepričakovan komercialni uspeh. Sodelovanje ni bilo naključno, omenjenega glasbenika cenim in spoštujem, sledim mu že vrsto let. Z Blixo sva se po izidu plošče podala na evropsko turnejo, med katero sva nastopila v ljubljanskem Kinu Šiška. Takih in podobnih sodelovanj se vsakič znova veselim. Tudi ko sem se posvečal rock-industrijski glasbi sem z veseljem sodeloval z glasbeniki, ki so se postopoma uveljavili na mednarodnih prizoriščih. Na podlagi svojih izkušenj

ugotavljam, da sodelovanje na glasbenem področju obrodi le pod pogojem, da znaš kolegom prisluhniti dovolj natančno in če se potrudiš, da pravilno dojameš ter izvirno preoblikuješ njihovo umetniško sporočilo.

Kako sploh ločujete izvirno, kvalitetno glasbo od manj uspešnih izdelkov? Kateri so elementi, ki naj bi jih vsebovala dobra glasba?

Preprostega odgovora ni. Takim glasbenikom, ki radi ustvarjajo, se preizkušajo z novimi tehnologijami in si prizadevajo, da bi ohranili kakovost v končnih izdelkih, najraje svetujem naj jemljejo sebe za izhodišče; prisluhnejo naj globljev željam, ki jih nosijo v srcu. To velja predvsem za mlajše ustvarjalce, ki naj ne sledijo zgolj uveljavljenim glasbenikom ali skladateljem, temveč naj bodo čim bolj samoiniciativni. Mlad talent naj poslušalcem sporoči to, kar zares čuti v sebi.

Imajo vas za mojstrskega skladatelja, med drugim ste nosilec nagrade Ennio Morricone za film *Il Divo*. Uveljavljate pa se tudi kot menedžer in glasbeni producent

Leta 2011 sem ustanovil založbo Specula Records, ki jo upravlja z ženo. Zanima naju izključno dobra glasba v tržni niši, ki jo zastopa. Bistveno manj pozornosti posvečava promociji in prodaji glasbenih izdelkov. Ni mi mar, če uveljavljene založbe sledijo podobni logiki, ali pa obratno, logiki dobička za vsako ceno. Premiki in novosti na glasbenih tržiščih ti danes omogočajo, da ciljaš na kvaliteto, zato sem pre-

Glasbenik Teho Teardo

pričan, da je treba vsako priložnost izkoristiti do kraja. Hkrati opažam, da so tradicionalna glasbena tržišča zašla v krizo - eden izmed razlogov je prav to, da so premalo vlagala v kvaliteto glasbenih izdelkov.

Kriza je torej udarila tudi po glasbenih tržiščih ...

Verjetno je v trenutku, ko se midva pogovarjava, nekdo v tiski, ker so ga ravnokar odpustili iz kake založbe. Nahajamo se v kriznem obdobju, nove tehnologije, ki se uveljavljajo na glasbenem področju, in novi mediji za promocijo in trženje glasbe prinašajo dobre, a tudi slabe novice. Sicer ugotavljam, da večja svoboda v glasbenem izražanju žal le redkokdaj sovpada s kvaliteto oziroma s povsem izvirno glasbo.

Mitja Stefancic

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka: Fircbologi – O pilotih, pici in pirueti
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Naš športnik 2013, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Show: Uno mattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **10.00** QB – All'estero quanto basta **10.30** A Sua immagine **10.55** Maša, sledi Angelus **12.20** Linea Verde **13.30** 16.30, 20.00 Dnevnik **14.00** Show: L'Arena **16.35** Show: Domenica In **18.50** Kviz: L'eredità **20.40** Igra: Affari tuoi **21.30** Nad.: Un matrimonio **23.30** Speciale Tg1

Rai Due

7.00 Film: La banda delle frittelle di miele **8.40** Dok.: Voyager Factory **9.20** Dok.: A come Avventura **10.00** Odd.: Ragazzi, c'è Voyager **10.40** Serija: Il nostro amico Charly **11.25** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 20.30 Dnevnik **13.45** Film: Bolt, un eroe a 4 zampe (anim.) **15.25** Film: Lilli e il vagabondo II – Il cucciolo ribelle (anim.)

16.30 Film: Mulan II (anim.) **17.45** Risanke **18.40** Film: Il cane pompiere **21.05** Serija: NCIS **21.45** Film: Piacere, Dave (kom., i. E. Murphy) **23.20** Športna rubrika

Rai Tre

7.05 Nad.: La grande vallata **7.55** Cinema d'oggi **8.10** Film: Le meraviglie avventure di Marco Polo **9.55** Serija: New York, New York **10.45** TeleCamere **11.10** Tgr Estovest **11.30** Tgr RegionEuropa **12.00** Dnevnik in rubrike **12.15** Tgr Mediterraneo **12.55** E' uno di quei giorni che... **13.45** Timbuctu – I viaggi di Davide **14.00** Dnevnik **14.30** In \u00BD Ora **15.05** Kilimangiaro **18.55** 23.25 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Film: Rango (anim.) **23.40** Nad.: I ragazzi di Pippo Fava

Rai Nedelja, 5. januarja
Rai 2. ob 21.45

Piacere Dave

ZDA 2008

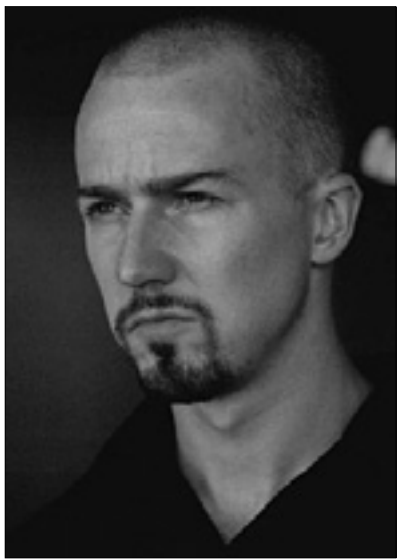
Režija: Brian Robbins

Igrajo: Eddie Murphy, Elizabeth Banks, Gabrielle Union in Scott Caan

Za vse, ki se še zabavajo ob gledanju filmov, ki pripovedujejo o Marsovcih, je Brian Robbins poskrbel za zgodbo o Daveju. Navidez nerodnem človeku, ki ne pozna nobenih gosposkih in niti ne človeških manir: hodi kot slon, se pači kot opica, hrešči kot pokvarjen radio. V resnici pa ni pri tem nič čudnega, kajti Dave je vesoljska ladja, v kateri prebivajo drobni Nezemljani. Posadka je pristala na zemlji, da bi tu izsušila vsa morja in oceane. to pa ne zato, ker bi potrebovali vodo, temveč zato, ker je na njihovem planetu sol primarni vir energije. Njihova misija pa se delno izjalovi, ko Nezemljani spoznajo simpatično mamo samohranilko in njenega sina. To srečanje primora vesoljska bitja, da se spopadejo s čustvi, kar seveda spremeni njihove namene...

Rete 4

7.15 Media Shopping **7.45** Film: Il ritorno di Lassie **9.25** Dok.: Storie di viaggio a... **10.00** Sv. Maša **10.50** 12.00 Rubrika: Pianeta mare **11.30** Dnevnik **13.00** Dok.: Magnifica Italia **13.55** Donnavventura **15.00** Film: I ragazzi della via Pal **18.55** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.20** Film: No problem (kom., It.)

23.25 Film: American History X (dram., '98, i. E. Norton)

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **8.50** Le frontiere dello spirito **9.55** Resn. show: Fashion Style **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Show: L'arca di Noè **14.00** Film: Tom – Un angelo in missione **16.00** Film: Un cocodrillo per amico **18.00** Film: Un fidanzato per mamma e papà **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il Segreto **23.30** Nad.: Il peccato e la vergogna

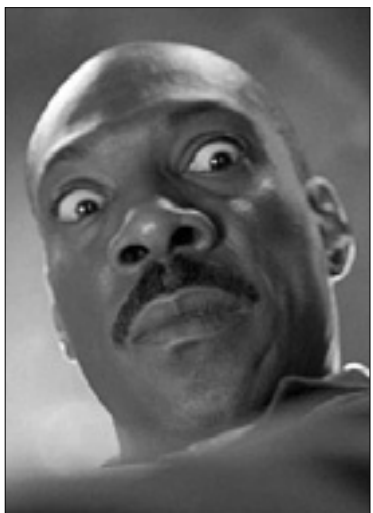
Italia 1

7.35 Nan.: Padre in affitto **8.15** Film: High School Musical **10.15** Film: High School Musical 2 **12.25** Dnevnik in šport **13.40** Film: Snow Buddies – Supercuccioli sulla neve **15.25** Film: Supercuccioli nello spazio **17.05** Film: Air Buddies – Cinque cuccioli alla riscossa **18.30** Dnevnik **19.00** Nad.: Arrow **21.30** Film: Neverland (fant.)

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Serija: Suor Therese **11.30** Serija: McBride **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.35** Nan.: Due South **18.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Natale nel Paese delle Meraviglie **21.10** Film: Ben Hur (dram.)

VREDNO OGLEDA

Tele 4

6.30 Ricette di Giorgia **6.50** Italia economia e prometeo **7.00** Voci in piazza **9.45** Dnevnik **10.00** Maša **11.00** 23.15 Rotocalco Adnkronos **11.15** Aktualno: Musa Tv **12.30** 19.00 Qui studio a voi stadio **18.00** Le ricette di Giorgia **18.20** Tanta salute **23.00** Dnevnik **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Risanke **10.40** Na obisku **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **11.55** Odd.: Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.25** Koncert skupine Čompe **14.50** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **15.20** Film: Notredamski zvonar (anim.) **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.15** Pesem je – Greentown jazz band **17.35** Winnetou se vrača z Demetrom Bitencem **18.35** Risanke **18.55** 22.50 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Oblast **21.05** Intervju **22.05** Dok. serija: Vilage folk **22.15** Dok. serija: Kulturni vrhovi **23.15** Slovenski magazin

Slovenija 2

7.40 Slovenski magazin **8.05** Slovenci po svetu **9.25** Alpsko smučanje – svetovni pokal: slalom (ž), 1. vožnja, prenos **10.20** Le plesat me pelji 2013 – Državno srečanje folklornih skupin **12.25** Alpsko smučanje – svetovni pokal: slalom (ž), 2. vožnja, prenos **13.20** Nordijsko smučanje – svetovni pokal, zasledovalna tekma, 9 km (ž), prenos **14.15** Biatlon – svetovni pokal, skupinski start (m), pon. **14.55** Odbojka: kvalifikacije za SP (m), Slovenija – Makedonija, prenos **16.30** Nordijsko smučanje – novoletna skakalna turneja, kvalifikacije, vključitev v prenos **17.40** Biatlon – svetovni pokal, skupinski start (ž), pon. **18.15** Rokmet – kvalifikacije za SP (m), Slovenija – Luksemburg, prenos **20.00** Nordijsko smučanje – svetovni pokal, zasledovalna tekma, 10 km (m), pon. **20.30** Žrebanje Lota **20.40** Perpetuum Jazzile – The Show **22.40** Dok. odd.: Imenujejo jo Mjanmar – odstiranje zaveze

Slovenija 3

7.05 8.15, 10.45, 21.30 Žarišče **8.30** 9.50, 11.30, 12.30, 14.45, 16.10 Na tretjem... **9.25** Kronika **13.30** Prvi dnevnik **13.45** 15.30 DZ dnevno **16.45** Politik, to sem jaz! **17.30** Poročila **17.45** 21.45 Kronika **19.00** Dnevnik **19.55** 22.00 Sporočamo **20.00** Svet v besedi in sliki **21.10** Tedenski napovednik **22.00** Satirično oko **Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

7.30 Infokanal **12.25** Alpsko smučanje **13.25** 14.55 Nordijsko smučanje **13.55** Dnevni program **14.20** Čezmejna Tv **14.30** Vsedanes - Svet **14.45** 17.45 Kino premiere **15.40** Odbojka, kvalifikacije za SP **16.30** K2 **17.00** Tednik **17.30** Avtomobilizem **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Village folk **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Est - Ovest **19.50** 22.20 Copeam **20.00** Vesolje je... **20.30** Rokomet, kvalifikacije za SP **22.15** Slovenski magazin **22.45** XXII Rassegna Internazionale **23.25** Mediteran

Tv Primorka

11.00 14.00, 16.30 Tv prodajno okno **11.30** Videostrani **14.30** Med nami **15.30** Kmetijska oddaja **17.00** Rad igram nogomet **17.30** ŠKL **18.30** Besede miru **19.00** Pravljica **19.10** Duhovna misel **19.20** Predstavljamo: skrivnosti slovenskega jezika **20.00** Zgodbe o glasbi **21.20** Legenda o sveti Heleni in sveti Marjeti **22.20** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

Pop Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije **10.15** Nan.: Zoey 101 **10.40** Film: Med zmi-

kavti **12.20** Nad.: Mentalist **13.15** Film: Neuslišane molitve **14.50** Jamie – obroki v pol ure **15.20** Nad.: Sočna strast **16.15** Odd.: Enostavni obroki Rachel Allen **16.45** Film: Otroštvo v Manhattnu (rom.) **18.15** Odd.: Okusi brez meja **18.55** 24UR – novice **20.00** Film: Morlici (kom., i. A. Kutcher, K. Heigl) **21.40** Film: Beseda za besedo (dram., i. R. Gere, J. Binoche) **23.30** Film: Srhljive skrivalnice (horor, i. R. De Niro, D. Fanning)

Kanal A

6.00 Risanke **7.30** Serija: Uresničite sanje **8.05** Serija: Igrače za velike **8.40** Serija: Igrače Jamesa Maya **9.45** ŠKL – Šport mladih **10.40** Tv Prodaja **10.55** Astro Tv **12.35** Serija: Čarovnije Crissa Angela **13.05** Film: Aljaska **15.00** Film: Film za zmenke **16.35** Serija: Vlomilci **17.05** Serija: Revolucija **18.00** Dok. film: Doma v Afriki **19.10** Pazi, kamera! **20.00** Film: Harry Potter in svetlinje smrti (fant.) **22.20** Film: Cobb

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00; Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00, 10.50, 14.10 Music box; 10.15 Iz domače zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.30 Z naših prireditvev; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Kronika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji; 11.30 Malo za š(t)alo; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opol-dnevnik; 14.30 Na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik; 20.00 Okrog osmih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 14.30 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Vivere il vangelo/Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Glasba; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Ora musica; 12.00, 20.00 Felizig files; 13.00, 20.30 La rosa dei venti/Detto tra noi in musica/La radio a modo nostro/I magnifici 22; 14.00 L'alveare; 15.00 Ferry sport; 17.45 Pesem tedna; 18.00 Album charts; 19.00 Saranno suonati; 21.30 Sonoricamente Puglia; 22.00 Extra extra extra; 23.00 Pic nic electronique; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros (pon.); 18.15 Violinček (pon.); 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vremenska napoved; 7.00 Jutranja Kronika; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga (pon.); 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitev oddaje s pregledom novic; 14.35 Odskočna deska; 15.30 DIO; 16.30 Mladi in legende... na en koš; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov dneva; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Napoved sporeda; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Evangelicansko

bogoslužje; 11.00 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Sere-nade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obisk kraljice; 20.00 Vokalno-instrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Vaša piko-lovska narava bo v prihodnjih dneh privrela na površje. Sprostite se in se ne obremenjujte z malenkostmi. Ob koncu tedna posvetite čas družini ter se napolnite z novim zagonom.

BIK 21.4.-20.5.: Polni samozavesti se boste v prihodnjem tednu brez težav spopadali z obveznostmi na delovnem mestu. Pozitivna energija bo navduševala ljudi okoli vas. Zdravje: okrepite si imunski sistem.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Brezskrbno zabavanje in zane-marjanje službenih opravil bosta pustili posledice, saj vas bo čakalo ogromno dela, kar bo negativno vplivalo na vašo motivacijo. Razdelite si svoj čas.

RAK 22.6.-22.7.: Vztrajnost in trdna volja bosta sicer pripomogla k dobrim dosežkom na delovnem mestu, vseeno pa se prilagodite tudi kolektivu. Ljubezen: na tem področju so možne spremembe.

LEV 23.7.-23.8.: V prihodnjem tednu si ne belite glave zaradi službe in šefa, delo začnite opravljati počasi. S kolektivom se boste odlično razumeli. Izberite si novoletno zaobljubo in se ji držite.

DEVICA 24.8.-22.9.: Obveznosti na delovnem mestu vam bodo povzročale veliko težav. Kljub temu boste svoj prosti čas preživeli stran od službe, v krogu prijateljev in družine.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Brezglavo zapravljanje se bo kmalu močno poznalo v denarnici. Več pozornosti namenite finančnemu načrtovanju. Lahko se zgodi, da se boste na delovnem mestu sprli s članom.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: V prihodnjih dneh boste imeli veliko motivacije za opravljanje dela. Venera bo vplivala na vaše čustveno razpoloženje. Pazite v odnosu s partnerjem, da ne boste svojevglavi.

STRELEC 23.11.-21.12.: Ogromno pozornosti boste namenili obveznostim, ki jim v prihodnjem tednu ne bo videti konca. S prijatelji se boste dobro razumeli, kljub temu pa ne boste našli časa za njih.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Odprite pot svoji ustvarjalnosti, ki v prihodnjih dneh ne bo poznala ovir. V službi boste motivirani. Ljubezen: težave s partnerjem se bodo še poglabile. Odločite se za pogovor.

VODNAR 21.1.-19.2.: Pazite se zahrbtnosti sodelavca, ki vam je že v preteklosti povzročil težave. Igrajte pošteno in se ne spuščajte na njegov nivo. Po potrebi obvestite nadrejenega. Več časa namenite družini.

RIBI 20.2.-20.3.: Energija v prihodnjem tednu ne bo najboljše. Poiščite novo motivacijo, ki bo poskrbela za dobre rezultate. Tudi v zasebnem življenju potrebujete nov zagon. Več časa namenite prijateljem.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Film: Tea, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.05** Dok.: I Tg della storia **9.35** Sveti trije kralji – koncert **10.30** A Sua immagine **10.55** Maša, sledi Angelus **12.20** Show: La prova del cuoco **13.30** 17.00 Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Film: Un pizzico d'amore e di magia **16.40** Dnevnik

16.55 Film: *Le avventure di Huckleberry* **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: La prova del cuoco – Speciale Lotteria Italia

Rai Due

6.40 Risanke **8.05** Sorgente di vita **8.35** Nan.: Le nuove avventure di Flipper **10.00** Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Quelli che aspettano... **15.40** Show: Nicola Savino in Quelli che il calcio **17.05** Dnevnik in šport **18.10** Športna rubrika: 90° minuto **19.35** Nan.: NCIS **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: LOL – Tutto da ridere **21.10** Dok.: Voyager **23.15** Odd.: La Domenica Sportiva

Rai Tre

6.00 Dnevnik **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Film: I figli di Zanna Bianca

9.25 Film: *Il gatto venuto dallo spazio* **11.15** Serija: New York, New York **12.00** Dnevnik **12.45** Film: Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.10** Nad.: Terra Nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 23.15 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Simpatiche canaglie **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Presadiretta **23.30** Aktualno: Speciale Sconosciuti

Rete 4

6.10 Media Shopping **6.25** Film: Totò – Sapere e la magica storia della pizza **8.10** Film: I misteri di ballo **9.45** Nad.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Ieri e oggi in Tv

14.45 Film: *Il dottor Živago* (dram., ZDA, '65) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.30** Nad.: Downton Abbey **0.05** Film: Mezzanotte nel giardino del bene e del male

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Il quarto re **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Film: Quando meno te lo aspetti **16.30** Film: 5 appuntamenti per farla innamorare **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Film: Vip **23.40** Film: Piper

Italia 1

6.55 Nad.: The Middle **7.55** Film: High School Musical – La sfida **10.05** Film: High School Musical 3 – Senior Year **12.25** Dnevnik in šport **14.00** Simpsonovi **14.25** Nan.: What's my destiny Dragon ball **14.50** Nan.: Naruto **15.20** Ice Galà – Bolzano **17.15** Red Bull BC One World Final Seoul **17.50** Nan.: How I met your mother

18.15 Risanke: Tom & Jerry **18.30** Dnevnik **19.25** Nad.: Arrow **21.10** Show: Zelig **23.15** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 Omnibus **7.30** Dnevnik **7.55** Film: Sis- si, la favorita dello zar **10.00** Serija: Suor Therese **11.30** Serija: Agente speciale Sue Thomas **13.30** 20.00 Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Film: Un Natale con i fiocchi

(kom.) **16.35** Serija: The district **18.10** Nan.: Il commissario Cordier **20.30** Natale nel paese delle meraviglie **21.10** Film: Balla coi lupi (voj.)

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Luoghi magici **8.05** Dok.: Il portolano **12.40** Aktualno: Musa Tv **13.00** Ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.30 Košarka **16.30** Dnevnik **17.00** Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **19.00** Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

23.30 Film: Vatel

Slovenija 1

6.20 Utrip **6.35** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.35** 15.40, 18.35 Risanke in odd. za mlade **11.10** Odd.: Moja soba **12.00** Odd.: Ljudje in zemlja **13.00** 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.35** Polnočni klub (pon.) **15.10** Dober dan, Koroska **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi **22.40** Vreme, Kultura, Šport **23.00** Umetni raj **23.30** Knjiga mene briga

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.55** Otroški infokanal **10.10** Dobra ura **11.35** Dobro jutro **13.25** Kaj govoriš? **13.40** Dok. serija: S Trevorjem McDonalandom odkrivamo Antile **14.35** Alpsko smučanje – svetovni pokal, slalom (m), 1. vožnja, prenos **15.55** Nordijsko smučanje – svetovni pokal, novoletna skakalna turneja, prenos **18.00** Alpsko smučanje – svetovni pokal, slalom (m), 2. vožnja, prenos **19.00** 23.05 Točka **19.50** Žrebanje 3x3 plus 6 **20.00** Serija: Dediščina Evrope **21.35** Nad.: Jack Taylor **23.55** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.50, 21.55 Sporočamo **6.35** Poslanski premislek **6.45** 13.00 Svet v besedi in sliki **8.00** 9.30, 10.30, 15.30, 17.25 Poročila **9.05** DZ izbor **9.40** 16.35 Tedenski pregled **11.25** Zrcalo tedna **12.00** Satirično oko **13.15** Utrip **13.30** Prvi dnevnik **15.45** Satirično oko **17.50** 19.30 Kronika **18.40** 21.25 Beseda volilcev **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **20.30** 22.50 Na tretjem... **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Tednik **23.20** Odmevi **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Vsedanes – Šola **14.50** Ciak Junior **15.20** XII Rassegna Internazionale **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Ora musica **17.30** Istra in... **18.00** 23.20 Športel **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00

Ponedeljek, 6. januarja
La 7, ob 21.10

Balla coi lupi

ZDA 1990

Režija: Kevin Costner

Igrajo: Kevin Costner, Graham Greene in Mary McDonnell

Prva Costnerjeva režijska preizkušnja, mu je zagotovila kar sedem oskarjev in postala eden najznamenitejših filmov devetdesetih let.

Costner pooseblja odlikovanega ameriškega častnika Johna Dunbarja, ki se iz skrajnega severa odpravi do področja kjer živijo Indijanci, da bi se lahko seznanil z njimi, predno bi izginili.

Dunbarja premestijo tako v zapuščenno utrdbo, njegovi edini sosede pa so Indijanci iz plemena Sujev. Čez čas premestijo jezikovne težave, medsebojne strahove ter nezaupanje in postanejo prijatelji. Dunbar se zalubi v lepo dekle, ki je odrasčala pri Sujih. Spoznal bo njihovo kulturo, živel z njimi, toda na koncu bo plemo izdano in vse, kar je Dunbar videl in doživel, ga bo začelo preganjati.

Takrat bo moral sprejeti težko življenjsko odločitev...

VREDNO OGLEDA

Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.40** Alpsko smučanje **20.30** Artevisione **21.00** Meridiani **22.15** Kino premiere **22.30** Naj igralec

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.30** 17.30 ŠKL **10.30** 11.30, 14.30 Videostrani **18.30** Legenda o sveti Heleni in sveti Marjeti **19.30** Rad igram nogomet **20.00** Znanstveni večer **21.00** Med nami **22.20** Glasbeni večer

POP Pop TV

6.00 Risanke **8.30** 16.00 Nad.: Prepovedana ljubezen **9.20** 10.30, 11.40 Tv Prodaja **9.35** 10.45 Nad.: Ko listje pada **11.55** 18.00 Nad.: Divja v srcu **12.45** Serija: Tv dober dan **13.35** Nan.: Svingerji **14.10** Serija: Ljubezni ali denar **15.05** Nan.: Igra laži **16.55** Nad.: Vihar **17.00** 24 ur popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Lassie **21.45** 24UR - zvečer **22.15** Nan.: Na kraju zločina **23.10** Nan.: Dvojnica **0.00** Nad.: Lov na osumljenca

Kanal A

6.50 Risanke **8.15** 16.35 Nan.: Moja super sestra **8.45** Nan.: Veliki pokovci **9.10** 13.00 Serija: Alarm za Kobro 11 **10.05** 17.05 Nan.: Chuck **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **13.55** Nad.: Živali na delu **14.25** 19.30 Nan.: Dva moža in pol **14.55** Film: Sestrino maščevanje **16.30** 18.00, 19.55 Svet **19.00** Nan.: Veliki pokovci **20.05** Film: Umri pokončno **4 22.20** Nad.: Spartak – maščevanje **23.25** Film: Ostrostrelec

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 9.00 Maša; 10.00 Poročila; 10.10 Zbori in gledališču; 11.00 Studio D; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Obzornik; 15.00 Mladost; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Homer: Iliada – 24. nad.; 18.00 Hevrek; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Z menoj na pot; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Metal-morfoza.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,

11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00 Calle degli Orti Grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Apuntamenti; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non...; 10.15, 19.15 Siga Single; 10.25 Programi; 10.35, 20.30 Glocal; 13.00 Balandando con Casadei; 13.35 Ora musica; 14.00 Evropa; 14.35 Saranno suonati; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 Sconfinando; 20.00 La musica scelta da Radio Capodistria; 23.00 Osservatorio; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreativca; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih, Iz sporedov; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.29 Informativna odd. v angl. In nem.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 6.30, 17.30 Novice; 5.30, 7.00 Jutranja kronika; 6.00 Novice, promet; 6.15 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.00, 9.05, 11.00, 11.45 Ime tedna; 8.45 Koledar prireditve; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Botrstvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.45 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivjave; 15.30 DIO; 16.45 Twit na i; 18.00 Telstar; 18.50 Sporedi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Top albumov; 21.00 Razmerja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični panorami; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Kulturna panorami; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Nove glasbene generacije; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.00 Literarni nočno; 19.10 Medigra; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora; 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-0.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper. (105,5 MHz).

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.15** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** La vita in diretta **17.00** Dnevnik in vreme **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Film: Gli anni spezzati **23.20** Talk show: Porta a Porta

Rai Due

6.00 Nan.: La strada per la felicità **6.40** Risanke **8.35** Nan.: Le nuove avventure di Flipper **10.00** Dnevnik in rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Serija: Pasion Prohibida **14.50** Detto fatto **17.00** Serija: Cold Case – Delitti irrisolti **17.50** Dnevnik in sport

18.45 Serija: NCIS **20.30** 23.30 Dnevnik **21.00** Nan.: LOL **21.10** Nad.: Hawaii Five-0 **22.40** Nad.: NCIS – Los Angeles **23.45** Film: Direct contact

Rai Tre

6.00 Novice **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.05** Rai Parlamento - Spaziolbero **10.15** Report.: Mi manda RaiTre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione – Leonardo, sledi Dnevnik LIS in Piazza Affari **15.10** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Va-

riete: Blob **20.15** Nan.: Simpatiche canaglie **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Ballarò **23.20** Nad.: Con il fiato sospeso

Rete 4

6.10 Rubrika: Media shopping **6.25** Nad.: Chips **7.20** Nad.: Miami Vice **8.20** Nad.: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Rubrika: Ricette all' italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Aktualno: Lo sportello del Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Kim **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore

21.10 Film: Il signore degli anelli – Il ritorno del re (fant.)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** La telefonata di Belpietro **8.50** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Nad.: Come un delfino – La serie **16.10** Nad.: Il Segreto **16.55** Show: Pomeriggio cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Film: Elizabeth – The Golden Age **23.45** Nad.: Il peccato e la vergogna

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.20** Nad.: The Middle **7.40** Nad.: Una mamma per amica **9.30** Nad.: Everwood **11.25** Serija: Dr. House – Medical division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.30** Nan.: The Big Bang Theory **16.30** Nan.: Due uomini e mezzo **17.10** Nan.: How I met

VREDNO OGLEDA

Torek, 7. januarja
Canale 5, ob 21.10

Elizabeth -

The golden age

Velika Britanija, Francija, Nemčija 2007
Režija: Shekhar Kapur
Igrajo: Cate Blanchett, Clive Owen, Geoffrey Rush in Jeremy Barker

Spletke ljubezni in moči v času vladanja kraljice Elizabete Prve, ki se je za dobrobit svoje dežele odpovedala zvezam z moškimi. London leta 1585. Po skoraj treh desetletjih na prestolu Anglije se kraljica Elizabeta I. še vedno sooča s krvavimi poskusi prevzema svoje krone in družinske izdaje. Na drugi strani Preliha čez Evropo 16. stoletja veje uničujoč veter fundamentalističnega katolicizma s Filipom II. Španskim na čelu.

S podporo papeža in oborožen z inkvizicijo, vojsko in ladjevjem je Filip nenehna grožnja kraljici in deželi.

Mračni poželen kralj je odločen odstraniti protestantsko "krivoverko" s prestola in vrniti Anglijo katoliški cerkvi...

RADIO IN TV SPORED ZA TOREK

Nedelja, 5. januarja 2014

23

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **7.10** 13.30 Nan.: Svingerji **7.40** 16.55 Nad.: Vihar **8.30** 16.00 Nad.: Prepovedana ljubezen **9.20** 10.30, 11.40 TV prodaja **9.35** 10.45 Nad.: Ko listje pada **11.55** 18.00 Nad.: Divja v srcu **12.45** Serija: Tv Dober dan **14.10** Serija: Ljubezen ali denar **15.05** Nad.: Igra laži **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Preverjeno **21.05** Serija: Mentalist **22.25** Na poti **22.30** Serija: Na kraju zločina **23.25** Serija: Dvojnica

Kanal A

6.50 Risanke **8.15** 16.35 Nan.: Moja super sestra **8.45** 19.00 Serija: Veliki pokovci **9.10** 12.55 Serija: Alarm za Kobro 11 **10.50** 17.05 Serija: Chuck **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **13.50** Nan.: Živali na delu **14.20** 19.30 Nan.: Dva moža in pol **14.45** Film: Knjiga zvezd **16.30** 18.00, 19.55 Svet **19.00** Nan.: Veliki pokovci **20.05** Film: 40-letni devičnik (kom.) **22.10** Nad.: Spartak – maščevanje **23.10** Film: Strastno maščevanje

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.15 Koledar; 7.25, 8.10 Prva izmena; 8.00 Krajevna kronika; 10.10 Hevrek; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00, 17.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 15.00 Mladi val; 17.15 Jezikovna rubrika; 17.30 Odperta knjiga: Homer: Iliada – 25. nad.; 18.00 „Trdno verujem, kar me je mati naučila“ - življenje in delo Virgila Ščeka; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Eppur si muove; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Iz kulturnega sveta; 21.00 Iz sveta glasbe; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Jazz in jaz.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Radijski Dnevnik; 8.00 Calle degli Orti Grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non...; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Programi; 10.35, 20.30 Glocal; 12.00 Anticipazioni GR; 13.00 Ballando con Casadei; 13.35 Ora musica; 14.00 Europa 2.0; 14.35 Saranno suonati; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 Sconfinando; 20.00 La musica scelta di radio; 23.00 Osservatorio; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.20 obvestila; 5.30 Jutranja kornika; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Turistov glas seže v deveto vas; 8.05 Svetovni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan. Ena ljudska; 9.30 Dobra dela; 10.10 Intelakta; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, koncert; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30 Novice; 6.17 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45 Vreme; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme po Sloveniji, podatki; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.05 Pop-evke tedna; 10.00 Poslovne krivulje; 11.00 Frekvenca X; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofoni; 13.00 Danes do 13.00; 14.00 Kulturnice; 15.03 Radio Slovenija na-

poveduje; 15.30 DIO; 16.45 Zapisi iz močvirja; 17.10 18. vzporednik; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

6.00, 7.25 Glasbena jutranjica; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Spored; 8.00 Lirični utrineki; 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Skladatelj tedna; 12.05 Arsove spominčice; 13.05, 13.35 Glasbeni rondo; 14.05 Oder; 14.35 Medigra; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.05 Spored; 16.10 Svet kulture; 16.30 Koncerti na tujem; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Literarni nočno; 19.10 Medigra; 19.25 Spored; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora; 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-
roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Hopmanov pokal prvič Franciji

PERTH - Francoska teniška ekipa je zmagovala Hopmanovega pokala v Perthu, neuradnega svetovnega ekipnega prvenstva. Francozi so v dramatični končnici v finalu premagali Poljsko in prvič v zgodovini zmagali na tem tekmovanju. Odločilno točko je Franciji priložila francoska dvojica Tsonga (na sliki ANSA) - Cornet. Tsonga je v prvem posamičnem dvoboju premagal Grzegorza Panfila s 6:3, 3:6 in 6:3, Cornetova pa je nato proti Radwanski izgubila s 3:6, 7:6 (7) in 6:2. Odločilno točko sta Francoza dobila z zmago s 6:0 in 6:2 v dvojicah.

V Innsbrucku le prva serija, zmagal Finec

INNSBRUCK - Tekmovalna komisija je zavoljo spremenljivih vetrovni razmer odpovedala drugo serijo tretje tekme noveletne turneeje v Innsbrucku, tako da so obveljali izidi prve serije. Zmagal je Finec Anssi Koivuranta (na sliki ANSA), drugo mesto je zasedel Švicar Simon Ammann, tretje pa Poljak Kamil Stoch. Najboljši Slovenec je bil Peter Prevč na šestem mestu. Tomaž Naglič je osvojil 17., Robert Kranjec 25. in Jaka Hvala 28. mesto. Jutri bo na sporedu še zadnja etapa Novoletne turneeje v Bischofshofnu.

ODBOJKA - Kvalifikacije za svetovno prvenstvo

Srbi premočni

Slovenci skorajda nimajo več možnosti za uvrstitev na SP - Danes še z Makedonijo

NIŠ - Slovenska odbojkaška reprezentanca je v drugi tekmi kvalifikacijskega turnirja za nastop na svetovnem prvenstvu v Nišu z 0:3 (-20, -19, -24) izgubila proti Srbiji. Slovenske reprezentance skoraj zagotovo ne bo na septembrskem svetovnem prvenstvu. Za to je kriv poraz proti gostitelju kvalifikacijskega turnirja, Srbiji, ki je bila za izbrance Luke Slabeta tokrat premočan tekmelec. Slovenci so v igri vse preveč nihali, po dveh izgubljenih nizih pa so svojo največjo priložnost zapravili v končnici tretjega. V njem so vodili s 23:21, kar pa ni zadostovalo za vsaj častni niz, s katerim bi imeli Slovenci v boju za najboljšo drugouvrščeno reprezentanco več možnosti. Tako pa so te zdaj

zgolj teoretične, poleg gladke zmage proti Makedoniji danes bi potrebovali še veliko sreče.

Ekipa je tekmo začela odlično, po zaostanku s 3:5 je na servis Matveža Kamnika dobila šest točk za pored, Mitja Gasparini pa je imel priložnost tudi za sedmo, a je zgrešil protinapad. Namesto, da bi bilo na semaforju 5:10, je bilo 6:9. Po zapravljeni priložnosti Slovencev so se reči obrnile v prid Srbom, ki so povedli z 12:11, po nekaj zamenjavah ekip v vodstvu, pa so si domači odločilno prednost v prvem nizu priborili v končnici, ko so po izidu 20:19 tekmeccem dovolili le še točko.

Slabetovi izbranci v prvem nizu niso imeli najboljšega sprejema (po-

sledično tudi v napadu), ta element pa je bil tudi kriv, da so gostitelji ob prvem tehničnem odmoru drugega niza vodili z 8:5. Urnaut je nato s servisi svojo ekipo približal na točko zaostanka (11:12), toda Srbi so kmalu spet v prednosti za tri. Tako je bilo tudi ob drugem tehničnem odmoru, po njem pa po bloku Dragana Stankovića ušli že na +5.

Slabe je poskušal s taktični menjavami ustaviti ritem tekmecev, zamenjal je tudi organizatorja igre, na igrišče je namesto Gregorja Ropreta vstopil Dejan Vinčič, a ni pomagalo, domači so gladko dobili tudi drugi niz.

Pri izidu 18:13 v tretjem nizu je kazalo, da so tudi dokončno strli slovenski odpor. A Gasparini in kolegi se

Alen Šket in Matej Vidič v bloku ARHIV

niso predali, izid so izenačili na 20:20, Matej Vidič pa je z odličnim servisom poskrbel za vodstvo 21:20. Blok Kamnika je Sloveniji zagotovil dve točki prednosti, a Srbi so takoj izenačili. Slab sprejem Klemna Čebulja je domači ekipi zagotovil prvo zaključno žogo, po bloku Gaspariniju pa so izkoristili drugo.

NOGOMET - Derbi 18. kroga A-lige

»Vsi za Romo«

Costantini: »Če bo zmagal Juventus, bo A-liga dolgočasna«

Poletni žreb sporeda italijanske A-lige je nanese, da se takoj po novoletnem premoru prvenstvo nadaljuje s pokanjem petard in ognjemtom, toda v tem primeru zgolj metaforično. Drevi ob 20.45 bo namreč v turinskem Juventus stadionu na sporedu tekma sezone med Juventusom in Romo, čeprav je pred začetkom prvenstva malokdo verjel, da bo res tako. Prvo mesto črnbelih nikogar ne preseneča, saj je Contejeva ekipa favorit za tretji zaporedni naslov, veliko manj pričakovana pa je visoka uvrstitev Rome, ki je še nepremagana in je z desetimi zaporednimi začetnimi zmagami (v teh desetih nastopih je ekipa trenerja Garcie prejela le en zadetek in vratar De Sanctis je bil 744 minut nepremagan) postavila nov mejnik v zgodovini italijanskega nogometa. Juventus bi lahko ravno danes rekord izenačil, saj so Tevez in soigralci zmagali zadnjih devet tekem v domačem prvenstvu (ravno tako so prejeli le en zadetek in Buffon je bil še za minuto boljši od rimskega kolega s 745 minutami nepremagosti). Po statistikah sodeč bi morala biti današnja tekma zelo zanimiva, saj gre za ekipo, ki najbolj pogosto streljata v okvir nasprotnikovih vrat (Juventus prvi s 7,7 strela na tekmo, Roma druga s 6,6). Za strokovno mnenje o tekmi dveh italijanskih velesil smo vprašali bivšega trenerja Triestine **Maurizia Costantinija (na sliki):** »Prepričan sem, da bo tekma zelo lepa, saj je v tem trenutku edina tekma, ki lahko znova postavi pod vprašaj prevlado Juventusa v prvenstvu. Seveda le v primeru, da Roma vsaj izenači. Ko bi Tottiju in soigralcem uspelo celo zmagati, potem pa je vse znova odprto. Mislim, da bodo odločilni dvoboji na raznih predelih igrišča. Ekipa, ki bo prevladala v večini teh dvobojih, si bo zagotovila zmago. Prepričan sem, da ima Juventus še vedno nekaj več od Rome, a v 90 minutah se lahko ta prednost izniči. Zelo me zanima, kako bo reagirala Roma. Gre morda za prvo tekmo,

na kateri mora Roma dokazati, da je res iz pravega testa, da tudi psihološko zdrži takemu pritisku. Če bo tako, potem se lahko borijo za naslov vse do konca sezone.«

V tem trenutku ima Juventus pet točk prednosti nad nasprotnikom, ki ni še doživel porazov. Nekdanji selektor Marcello Lippi je zatrdil, da bi ob zmagi Juventusa (in črnbeli so doslej pred domačim občinstvom zmagali vseh osem tekem) prvenstvo postalo dolgočasno in tako namignil, da bi si z zmago domači zagotovili naslov. Costantini se s tako oceno v glavnem strinja: »Juventus je bil izločen iz lige prvakov, tako da bo prvenstvu namenil posebno pozornost. Ravno zaradi tega menim, da bi bila prednost osmih točk najbrž odločilna. Ostali bi se morali zadovoljiti z drugim mestom. Gotov sem, da bo Juventus tako in tako zmagal, ker je najboljše ekipa. V teh letih je Conte ustvaril neko mentaliteto, ki je ostale ekipe nimajo. Zmaga Rome pa bi bila v splošnem interesu, da bi lahko prvenstvu še sledili z zanimanjem. In morda bi vili nekaj dvomov in skrbi v Juventusov tabbor. Je kar čudno govoriti o koncu prvenstva, ko se še ni zaključil prvi del, a resnično dvomim, da bi lahko Juventus v povratnem delu naletel na hudo krizo.«

V takih tekmah je večkrat odločilen nek faktor oziroma igralec, teh pa bi lahko bilo danes več: »Mislim, da bo zelo zanimiv spopad med Llorentejem in dvema postavnima srednjima branilcema Rome Benatiajem in Castanom. Na drugi strani bo odločilna naveza Totti-Gervinho. Tottiju mora uspeti sprožiti Gervinhovo hitrost. Največ pozornosti pa bom namenil vezni vrsti: Pjanči, De Rossi in Strootman na eni strani, Pirlo, če bo igral, Vidal, Pogba in Marchisio na drugi: to je največ kar trenutno premoremo v Italiji.«

Steber Rome Francesco Totti

ANSA

Pripravljalni dnevi na današnji dvoboj niso minili brez polemik. Eno je sprožil kapetan in simbol Rome Francesco Totti, ki je namignil na »pomoč« s strani sodnikov, katere je Juventus po njegovem vedno deležen, tako da bo sodnik Rizzoli pod drobnogledom: »Le Totti lahko odgovori na vprašanje, zakaj je tako govoril. Mislim, da je povsem jasno, da imajo boljše ekipe kako prednost s strani sodnikov. Totti je verjetno hotel opozoriti pristojne, naj gledajo zelo pozorno na vse, kar se dogaja na igrišču, brez favoritizmov. Seveda upam, da ne bodo tekmo odločali sporni dogodki, saj smo v Italiji itak svetovni prvaki v diskusijah o sodnikih. Ko bi začeli govoriti le o nogometu in ne o ostalih stvareh, bi naredili velik kulturni korak naprej.«

V prvenstvu so ostale ekipe že precej oddaljene od vrha lestvice. Nekoliko bližji je izključno Napoli, ki pa mora nadoknaditi deset točk zaostanka od vodilnega Juventusa (in polovico manj od Rome). Za Costantinija bomo ostali pri dvoboju, tudi v primeru zmage Rome: »Pri Napoliju še gradijo ekipo, ki bi se lahko borila za naslov. Le sanjski povratni del bi jih lahko znova vključil v ta boj. Napoli ima nekaj težav proti slabšim ekipam. Juventus v zadnjih letih in Roma letos zmagujejo tudi, ko naletijo na slab dan, Napoli tega ne zmore. Dvornim torej, da bi se kdo drug lahko vključil v boj za naslov.« (I.F.)

NOGOMET - A-liga: danes in jutri

Reja naposled tudi uradno podpisal

V 18. krogu nogometne A-lige bo v ospredju današnja tekma v Turinu (ob 20.45) med vodilnim Juventusom in drugouvrščeno Romo. Pred tem bosta na sporedu še tekmi Chievo - Cagliari (15.00) in Fiorentina - Livorno (18.00). Druge tekme bodo igrali jutri. Videmski Udinese bo na domačem Friuliju (ob 15.00) gostil Verono. Pozno popoldne (ob 18.15) bo rimski Lazio na Olimpiku igral proti Interju. Lazio bo vodil ločniški trener Edy Reja, ki je šele včeraj uradno podpisal pogodbo s klubom predsednika Lotita.

Danes: 15.00 Chievo - Cagliari, 18.00 Fiorentina - Livorno, 20.45 Juventus - Roma; **jutri:** 12.30 Napoli - Sampdoria, 15.00 Catania - Bologna, Genoa - Sassuolo, Milan - Atalanta, Parma - Torino, Udinese - Verona, 18.30 Lazio - Inter.

NOGOMET - Državni pokal elitne lige

Finale Kras - Chions tudi po našem spletu

Nogometaši, odborniki in navijači Krasa so pred današnjim finalnim dvobojem nestrpni. V odločilni tekmi za osvojitev državnega pokala elitne lige bodo rdeče-beli ob 14.30 v Červinjanu igrali proti solidnemu Chionsu. Kot so poudarili na petkovi novinarski konferenci v furianskem mestecu, je Kras vsaj na papirju favorit. Varovanci trenerja Branka Zupana prav gotovo ne bodo podcenjevali motiviranih nasprotnikov. »Finale je posebna tekma. Lahko zmagata kdorkoli,« je bil previden Krasov kapetan Radenko Knežević.

Posnetke iz Červinjana boste lahko v živo od 14.30 spremljali preko naše spletne strani www.primorski.eu.

Za neposredni prenos bo sicer poskrbela ekipa FvgSportChannel. Komentator bo Massimo Radina, za tehnično plat pa bo skrbel Federico Francioni. Spletni prenos se bo pravzaprav začel že okrog 13.00 z intervjuji in napovedmi. (jng)

Trener Krasa Branko Zupan

ogled tekme v živo

na www.primorski.eu, klikni

MLADINA NA PRIPRAVAH V SAPPADI

Kriška Mladina je v sodelovanju z ZŠSDI organizirala v Sappadi zimске smučarske priprave. Od 21. do 29. decembra so pod vodstvom treh društvenih učiteljev trenirale vse mladinske skupine, od superbabyjev do mladincev. Goran Kerpan je bil zadolžen za superbabyje, Matej Crismancich za babyje in miške, medtem ko so dečki in naraščajniki trenirali pod vodstvom Ivana Kerpana. Treninki so se odvijali med količki v jutranjih urah, popoldne pa je bilo na vrsti prosto smučanje. Kraj

Sappada je bil eden redkih polov Promoturja, kjer so dokaj dobre snežne razmere omogočile postavitev kolov. Skupina babyjev in miškov se je vrnila v Sappado, kjer bo do jutri. Medtem bodo dečki in naraščajniki trenirali v Forniju, čakajoc na jutrišnje slalomsko tekmo v organizaciji SK Brdine.

SK BRDINA V FORNIJU DI SOPRA

Snežni metež prvega dne ni prestrašil rekreativne skupine nadbudnih smučark in smučarjev, ki so se podali na 4 dnevni tečaj smučanja z učitelji Brdine in SPDG -ja. V komaj preteklem letu je tudi tokrat uspelo božično zimovanje za otroke in starše, ki se je odvijalo v kraju Forni di Sopra od 26. do 30. decembra v organizaciji smučarskega kluba Brdina pod vodstvom Rada Šuberja. Manjša skupina neustrahljivih pa je podaljšala zimovanje in silvestrovala v tem majhnem a lepem gorskem mestecu. Sneg, sonce in vesela družba so vsakomur popestrili smučarski oddih in vlili novih moči za dober začetek leta.

KOŠARKA - Jadran Franco v državni diviziji C boljši od Montebellune

Odločilna najstarejša

Jadran Franco - Montebelluna 70:60 (22:19, 44:35, 57:49)

Jadran: M. Batich 6 (-, 2:5, 2:3), D. Batich 8 (-, 1:7, 2:4), Ban 11 (-, 4:8, 1:4), Slavec 14 (-, 1:2, 4:5), Marušič (-, 0:1, -), De Petris 7 (1:2, 3:6, 0:1), Franco 15 (-, 0:1, 5:12), Malalan 9 (5:6, 2:6, -), Ridolfi (-, 0:1, 0:1), trener Mura.

Po dveh zaporednih domačih porazih so jadrancovi končno zmagali in tako spodbudno začeli nastope v novem letu. Če so v Jadranovem taboru z dvema točkama lahko zadovoljni, pa z igro tudi sinoči proti proti predzadnje uvrščeni Montebelluni niso zadovoljili. Po prvem polčasu so vodili izključno, ker so bili zelo natančni pri metu za tri točke (kar 9:15). Z »bombami« so dosegli kar 27 od 44 točk. Še posebno uspešen je bil Peter Franco, ki je zadel tri zaporedne mete za tri točke in sklenil tekmo z dobrim odstotkom (5:12). Da bi ohranili tak trend tudi v nadaljevanju, je bilo skoraj nemogoče. In tako se je, žal, zgodilo. Jadrancovi so v tretji četrtini dosegli le 17 točk, veliko so grešili. Izgubljenih žog je bilo ničkoliko, predvsem pa je bila igra v napadu prepočasna in protinapadov skoraj ni bilo. Kljub vsemu pa je naša ekipa ohranila prednost 8 točk, saj so tudi gostje veliko grešili in le Bettin ter Fantinato (oba po 18 točk) sta bila nevarna za Jadransovo obrambo. Montebelluna se je v zadnji četrtini v 6. minuti celo približala na samih pet in kmalu nato na tri točke (56:59). Tedaj so jadrancovi le stisnili zo-

Jadran sta tokrat rešila »zimzelena« Peter Franco (na sliki) in Christian Slavec

FOTODAMJ@N

be in s čvrsto obrambo vzpostavili razliko 7 točk z uspešnim metom za tri točke Daniela Baticha, ki na tej tekmi gotovo ni dal svojega običajnega doprinosa. Gostje so skušali z meti od daleč zmanjšati razliko, niso pa bili dovolj natančni in jadrancovcem je uspelo v zadnjih dveh minutah mirno izpeljati tekmo do konca.

Po tekmi in težki zmagi si je Jadrancov trener **Andrea Mura** končno odahnil in dejal: »*Za nas je bila ta zmaga zelo pomembna. Za ta uspeh čestitam vsem fantom, ki so predvsem proti koncu srečanja dali vse od sebe. Po dveh zaporednih domačih porazih sta novi točki še kako dobrodošli.*« Enakega mnenja je bil tudi kapetan **Christian Slavec**, ki je bil gotovo eden boljših v Jadranskih vrstah skupno s Petrom Francom. »*Z igro gotovo nismo zadovoljili, važna pa je bila predvsem zmaga. Na koncu smo le zadržali, kot je treba, in zaslužen zmagali,*« je dejal Slavec. (lako)

ODBOJKA - V 1. moški diviziji

»Slovenska« Gorica proti vsem ostalim

Z novim letom se začena tudi člansko prvenstvo 1. moške divizije. Zaradi omejenega števila ekip so sestavili enotno tržaško-goriško skupino. Kljub temu so zbrali le sedem prijav, tako da bo vsaka ekipa odigrala skupaj dvanajst tekem.

Ne glede na to, bo prvenstvo za nas, posebno še za naše goriške ljubitelje odbojke, letos bržčas še posebej zanimivo. Kajti goriško predstavništvo v tej ligi sestavljajo izključno ekipe slovenskih društev. Olympii in Našemu praporju se je letos pridružil tudi Val. Vse tri ekipe so si med sabo precej enakovredne, zato bodo derbi

morda še bolj izenačeni. Ne le to. Ob koncu prvenstva bosta v deželno D-ligo napredovali najboljša tržaška in najboljša goriška ekipa, kar pravzaprav pomeni, da D-ligo že imamo! Čigava bo, pa je zanimivo vprašanje, čeprav ne gre izključiti, da bi jo v okviru sodelovanja med društvi morda lahko tudi namenili kateri od združenih ekip.

Če so naše informacije o pripravljanih tekmah točne, je ta čas najbolj v formi Olympia trenerja Andreja Terpina. Konice ekipe so Mitja Čevdek, Matija Cotič in Andrej Černic, izkušen jim ne manjka. Naš prapor trenerja Walterja Mikluza je enak lanskemu. Novinci imajo nekaj več izkušenj, še vedno pa so ključni igralci Valentino Juretič, Martin Peršolj in Luka Feri. Val je »new entry«. Prvič se kot trener preizkuša David Corva, lahko pa računa na igralce z izkušnjami iz višjih lig, predvsem Danjela Nanuta, Stefana Faganela, še mladega podajalca Roberta Devetaka in Erika Jurna, tekme pa ne bo dočkal Peter Povšič, ki se je poškodoval že na prvem treningu in pred dnevi tudi operiral križne kolenske vezi. Voščimo mu čimprejšnje okrevanje.

Ekipe na Tržaškem naj ne bi bile preveč mlade. Najboljši je na papirju S.Andrea, ki jo sestavljajo nekdanji deželni ligaši Rigutti in Volley cluba. Tržaški CUS je vedno neznanka, če se mu pridruži kakšen boljši študent zunaj Trsta, Prevenire in CGS naj ne bi predstavljala previsoke ovire.

ALPSKO SMUČANJE

Jutri v Forni di Sopra v organizaciji SK Brdina

Jutri bo v kraju Forni di Sopra na sporedu druga deželna tekma FIS v alpskem smučanju za starostno kategorijo dečkov/deklic in naraščajnikov. Organizator slaloma je openski smučarski klub Brdina, ki bo smučarsko tekmovanje organiziralo v sodelovanju z ZŠSDI. »Danes (včeraj op. av.) je v Forniju deževalo. Vseeno pa upamo, da bo proga Fienili na Varmostu dobra, tako da bomo tekmovanje izpeljali do konca,« je dejal predsednik Brdine Marko Piccini. Na tekmi, ki se bo začela ob 9.30, bo nastopilo okrog 150 smučarjev.

ŠPORTEL - Jutri po TV Koper

Gosta ministrica Tina Komel in predsednik ZŠSDI Ivan Peterlin

V prvi ponovoletni oddaji Športela (jutri ob 18.00) bo prag koprskega studia prestopila ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel, ki se je kot športnica preizkusila v namiznem tenisu in smučanju ter odbojki na mivki, s katero se je preizkusila na lanskem obisku pri zamejskih športnikih na Tržaškem in Goriškem. Ob njej bosta sedela predsednik ZŠSDI Ivan Peterlin in podpredsednik Igor Kocijančič. Sodelavci Športela bodo pripravili anketo, ali je ministrica Komelova poznana med zamejci. Voditelj oddaje Igor Malalan bo ministrico vprašal, ali se ji res mame ministrski stolček, kot se to pogosto dogaja s trenerji na športnem področju.

primorski_sport
facebook

POSTAVE EKIP NAŠIH DRUŠTEV V 1. MD

OLYMPIA - Sprejemalci: Pedro Boschini (1971), Andrej Černic (1981), Matija Cotič (1988), Manuel Frandoli (1967) in Jurij Hlede (1974); blokerji: Edoardo Caprara (1992), Ivan Komjanc (1980), Robert Mucci (1977), Matej Štekar (1984); podajalci: Antonio Crobe (1970), Daniel Hlede (1994) in Diego Polesel (1982); korektorja: Mitja Čevdek (1975), Andrej Ferfolja (1974); libero: Jurij Hlede (1974) in Diego Polesel (1982). Trener: Andrej Terpin

VAL - Sprejemalci: Stefano Faganel (1986), Ivan Devetak (1985), Erik Juren (1993), Francesco Zornotti (1981), Stefano Sfligoi (1969), Peter Povšič (1984); podajalca: Robert Devetak (1992) in David Corva (1984); blokerji: Mattia Fedrigo (1986), Luca Brandolin; libero: Matjaž Uljan (1994) in Luka Frandolič (1980); korektor: Danjel Nanut (1984). Trener David Corva

NAŠ PRAPOR - Podajalca: Peter Bajt (1989), Sebastjan Valentinčič (1989); sprejemalci: Jakob Fajt (1993), Luka Feri (1991), Enrico Medeot (1992), Danjel Mervig (1992), Martin Persoglia (1990); blokerji: Andrea Fogari (1991), Aleks Gabrijelčič (1991), Valentino Juretič (1972) in Kris Rutar (1991); korektor: Davide Barbera (1982), Raffaele Oliva (1986); libero: Elija Fajt (1989). Trener: Walter Mikluz.

Alberto Grimaldi

FOTODAMJ@N

Calligaris - Bor Radenska 64:54 (11:14, 21:34, 39:43)

Bor: Bole 5 (0:2, 1:4, 1:2), Madochia 7 (0:2, 2:8, 1:2), Kocijančič (-, 0:1, -), Crevatin 3 (-, -, 1:3), Meden 11 (4:6, 2:4, 1:6), Contento 4 (-, 2:3, 0:1), Vittori n.v., Boccia 4 (-, 2:3, -), Favretto 14 (1:5, 5:9, 1:5), Pizziga 6 (-, 3:10, -), Norbedo n.v., Daneu n.v. Trener: Oberdan.

Gostovanje v Korenu se je za Oberdanove varovance začelo na najboljši način. Proti močnemu nasprotniku so vodili kar tri četrtine in vse je kazalo, da bi lahko odnesli domov vse tri točke. Tako pa ni bilo. Gostitelji so se v zadnjem delu srečanja zbrali in s pomočjo metov za tri točke Tonettija spreobrnil izid v svojo korist. Calligaris je prvič povedel v 32. minuti (47:46). »*Tri četrtine smo igrali res dobro. Kot je treba. Nato smo popustili. Škoda. Zmaga proti Calligarisu bi bila prava injekcija samozavesti,*« je po porazu komentiral spremljevalec Borove ekipe **Edi Sosič**. Borovci so tokrat zatajili predvsem pri prostih metih. Zadeli so jih le 5 na 15, kar jim je bilo na koncu usodno.

Obvestila

SMUČARSKA KOMISIJA ZŠSDI vabi k vpisu na meddruštveni tečaj smučarskega teka, ki se bo začel v nedeljo, 19. januarja. Informacije in vpisovanja pri društvih: SK Brdina, SK Devin, ASD Mladina, SPDT in SPDG.

SO SPDT prireja ob nedeljah: 19. januarja, 2. in 16. februarja avtobusne izlete za smučarje in ne samo. Avtobus se bo ustavil v termah Warmbad, v Beljaku in na Osojščico (Gerlitz). Odhod avtobusa izpred sedeža Rai, Ul. Fabio Severo, ob 6.30, iz Sesslana ob 6.45. Dodatne informacije dobite na tel. št. 3487757442 (Laura) ali na elektronskem naslovu lauravenier@tiscali.it.

SPD GORICA prireja, od 19. januarja dalje nedeljske tečaje alpskega smučanja v kraju Forni di Sopra. Prijave bodo sprejemali samo na sedežu društva, Verdijev korzo 51/int. v Gorici v petek, 3. januarja, med 18. in 20. uro.

ASD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne tečaje alpskega smučanja s pričetkom v soboto, 11. januarja. Informacije na tel.: 3470473606.

ASD SK BRDINA prireja tečaje alpskega smučanja v Forni di Sopra od 12. 1., dalje. Vpisovanja na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 - Opčine, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00. Info: 3405814566 (Valentina). Avtob. prevoz: 3355476663 (Vanja).

SK DEVIN prireja tečaje alpskega smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra. Informacije in vpisovanja: na info@skdevin.it ali pa na 0402032151 (Alternativa Sport) in 3358180449 (Erika)

Domači šport

DANES

Nedelja, 5. januarja 2014

NOGOMET

ELITNA LIGA (Finale državnega pokala) - 14.30 v Červinjanu: Kras Repen - Chions

ORIENTACIJSKI TEK

TEKMA BREZ MEJA (organizator ŠZ Gaja) - 10.00 v športnem centru Gaje na Padričah

JUTRI

Ponedeljek, 6. januarja 2014

KOŠARKA

UNDER 19 ELITE - 20.30 pri Bričičkih: Jadran ZKB - Spilimbergo

ALPSKO SMUČANJE

DEZELNA TEKMA FIS (organizator SK Brdina in ZŠSDI) - 9.30 v Forniju di Sopra (kategoriji dečki/deklice in naraščajniki)

Primorski dnevnik ste tudi vi!

Letošnjo naročniško akcijo
opremljajo vaši posnetki s
Primorskim dnevnikom.

Ne odnehajte!
Vse najizvirnejše
bomo objavili.

Tokrat je fotografijo prispevala
Martina Coretti

100 odtenkov vsakdana

Vsak dan, zgodaj zjutraj, pred vašim pragom.
Za le 0,76 evra. _ Samo Primorski dnevnik!

_naročniška akcija 2014

Celoletna naročnina: 230 €; to pomeni: vsak izvod stane le 0,76 evra.

novo: možnost plačila naročnine v dveh obrokih (2x120 €)

- za podrobnejše informacije pokličite našo kontaktno številko.

Celoletnim naročnikom tiskane izdaje
bo omogočen dostop do spletne izdaje
dnevnika brez dodatnih stroškov.

Nekomercialna sporočila
in čestitke boste v Primorskem dnevniku
lahko objavljali brezplačno.

 Primorski
dnevnik

info:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Zadruga

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK il Rossetti
Dvorana Generali

V sredo, 8. januarja, ob 16.00 / Cristina Comencini: »La scena« / Ponovitve: v četrtek, 9. ob 16.00 in ob 19.30v petek,10. in soboto, 11. ob 20.30 ter v nedeljo, 12. januarja, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

V četrtek, 9. januarja, ob 21.00 / Mike Daisey: »Il tormento e l'estasi di Steve Jobs« / Ponovitve: v petek, 10. in v soboto, 11. ob 21.00 ter v nedeljo, 12. januarja, ob 17.00.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG

V sredo, 8. januarja, ob 20.00 / Nejc Valenti, Branko Rožman, Andrej Jus: »Postani obcestna svetilka (Srečko Kosovel)«. / Ponovitev: v četrtek, 9 januarja, ob 20.00.

V petek, 10. januarja, ob 20.00 / Eric Chappell: »Kraja«. / Ponovitev: v soboto, 18. januarja ob 20.00.

V soboto, 11. januarja, ob 20.00 / Nina Mitrovič: »Srečanje«.

V nedeljo, 12. januarja, ob 17.00 / Marc Camoletti: »Seks in ljubosumnost«.

V četrtek, 16. januarja, ob 20.00 / Eugène Ionesco: »Morilec«.

KOPER

Gledališče Koper

V soboto, 18. januarja, ob 10.00 / Tamara Matevc: »Grozni Gašper«.

JESENICE

Gledališče Jesenice

V četrtek, 9. januarja, ob 19.30 / Eduardo De Filippo: »Filumena Marturano«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V sredo, 8. januarja ob 19.30 / Albert Camus: »Kalgula«.

V ponedeljek, 6. januarja, ob 19.30 / Drago Jančar: »Veliki briljantni valček«. / Ponovitve. v torek, 7. janurja ob 11.00 in ob 19.30.

V petek, 10. januarja ob 19.30 / Vladimir Vladimirovič Majakovski: »Misterij buffo«.

V soboto, 11. januarja, ob 19.30 / William Shakespeare: »Hamlet«. / Ponovitve: v ponedeljek, 13. ob 18.00, v torek, 14. januarja ob 11.00.

V sredo, 15. januarja, ob 19.30 / Dušan Jovanović: »Boris, Milena, Radko«. / Ponovitev: v četrtek, 16. januarja ob 19.30.

Mala drama

Jutri, 6. januarja, ob 19.00 / Dorota Maslowska: »Pri nas je vse v redu«.

V torek, 7. januarja, ob 20.00 / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

V četrtek, 9. januarja, ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži«.

V petek, 10. januarja, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

V soboto, 11. januarja, ob 20.00 / John Logan: »Rdeča«. / Ponovitev: v ponedeljek, 13. januarja, ob 20.00.

Slovensko Mladinsko Gledališče

Zgornja dvorana

v sredo, 8. januarja ob 15.45 / Ivan Cankar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. / Ponovitev: v četrtek, 9. januarja, ob 17.00.

V sredo, 8. januarja, ob 20.00 / Norman Allen: »Zadnji ples Nižinskega«.

Stara pošta

V soboto, 11. januarja, ob 20.00 / Jean Genet: »Služkinji« / Režija: Vinko Möderndorfer. / Ponovitev: v petek, 17. januarja, ob 20.00.

V nedeljo, 19. januarja, ob 20.00 / L. Visconti, S. Cecchi D' Amico, E. Me-

dioli: »Nedolžni (L'innocente)« / Režija: Diego de Brea.

Cankarjev dom

V torek, 14. januarja, ob 19.00 / Linhartova dvorana / Iztok Mlakar: »Sljehrnik« / Režija: Vito Taufer.

V petek, 17. januarja, ob 20.00 / Café Teater / Stand up cabaré Tadeja Toša.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek, 24. januarja, ob 20.30 / Orkester gledališča Verdi / Dirigent -Oleg Caetani.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 17. januarja, ob 20.45 / Koncert / Nastopajo: Tetraktis Percussioni.

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine.

V soboto, 11. januarja, ob 20.45 / Balet / Slovaški narodni balet: »Romeo in Julija« / Koreografija in režija: Massimo Moricone / glasba: Sergej Prokof'ev.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 9. januarja, ob 20.00 / Linhartova dvorana / Niccolò Piccinni: »La Cecchina ali Nikogaršnja hči«.Komična opera v treh dejanjih / Libreto: Carlo Goldoni / Režija: Yulia Roschina / dirigent: Simon Dvoršak. / Ponovitev: v petek, 10. januarja, ob 20.00.

V soboto, 11. januarja, ob 19.00 / Galusova dvorana / Giuseppe Verdi: »Aida« Velika opera v štirih dejanjih / Nastopa: Opera in Balet SNG Maribor / Dirigent: Francesco Rosa / Režija: Pier Francesco Maestrini. / Ponovitve: v to-

rek, 14., v četrtek, 16., v soboto, 18. in v ponedeljek, 20. januarja, ob 19.00.

Kino Šiška

V četrtek, 16. januarja, ob 20.00 / Svetlana Makarovič in Zlatko Kaučič: »Horror Mundi / Groza Sveta«.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Salone degli Incanti - Bivša Ribarnica na ogled je zadnji fotografski projekt Jannisa Kounellisa. Razstava bo odprta do 6. januarja 2014.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

Muzej Revoltella do 6. januarja 2014 je naogleda razstava Jagode Buič: »Theatrum mundi«.

TheArtPhotoGallery (ul. Diaz 22/c) je na ogled fotografska razstava Anje Čop: »Iran: unimaginable«. Na ogled bo do 9. januarja 2014.

SLOVENIJA

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00,

v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDOVŠČINA«

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

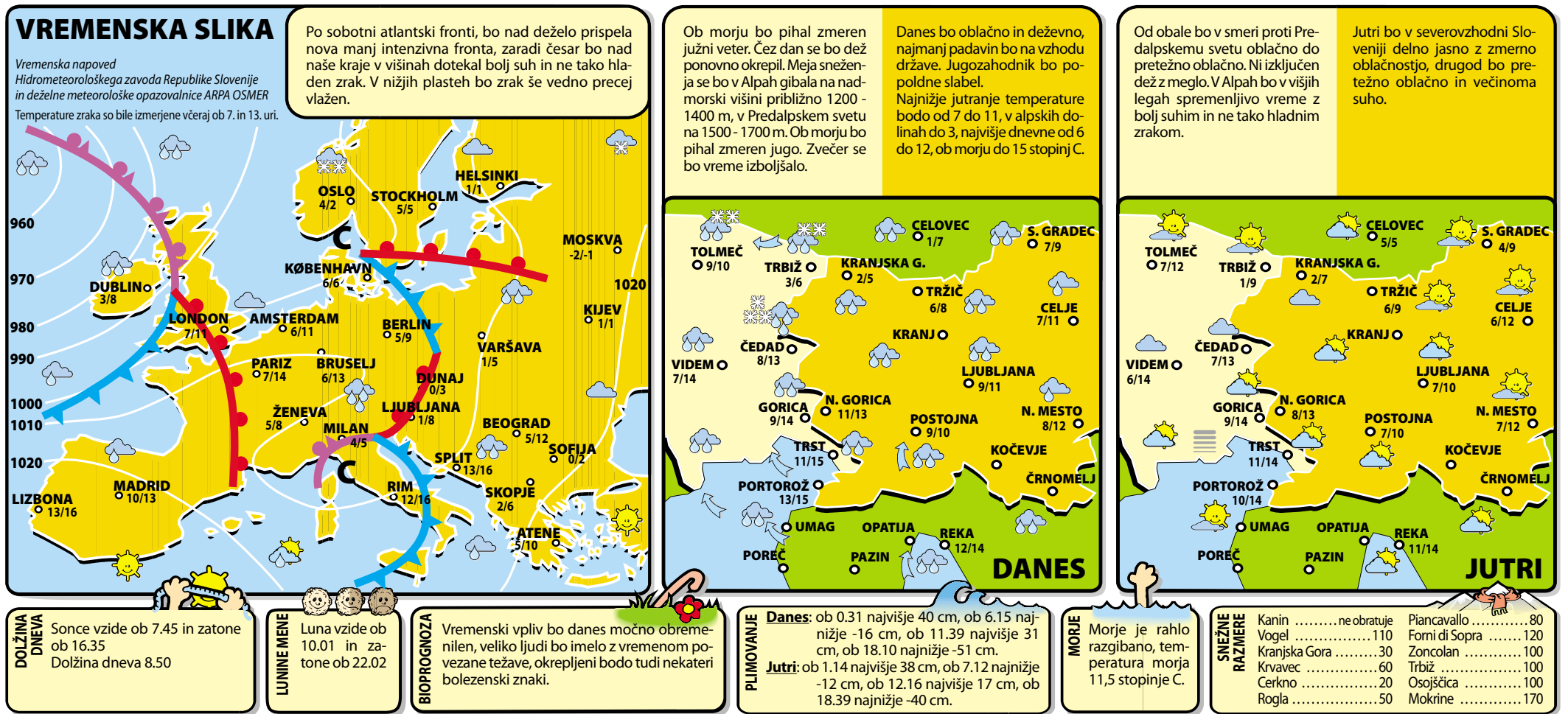
SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

SESTAVIL LAKO	OKROGL0 ŠTEVILO	PREGLEDNO UREJENA ZBIRKA LISTKOV	ALBANSKI IDEOLOG IN DRŽAVNIK (RAMIZ)	ŠPORTNI KLUB IZ VARŠAVE	GRŠKA ČRKA		LETOPIS, KRONIKA	RUSKA ŽGANA PIJAČA (MNOŽ.)	KALCIJEV OKSID	POPOLNO BITJE PRI LAO CEJU	KRAJŠI, ZAKLJUČEN DEL BESEDILA	ŽENSKO OSEBNO IME	NAJPO-GOSTEJŠI VEZNIK	RUSKA SMUČARSKA TEKAČICA (LJUBOV)	NAŠ PESNIK MERMOLJA
BOJNI PLEN INDIJANCEV						NAUK O ZGRADB1 TELESA									
GRŠKI FILOZOF IZ MILETA						ŽRTEV NAVALA ČISTA TEŽA									
IZVIRNOST, AVTEN-TIČNOST													GEORGE ELIOT		
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	JEZERO NA VZHODU KITAJSKE TOP				... E LE STORIE TESE KOREJSKI AVTOMOBIL					DEJNI PRITOK REKE PAD VEDEDNJE, RAVNANJE					ARISTOFANO-VA KOMEDIJA
PORAZ V BOKSU			TVORNIK TROBENTICA					ANTON AŠKERC NEKDANJI SE-KRETAR OZN				MAKEDON-SKO KOLO VODITELJ PLO (JASER)			
SVET. TENIŠKE LESTVICE BOGATA RIM-SKA ČETRT				IZTOK OSOJNIK ZAČETEK DIALOGA			FR. ŽGANJE IZ JABOLK DELOVNI PRO-STOVOLJEC								
						IT. IGRALKA (MARA) UČINKO-VITOST							VERA NA POL HIT SLOVEN-SKE PEVKE REGINE		
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	ŠPORTNA DISCIPLINA	IME TREH PERGAMON-SKIH KRALJEV	VALJAST MESNI IZDELEK	REKA NA FINSKEM STRIC V MADRIDU		ZAČETEK VOJNE NEOBDELANA GMOTA		KOSTNI LOK NAD OČESOM ELDA NANUT							
RUSKI PISATELJ (BORIS)						TORNATORE-JEV FILM MESTO V ZDA, LAS ...					KEM. ZNAK ZA ŽELEZO IGRA S KARTAMI			DRUGAČE, SICER	FRAZA, IZREK
NAJSVETLEJ-ŠA ZVEZDA V OZVEZDJU ORLA					NEKDANJA SLOVENSKA SMUČARKA ZAVADLAV	OTOK SREČE V ONOSTRAN-STVU V STAROKELTSKI MITOLOGIJ1 MEHANIČNO UČENJE			ANGLEŠKO SVETLO PIVO	STAJA V PLANINAH LJUBLJANSKA VELEBLAGOV.					
KAR MORA KDO STORITI, OPRAVLJATI					TKIVO OB ZOBEH TRINITRO-TOLUEN			FRANCOSKI PISATELJ FRANCE							
ŠVEDSKI PISATELJ IN PESNIK HANSSON				SPLETKAR, KOVAR OSKAR DANON				RIMSKI HIŠNI BOG OZEK KONEC POLOTOKA				ANG. PEVEC KERSHAW NIKOLA TESLA			
RASTLINA S HRANILNIMI SNOVMI						URADNO PREDPISAN VRSTNI RED									
SIRSKI PREDSEDNIK (HAFEZ AL)				KNJIGA ZEMLJEVIDOV		AMERIŠKI PEVEC GARFUNKEL			KIP, PODOBA GOLEGA TELESA				SAMUEL ADAMS		

SLOVARČEK - ALIA = albanski politik • JEGOROVA = ruska mučarska tekačica • KALVADOS = francosko žganje iz jabolk, tudi calvados • TAI = reka na Kitajskem • TAO = bitje pri Lao Ceju • VUOKSI = reka na Finskem, brzice Imatra

OSNOVNI ABONMA

Spiro Scimone
**DVORIŠČE,
KOLI**

(dve enodejanki)

režiser: Marko Sosič

- v petek, 10. januarja ob 20.30 – reda A, F
- v soboto, 11. januarja ob 20.30 – red B
- v četrtek, 16. januarja ob 20.30 – red T
- v petek, 17. januarja ob 20.30 – reda A, F
- v soboto, 18. januarja ob 20.30 – red B
- v nedeljo, 19. januarja ob 16.00 – red C
- v petek, 24. januarja ob 20.30 – red T
- v soboto, 25. januarja ob 19.00 – red K
- v nedeljo, 26. januarja ob 16.00 – red C
- v Mali dvorani SSG

SLOVENSKO
STALNO
GLEDA-LIŠČE

www.teaterssg.com

ROCK & ROLL - V starosti 74 let

Umrl Phil Everly, član legendarne zasedbe Everly Brothers

LOS ANGELES - V Los Angelesu je v petek v starosti 74 let umrl član legendarne zasedbe Everly Brothers Phil Everly. Kot piše britanski BBC, je umrl zaradi kronične obstruktivne pljučne bolezni.

Phil Everly je z bratom Donom Everly Brothers (na arhivskem posnetku iz leta 1970 Phil levo, Don desno) ustanovil v drugi polovici petdesetih let, do leta 1962 pa sta ustvarila vrsto hitov, ki so se uvrstili na lestvice najpopularnejših skladb, med drugim Wake Up Little Suzie, Cathy's Clown, Bye Bye Love in All I Have To Do Is Dream.

Brata sta skupino razpustila leta 1973, a sta leta 1983 začela ponovno ustvarjati skupaj. Med drugim so ju leta 1986 sprejeli v hram slavnih rock & rolla, leta 1997 pa sta prejela grammyja za življenjsko delo.

Kitajski ledolomilec
še ujet v ledu

SYDNEY - Kitajski ledolomilec Xue Long (Snežni zmaj) je po uspešni reševalni akciji 52 potnikov ruske raziskovalne ladje Akademik Šokalskij še vedno ujet v ledu, je sporočila avstralska agencija za pomorsko varnost (Amsa). Poskus, da bi se Xue Long včeraj lahko sam prebil skozi led, je spodletel. Po navedbah Amsa je kitajski ledolomilec sicer ni ogrožen in naj bi mu kmalu uspelo, da se sam prebije skozi led. Avstralski ledolomilec Aurora Australis, na katerem je 52 rešenih potnikov Šokalskija, pa je včeraj nadaljeval svojo pot.

EGIPT - Pogrešali so ju deset dni

Umorjena švicarska državljana po rodu iz BiH

SARAJEVO - Ubita švicarska državljana, ki so ju našli zakopana na vrtu njune vile v egiptovskem turističnem letovišču Hurgada ob Rdečem morju, sta bila po poreklu iz Bosne in Hercegovine. Po poročanju portala klix.ba sta bila v Egiptu umorjena Fahrudin in Sejda Muratović po poreklu iz Teočaka v BiH. To je potrdila svakinja umorjenega para Fadila Muratović, ki s soprogom prav tako živi v Švici. »Vsi smo v šoku. Pred novim letom bi se morala vrniti v Švico. A ker se deset dni nista javila, je njuna hči poklicala policijo, ki je odkrila, da sta bila umorjena in da so ju pokopali pod palmo na vrtu njune vile v Hurgadi,« je povedala Fadila Muratović.

Po prvih informacijah je par umoril oskrbnik njune vile, pomagala pa sta mu dva prijatelja. Njihov cilj je bil oropati par. Lokalne oblasti so po zločinu že aretirale oskrbnika in pomočnika, pri katerima so odkrili več vrednejših predmetov iz hiše Švicarjev. Tretjega osumljenca še iščejo.

Najbolj smrtonosen igralec je Arnold Schwarzenegger

DUNAJ - Za najbolj smrtonosnega filmskega igralca na svetu je obveljal Arnold Schwarzenegger. Ta je po statistiki, ki jo je izdelal ameriški informatik Randal Olsen, povzročil kar 369 filmskih smrti. Za najbolj smrtonosno filmsko igralko pa je obveljala Uma Thurman, pisanje portala Business Insider povzema avstralska tiskovna agencija APA.

Olsen je analiziral bazo podatkov, v kateri so zajete vse smrti filmskih likov. Schwarzenegger se je umestil na prvo mesto njegovega seznama, sledila pa mu Chow Yun-Fat in Sylvester Stallone. Na seznamu, ki zajema filme od leta 1960, so se znašle še veličine akcijskih filmov, kot so Dolph Lundgren, Clint Eastwood, Jet Li in Clive Owen. Na dnu seznama je Chuck Norris, ki pa po številu "mrtvih" ni daleč od najbolj smrtonosnega igralca Ume Thurman. Slednja se lahko pohvali s 77 mrtvimi. Za najbolj smrtonosni film je obveljal Gospodar prstanov: Kraljeva vrnitev, v katerem je mogoče naštet kar 836 trupel. Film, v katerem umre največ filmskih junakov na minuto, pa je 300 Zacka Snydersa.

V središču Sydneyja gigantska svetlobna skulptura

SYDNEY - Radovednost mimoidočih v avstralskem Sydneyju te dni vzbuja gigantska svetlobna in zračna skulptura, ki jo je postavila umetniška skupina Architects of the Air. V 53 metrov dolgi in devet metrov visoki tvorbi je predor, ki ga osvetlujejo močne pisane luči in označujejo kričeče barve. Skulptura stoji pred znamenito sydneyjsko operno hišo.

»Človek se popolnoma potopi v svetlobo, barve in oblike,« je za radijsko postajo ABC dejala vodja projekta Shanti Freed. »Skulpturo se občuti kot skorajda nadrealno,« je dodala vodja operne hiše Louise Herro. Pred operno hišo bo skulptura stala do konca januarja.